गाउँ सभाको तेह्रौँ अधिवेशनबाट स्वीकृत

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को

नीति कार्यक्रम, योजना र बजेट

बडिगाड गाउँपालिका

ग्वालिचौर, बागलुङ

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

बडिगाड गाउँपालिका भित्र शिक्षक सेवा आयोग परिक्षा तयारी गरिरहेका सम्पूर्णका लागि
शिक्षक सेवा आयोग
विशेष तयारी कक्षा

सभ्य समाजको पहिचान: लैङ्गिक हिंसा विरुद्धको अभियान
वडा स्तरीय महिला हाजिरीजवाफ
प्रतियोगिता

विश्व क्षयरोग दिवस

स्वास्थ्य चौकीको लागि न्यूनतम सेवा
मापदण्ड मापन कार्यक्रम

निशुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर

कृषि तथा पशुपालन र पूर्वाधारको विकास, बडिगाडको प्रगति एवं समृद्धिको निकास
स्थानीय तहको सुशासन, सामाजिक उत्तरदायित्व, पारदर्शिता एवं जवाफदेहीताको
लागि बडिगाड गाउँपालिकाको चालु आर्थिक वर्ष २०७९/८० को दोस्रो चौमासिक
सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम
१६ बैशाख २०८०
सहयोग
बडिगाड गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
ग्वालीचौर, बागलुङ
आयोजक
सर्वसिद्धि मिडिया प्रा
बागलुङ

बडिगाड गाउँपालिका
जनप्रतिनिधिहरुको एक वर्ष
समिक्षा कार्यक्रम-२०८०

युवा स्वरोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत
सिपमा आधारित
मिति: २०८०/०२/२१ देखि २०८०/०३/०३ सम्म
चप्पल बनाउने तालिम समापन कार्यक्रम-२०८०

११ औं जिल्ला स्तरीय
राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता

गण्डकी थापा अधिकारी
अध्यक्ष

नेपाली जनताको त्याग, संघर्ष र बलिदानबाट प्राप्त उपलब्धी अनुसार नेपालको संविधान २०७२ जारी भएपछि दोस्रो पटकको निर्वाचन पश्चात संघीयताको सफल कार्यान्वयनका चरणमा नेपालको संविधान र बिभिन्न ऐन कानुनद्वारा स्थानीय तहलाई प्रदत्त अधिकारको प्रयोग गरि बडिगाड गाउँपालिकाले आ.व. ०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट निर्माण गरि गाउँपालिकाको १३ औं गाउँसभाले सर्बसम्मत रुपमा पारित गरेको छ । नागरिकहरुको सर्वोपरि हितलाई ध्यानमा राखि बजेटको सफल कार्यान्वयनका लागि गाउँपालिकाले कार्यक्रम कार्यान्वयन कार्यविधी र अनुगमन तथा मूल्याङ्कन संयन्त्रलाई सवल र सक्षम बनाउँदै लैजाने योजनाका साथ कार्यक्रम कार्यान्वयनको चरणमा रहेको छ । उक्त गाउँसभाद्वारा पारित नीति, बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट बडिगाड गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिमा सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । तसर्थ यस कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनुहुने सम्पूर्ण पदाधिकारी, कर्मचारी, बौद्धिक व्यक्तित्व, राजनितिक दल, स्थानीयवासी लगायत सरोकारवालाहरुसंग हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

बडिगाड गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, विनियोजन ऐन, संघीय सरकार र गण्डकी प्रदेश सरकारद्वारा जारी परिपत्र ऐन, कानुन, राय, सल्लाह, सुझाव र बजेट दिग्दर्शनको आधारमा बडिगाड गाउँपालिकाको १३ औं गाउँसभाद्वारा पारित नीति तथा कार्यक्रम र बजेट गाउँपालिकाले प्रकाशन गर्न लागेको छ । यस कार्यले कार्यक्रमको पारदर्शिता, सार्वजनिक सेवामा सबैको पहुँच र सुचनाको प्रदत्त मौलिक हकलाई प्रभावकारी गराउन थप सहयोग पुग्ने आशा गरेको छु। यो प्रकाशन आ.व. ०८०/०८१ को बजेटका सिद्धान्त, नीति, कार्यक्रम र बजेटको संग्रह भएकाले आम नागरिक, जिज्ञासु पाठक र अन्य सरोकारवालाहरुको लागि उपयोगी हुने विश्वास गरेको छु । बडिगाडबासी र सबै पक्षबाट प्राप्त हुने रचनात्मक सल्लाह र सुझावहरु आगामी दिनहरुका लागि समेत मार्गनिर्देश बन्ने अपेक्षा राखेको छु ।

बडिगाड गाउँपालिकाको आ.ब.०८०-०८१ को नीति, बजेट तथा कार्यक्रम संगालो (रातो किताब) प्रकाशन गर्ने र नीति, कार्यक्रम तथा बजेट तयार गर्ने कार्यमा सहयोग पुर्याउनुहुने गाउँपालिका उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, वडा अध्यक्ष, गाउँसभाका सदस्यहरु लगायत सम्पूर्ण कर्मचारीहरु र यस कार्यमा सहयोग पुर्याउने सम्पूर्ण सहयोगी जनहरु र सम्बद्ध निकायप्रति हार्दिक धन्यवाद प्रकट गर्दछु ।

जय बडिगाड !!

मन्तव्य

नेपालको संविधान र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ ले दिएको अधिकार भित्र रही बडिगाड गाउँपालिकाको तेह्रौं गाउँसभाले आर्थिक बर्ष २०८०/०८१ को लागि नीति कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम र आर्थिक ऐन स्वीकृत गरेको छ ।
यसैलाई आधार बनाई स्थानीय स्तरको मानव पूँजि र भौतिक विकासका योजनाहरुलाई कार्यान्वयन गर्न आवश्यक नीति, लक्ष्य, उद्देश्य, समयसीमा र प्रकृया तय गरिएको छ । यसबाट बडिगाड गाउँपालिकाको दिगो विकास गर्न स्रोत, साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग गरी जनताको जीवनस्तरलाई सुगम बनाउनुका साथै आम्दानी र रोजगारीमा बृद्धि गरी "समृद्ध बडिगाडः खुशी बडिगाडवासी" को लक्ष्य पूरा हुनेछ ।
हामीले तय गरिएका योजना तथा कार्यक्रममा बजेटको व्यवस्था गर्दा योजना तर्जुमाको चरण पूरा गरी योजनाको सम्भाव्यता अध्ययनको आधारमा स्रोत साधनको पूर्वानुमान र आयोजनाको प्राथमिकीकरण गरी विनियोजन गरिएको हो । योजना कार्यान्वयन गर्दा योजनाको गुणस्तर, कार्यान्वनय समय तालिका र जनसहभागितालाई आधार मानिएको छ । "हाम्रा योजना राम्रा र दिगो योजना" बनाउन आम नागरिकको सबै भन्दा बढि भूमिका हुने भएकाले हजुरहरुको सकृय सहभागिता, समन्वय, सहजीकरण, सहयोग र खवरदारीका लागि अपेक्षा गरिएको छ ।
विगतमा भएका असल अभ्यास र अनुभवबाट पाठ सिक्दै यो बर्षको नीति, कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनमा थप प्रभावकारिता अभिबृद्धि एवम् गुणस्तर कायम हुनुका साथै सुशासन कायम गर्न सहयोग मिल्ने विश्वास गरिएको छ । यो विश्वासलाई उचो राख्न बडिगाडवासी आम नागरिक सरोकारवाला शुभचिन्तकहरुको रचनात्मक भूमिका रहने नै छ ।
अन्त्यमा यस पुस्तिकाबाट बडिगाड गाउँपालिकाको तेह्रौं गाउँसभाको महत्वपूर्ण निर्णय सार्वजनिक हुनुका साथै स्वीकृत नीति कार्यक्रम तथा बजेट कार्यान्वयनमा सहयोग, सहभागिता र साझेदारी हुनेछ ।

धन्यवाद ।

भिमसेन वन
उपाध्यक्ष

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको सन्देश

बडिगाड गाउँपालिकाको गाउँ सभाको तेह्रौं अधिवेशनबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम, बजेट समावेश गरेर यो वार्षिक योजना तथा बजेट पुस्तिका प्रकाशित गरिएको छ ।

स्वीकृत वार्षिक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम भाद्र ३० गते सम्म उपभोक्ता समिति गठन गर्ने । असोज मासन्तसम्म उपभोक्ता समितिलाई तालिम र योजना सम्झौता गर्ने र ठूला योजनाको हकमा मंसिर मसान्त सम्म कार्यान्वयनमा लैजाने र योजनाहरु श्रावणबाटै बजेट कार्यान्वयन शुरु गरी योजना कार्यान्वयनलाई सहज बनाउन घुम्ती शिविर मार्फत वडा वडामा योजना सम्झौता गर्ने कार्यक्रम समेत रहेको छ । हिउँदे अधिवेशनबाट स्वीकृत योजना तथा सशर्त तर्फका योजना समेत २०८० फागुन मसान्तसम्म सम्झौता गरिसक्नु पर्नेछ ।

गाउँपालिकाले श्रममुलक र साना योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा टोल विकास संस्था र उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समूहबाट कार्यान्वयन हुनुका साथै योजना उपभोक्ताहरुको लागत सहभागितामा सञ्चालन हुनेछन् । योजना कार्यान्वयनमा महिला नेतृत्वलाई प्रोत्साहन तथा सम्मान गर्ने नीति रहेको छ ।

लाभग्राही समूहबाट योजना कार्यान्वयन गर्दा योजना सम्झौता गरेर मात्र काम सुरु गर्नु पर्दछ । सम्झौता नगरी गरिएका कामहरुको पछि सम्झौता वा भुक्तानी गर्न सकिदैन । योजना वा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा स्वीकृत लागत अनुमान, डिजाईन र स्पेसिफिकेशनमा तोकिए बमोजिम गर्नु पर्दछ । लागत अनुमान तयार गर्दा तोकिएका निर्माण सामग्रीको बारेमा सम्बन्धित प्राविधिकसँग राम्रोसँग परामर्श गरेर मात्र काम गर्नु पर्दछ ।

गाउँपालिकाले लाभग्राही सचेतना कार्यक्रम सहित योजना सम्झौता गर्न प्रत्येक वडामा घुम्ती सेवा संचालन गर्नेछ । सम्बन्धित वडाका स्वीकृत योजना वडा कार्यालयहरुको सूचना पाटीमा टास गरिनेछ । योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित लाभग्राही स्वयम सचेत भई गाउँपालिकाले आयोजना गर्ने घुम्ती सेवा कार्यक्रममा सहभागी हुनुपर्नेछ ।

कार्यालयबाट योजनाको रकम उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी गर्दा अग्रिम आय कर १.५ प्रतिशत, भाडामा सामान प्रयोग भएकोमा

(बाहाल) कर १० प्रतिशत, डोर हाजिर रकमको १ प्रतिशत सामाजिक सुरक्षा कर र अन्य नियमानुसार लाग्ने कर कट्टीहरु कट्टी गरी भुक्तानी हुने हुँदा उपभोक्ता समितिले समेत उक्त रकम कट्टी गरी सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी दिनुपर्नेछ ।

योजना कार्यान्वयन गर्दा लाभग्राहीले खरिद गरेका सामग्री गुणस्तर युक्त हुनु पर्दछ । भ्याट लाग्ने सामग्रीको हकमा अनिवार्य भ्याट बिल पेश गर्नु पर्दछ । लागत अनुमानमा र सम्झौता अनुसारको मूल्यमा नबढ्ने गरी लाभग्राहीले सामान खरिद गर्दाको बिलको आधारमा कार्यालयबाट बिल भुक्तानी हुनेछ ।

गाउँपालिकाबाट स्वीकृत योजना तथा कार्यक्रम समयमा नै कार्यान्वयन गर्दा योजना तथा कार्यक्रमको गुणस्तर कायम हुनुको साथै योजना कार्यान्वयनको प्रभावकारीता बढ्दछ । यसले आर्थिक वर्षको अन्तिम योजना तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने गलत प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्नेछ । त्यसैले समयमै योजना सम्झौता गरी समयमै सम्पन्न गराई समृद्ध बडिगाड निर्माणमा सहयोग गर्न सम्पूर्ण बडिगाडबासीमा अनुरोध गर्दछु ।

धन्यवाद

चेतनारायण भण्डारी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

बडिगाड गाउँपालिका

गाउँ सभाको १३ औँ अधिवेशनमा

अध्यक्ष श्री गण्डकी थापा अधिकारी ज्यूले

पेश गर्नु भएको

आ.व. २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम

बडिगाड गाउँपालिका

ग्वालिचौर, बागलुङ

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

बडिगाड गाउँपालिकाको १३ औं गाउँसभामा अध्यक्ष श्री गण्डकी थापा अधिकारीद्वारा पेश भई स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम

बडिगाड गाउँपालिकाको १३ औं गाउँसभामा उपस्थित बडिगाड गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष ज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, वडा अध्यक्षज्यूहरु, गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरु, राजनीतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरु, सम्पूर्ण राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु, सुरक्षाकर्मी, पत्रकार एवम् उपस्थित सम्पूर्ण महानुभाव, फेसबुक पेज तथा रेडियोबाट यस कार्यक्रमको प्रत्यक्ष प्रशारण सुनिरहनु भएका देश तथा विदेशमा रहनुभएका सम्पूर्ण बडिगाडबासी लगायत अन्य महानुभावहरुमा यस बडिगाड गाउँपालिकाको यो महत्वपूर्ण १३ औं गाउँसभामा हार्दिक स्वागत एवम् नमस्कार प्रकट गर्दछु ।

नेपाली जनताको पटक पटकको वलिदानिपूर्ण संघर्ष र विभिन्न आन्दोलनबाट मुलुकमा संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना भएको हो । संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र प्राप्तिको आन्दोलनका क्रममा विभिन्न कालखण्डमा आफ्नो जीवन उत्सर्ग गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । लोकतन्त्र, राष्ट्रियता, जनजीविका र न्यायपूर्ण संघर्षको नेतृत्व गर्नुहुने अग्रजहरुमा उच्च सम्मान प्रकट गर्दै नेपाली समाजको आर्थिक, सामाजिक, राजनैतिक रुपान्तरणमा सहयोग पुर्याउनु हुने सबैको योगदानको उच्च मूल्याङ्कनका साथ हार्दिक सम्मान प्रकट गर्दछु ।

दशकौं लामो बलिदानीपूर्ण संघर्षबाट प्राप्त संघीयताको मूल आधारको रुपमा जनतासँग प्रत्यक्ष रुपमा सरोकार राख्ने उद्देश्यका साथ स्थानीय सरकार स्थापना भएको छ । स्थानीय सरकारको स्थापना सँगै स्थानीय सरकारले आफ्नो उपस्थिति जनस्तरमा बलियो बनाउँदै लगेको छ । छोटो समयमानै संघीयताको सबलीकरण, लोकतन्त्रको सुदृढीकरण र जनताको विकास र आवश्यकताको सम्वोधन र संविधान प्रदत्त जिम्मेवारी निर्वाह गर्ने सवालमा र अहिलेको परिस्थितिमा संघीयता प्रती जुन प्रकारको नकारात्मक विश्लेषण आम जनताले गरेका छन् । यि सबै सवालमा अनवरत रुपमा आम जनताको विश्वास लिइ अनवरत रुपमा स्थानीय सरकारले काम गर्दै आएको छ । संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँग समन्वयकारी भूमिका निर्वाह गरी जनतालाई सेवा प्रवाह गर्ने सवालमा स्थानीय सरकारले महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको छ ।

नेपालको संविधानको भाग १७ (स्थानीय कार्यपालिका) अन्तर्गत धारा २१४ को स्थानीय तहको कार्यकारिणी अधिकार तथा भाग १९ (स्थानीय आर्थिक कार्यप्रणाली) अन्तर्गत धारा २३० को गाउँपालिकाको राजश्व र व्ययको अनुमान सम्बन्धी व्यवस्था र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बडिगाड गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम आज यस गरिमामय गाउँसभामा पेश गर्न लागिरहेको छु । आगामी बर्षको बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा वस्तुगत धरातल र स्रोत साधनको सन्तुलन हुने गरी तर्जुमा गरिएको छ ।

सभाका सदस्यज्यूहरु

नेपाल भित्रको नेपाल भनेर चिनिने जिल्ला बागलुङ अन्तर्गत रहेको दश स्थानीय तहहरु मध्येको बागलुङ जिल्लाको मध्य भागमा रहेको साविकका ७ वटा गा.वि.स.हरु मिलेर बनेको सबैभन्दा ठूलो गाउँपालिका बडिगाड हो । यस गाउँपालिकाको पूर्वमा गलकोट नगरपालिका, पश्चिममा निसीखोला गाउँपालिका तथा ढोरपाटन नगरपालिका र

प्युठान जिल्ला पर्दछ भने उत्तरमा गलकोट नगरपालिका, ताराखोला गाउँपालिका र ढोरपाटन नगरपालिका तथा दक्षिणमा गुल्मी जिल्लाको मुसिकोट नगरपालिका तथा मालिका गाउँपालिकाहरु पर्दछन् । यस गाउँपालिकाद्वारा हालै निर्माण गरिएको डिजिटल प्रोफाईल अनुसार यस गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या ३३,२५५ रहेको छ । जसमध्ये पुरुषको जनसंख्या १७,०९७ रहेको छ भने महिलाको जनसंख्या १६,१५० रहेको छ । यस गाउँपालिकामा कुल घरधुरी संख्या ६,३५१ रहेका छन्, यस बडिगाड गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल १७८.६७ वर्ग कि.मी. रहको छ । जसमध्ये २०.७% पाखावारी, १३.८% खेत सिम, ८.७% खेत अयम, १२.९% खेत दोयम, ३६.९% बारी र ७.०% घडेरी रहेको पाईयो । यस गाउँपालिकाको सबैभन्दा होचो भू-भाग समुन्द्री सतहबाट ७ सय ३२ मिटरदेखि सबैभन्दा अग्लो भाग ३४ सय ४२ मिटर उचाईमा रहेको छ । यस बडिगाड गाउँपालिकामा सबैभन्दा बढी निर्वाहमुखी कृषि तथा पशुपालन पेशा गर्नेको संख्या प्रतिशतमा ९०.६% छ र सबैभन्दा थोरै उद्योग धन्दा गर्ने देखियो जसको प्रतिशत ०.२% रहेको छ ।

सभाका सदस्यज्यूहरु,

चालु आर्थिक वर्ष २०७९/०८० को लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रम तथा योजनाहरु कार्यान्वयनको अन्तिम चरणमा रहेका छौं । चालु आर्थिक वर्षका लागि पारित नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कार्यान्वयनको हालसम्मको अवस्था समीक्षा गर्दा समष्टिगत योजना र कार्यक्रमहरुको उपलब्धी सन्तोषजनक रहेको छ । गाउँपालिकाका गौरवका आयोजनाहरु, पालिका स्तरीय र वडा स्तरिय पूर्वाधारका अधिकांश योजनाहरु सम्पन्न हुने अवस्थामा छन् । बहुवर्षिय आयोजनाहरु कार्यान्वयनमा रहेका छन् । आर्थिक विकास, सामाजिक विकास, पूर्वाधार विकास, विपद तथा वातावरण व्यवस्थापन र सुशासन तथा संस्थागत विकास तर्फका समग्र विषयगत कार्यक्रमहरु कार्यान्यिवयन गरिएका छन् ।

सभाका सदस्य ज्यूहरु,

"हाम्रो पालिका राम्रो पालिका", यहि परिकल्पनालाई उच्च प्राथमिकता दिने गरी अहिलेको देशको परिवेश र गत आर्थिक वर्षको भन्दा वित्तीय समानीकरण अनुदान र राजश्व बाँडफाँडको घटेर आएको बजेट विश्लेषण साथै संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रमलाई समेत मध्यनजर गरी नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको व्यहोरा म यस सम्मानित सभामा जानकारी गराउन चाहान्छु ।

नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारले गरेको नीतिगत व्यवस्था, नेपालले अन्तराष्ट्रिय स्तरमा गरेका प्रतिबद्धता, दिगो विकासको लक्ष्य, पन्धौं राष्ट्रिय योजना र गाउँपालिकाको बृहत योजना हाम्रा मुख्य मार्गदर्शक आधार रहेका छन् ।

सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रकृया अन्तर्गत स्थानीय राजश्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान तथा बजेट निर्धारण समितिमा छलफल पश्चात् बस्तीस्तर, वडास्तर, बिषयगत समिति, बजेट तर्जुमा समिति हुँदै आउने योजनाहरुलाई दिर्घकालीन लक्ष्य, उद्देश्यसँग तादम्यता मिलाई प्राथमिकिकरण गरिएको छ । गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा गाउँपालिका भित्रका तथा बाहिरका विभिन्न क्षेत्रका नागरिकहरुसँगको छलफल र सहभागितालाई प्राथमिकतामा राखिएको छ । विगतको गाउँसभाबाट पारित नीति तथा कार्यक्रम, बडिगाड बासीबाट प्राप्त अमुल्य सुझाव, वर्तमान जनप्रतिनिधि,कर्मचारी, शिक्षक, राजनीतिक दलहरु, नागरिक समाज तथा संचारकर्मीहरुबाट प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष रुपमा प्राप्त सुझावहरुलाई महत्वका साथ ग्रहण गरीएको छ ।

सभाका सदस्यज्यूहरु,

कार्यक्रम तयारी र बजेट विनियोजन गर्दा एक वडा एक बहुवर्षीय योजना पालिका स्तरबाटै छनोट गरी वजेटको व्यवस्था गरिनेछ भने चालु आर्थिक वर्षका अधुरा योजनाहरुलाई सम्पन्न गर्न प्राथमिकता दिइने छ। स्थानीय साधन, श्रोत र सीप प्रयोग हुने एवम् तत्काल रोजगारी सिर्जना गर्ने आयोजनाहरु छनौट गरिनेछ भने स-साना पालिकास्तरीय र वडास्तरीय योजनाको संख्या घटाउनका लागि निश्चित सिलिङ र मापदण्ड निर्धारण गरिएको छ । बालमैत्री, वातावरणमैत्री, लक्षितवर्ग मैत्री, स्थानीय शासन, दिगो विकास र विकासका साझा सवाललाई नीति तथा कार्यक्रममा प्राथमिकतामा राखिएको छ।

गाउँपालिकाको आन्तरिक आय, अन्तर सरकारी वित्त हस्तान्तरण र राजश्व बाँडफाँड तथा रोयल्टी रकमलाई यथार्थ विश्लेषण गरी समय सापेक्ष ढङ्गले नीति तथा कार्यक्रम तय गरीएको छ। यस पटक देशको अर्थतन्त्रलाई समेत मध्यनजर गरी घाटा बजेट राखी योजना तर्जुमा गर्ने पद्दतिलाई निरुत्साहन गरिनेछ भने आगामी आर्थिक वर्षमा चालु आर्थिक वर्षको भन्दा वडास्तरको बजेट सिलिङ २० प्रतिशतले कम हुनेछ।

सभाका सदस्यज्यूहरु,

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रमको लक्ष्य **“समृद्ध बडिगाडः खुशी बडिगाडवासी”** रहेको जानकारी यस सम्मानित सभामा जानकारी गराउन चाहान्छु ।

“जनप्रतिनिधि शासक होइन, जनताका सेवक हुन्” भन्ने मान्यतामा आधारित जनउत्तरदायी, पारदर्शी, मेहनती र सहयोगी संयन्त्रबाट नै समृद्ध बडिगाड बनाउन सकिन्छ भन्ने मान्यतालाई हामिले आफ्नो मार्गदर्शक सिद्धान्तको रुपमा ग्रहण गरेका छौं।

सभाका सदस्यज्यूहरु,

लोकतन्त्रको आधारस्तम्भका रुपमा रहेको आवधिक निर्वाचन अन्तर्गत मिति २०७९/०१/३० गते सम्पन्न स्थानीय तहको निर्वाचनबाट हामीलाई मतदान मार्फत निर्वाचित गर्नुहुने आदरणीय बडिगाडवासी आमा, बुवा, दाजुभाई, दिदीबहिनी तथा अन्य सहयोगी महानुभावहरुमा यस गरिमामय सभा मार्फत पुन धन्यवाद एवम् आभार प्रकट गर्दै दोस्रो कार्यकालका जनप्रतिनिधिहरुद्वारा तयार गरिएको दोस्रो आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई अत्यन्तै गर्व लागेको छ। अव म आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को विषयगत/क्षेत्रगत रुपमा नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

क. सुशासन तथा संस्थागत विकास

शुशासन तथा संस्थागत विकास अन्तर्गत **“भ्रष्टाचारमा शुन्य सहनशिलता सुशासनको प्रतिवद्धत्ता”** भन्ने नारालाई मुख्य रुपमा अवलम्वन गरिनेछ।

“प्रविधिको प्रयोगबाट सुशासन र सम्मृद्धि सम्भव छ” भन्ने विषयलाई आत्मासाथ गर्दै बडिगाड गाउँपालिकाको संयन्त्रलाई जनमुखी बनाई नागरिकको अपेक्षा अनुरुप छिटो छरितो र प्रभावकारी सेवाका माध्यमबाट नागरिकलाई शासनको सुखद् अनुभुति दिलाउँदै बडिगाडमा सुशासन कायम गर्न प्रतिवद्ध छौं।

- ➢ गाउँपालिकाको कार्य प्रकृयामा सुशासनको अनुभूति दिलाउन र सेवाग्राहीहरुको सुविधाका लागि हामी सचेत छौं र सेवा प्रवाहलाई सहज र सरल बनाउने छौं।

- **"सेवाको वरीपरी जनता होईन जनताको वरीपरी सेवा"** भन्ने अवधारणालाई आत्मसाथ गर्दै गाउँपालिकामा नागरिक सहायता कक्षलाई थप व्यवस्थित गरी नागरिकहरुको न्युनतम समस्याहरुको समाधान गाउँपालिकाबाटै गरिनेछ ।
- गाउँपालिका तथा सवै वडाहरुमा नागरिक वडापत्रको व्यवस्था गरिनेछ ।
- बृहत विद्युतीय सुशासनको अवधारणामा गाउँकार्यापालिकाको कार्यालय र वडा कार्यालयमा हुने सवै कार्यलाई विद्युतीय अभिलेख गरी पालिकाका कार्यहरु हर सम्भव डिजिटल बनाइने छ ।
- १० वटै वडाहरुमा आधारभूत सेवाको स्तरिकरणका लागि सुधारका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- विधिको परिपालना, जवाफदेहिता, कार्यसम्पादनमा प्रभावकारीता सहितको सार्वजनिक सेवा प्रवाह गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक सुनुवाई कार्यलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ साथै आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ देखि वडा कार्यालयमा समेत सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधिहरु र कर्मचारीहरुको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको सुरक्षाको क्षेत्रलाई समेत मध्यनजर गरी स्थानीय सरकार सञ्चालन एनमा भएको व्यवस्था र कानुन बमोजिम नगर प्रहरीको व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्थानीय तहको संस्थागत क्षमत्ता स्वःमूल्यांकन कार्य (LISA) लाई प्रभावकारी रुपमा अबलम्बन गरिनेछ । उच्चतम नतिजा प्राप्त गर्न कमजोर क्षेत्रहरु पहिचान गरी समयमै सुधार गरिनेछ ।
- गाउँपालिका अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र शाखा प्रमुखहरु बीच कार्यसम्पादन सम्झौत्ता गरी परिणाममुखी नतिजा हाँसिल गर्न तथा नतिजाको आधारमा कर्मचारीहरुको कार्य सम्पादन तथा मूल्याङ्कन सहित दण्ड र पुरस्कारको नीति अबलम्बन गरिनेछ ।
- करदाताहरुलाई कर प्रणालीमा स्वेच्छिक रुपमा सहभागी गराउन समग्र राजश्व प्रणालीलाई करदातामैत्री बनाईनेछ ।
- प्रत्येक वडामा राजश्व तथा व्यक्तिगत घटना दर्ताका लागि कम्प्युटरमा आधारित सेवालाई थप व्यवस्थित बनाईनेछ ।
- सामाजिक सुरक्षा भत्ता नलिने भनि स्व-घोषणा गर्ने लाभग्राहीलाई सम्मान गरिनेछ ।
- व्यक्तिगत घटनादर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धि अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- व्यत्तिगत घटना दर्ता, सामाजिक सुरक्षा दर्ता तथा वितरण सम्बन्धी आवाश्यक सूचनाहरु प्रवाह गर्ने संचार माध्यमहरु (रेडियो, पत्रपत्रिका, टेलिभिजन, फेसबुक पेज, वेबसाईट आदी) प्रयोग गरी प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
- घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षाको पहुँचबाट टाढा रहेका लाभग्राहीहरुलाई घुम्तिसेवा तथा सिविर सञ्चालन गरिनेछ ।

- राजश्व शाखालाई थप व्यवस्थित एवम् प्रभावकारी बनाईनेछ।
- राजश्व संकलन कार्यलाई प्रभावकारी र पारदर्शिता बनाउनका लागि १० वटै वडा कार्यालयबाट SUTRA सफ्टवयर मार्फत राजश्व संकलन गरिनेछ भने कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिनेछ।
- राजश्व सम्बन्धी मासिक तथा त्रैमासिक रुपमा प्रतिवेदन तयार पारी गाँउकार्यपालिकामा पेश गरिनेछ।
- आवश्यकता अनुसार राजश्व संकलन शिविर सञ्चालन गरिनेछ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालिलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली अनुगमन समिति गठन गरिनुका साथै आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली निर्देशिका तयार गरिनेछ।
- लेखापरिक्षण कार्य नियमित तथा मासिक रुपमा गरी चौमासिक रुपमा कार्यपालिकाको बैठकमा प्रतिवेदन पेश गरिनेछ। साथै लेखापरिक्षण निर्देशिका -२०८० तर्जुमा र कार्यान्वयन गरिनेछ।
- आयोजनाहरुको सम्झौता वडा तहमै गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ भने सामाजिक सुरक्षाभत्ता समेत वडा तहबाटै वितरण गरिनेछ।
- योजनाहरुको कार्यान्वयन पक्षलाई थाप बलियो र असारे विकासको अन्त्य गर्नका लागि योजना सम्झौता समयमै गरी समयमै कार्यसम्पन्न गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ भने उपभोत्ता समितिहरुका लागि अभिमुखीकरण कार्यक्रमको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- सुशासन प्रवर्द्धन, प्रभावकारी सेवा प्रवाह, कार्यालय सञ्चालन तथा विभिन्न विकास अनुभव एवम् सहयोग आदान प्रदानका लागि विभिन्न स्थानीय सरकारसँग तथा अन्य देशका स्थानीय सरकार सँग समेत भगिनी सम्बन्ध स्थापना गर्न पहल गरिनेछ।
- प्रत्येक वडामा मेलमिलाप केन्द्र स्थापना गरी सिर्जित विवाद स्थानीय सरकार सञ्चालन एन २०७४ को दफा ४७.२ मा उल्लेख गरिएका सामाजिक विवादहरुको मेलमिलाप गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- गाउँपालिकाको कार्यालयमा पोषण कर्नर तथा स्तनपान कक्षको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- गाउँपालिकाको वित्तिय व्यवस्थापनमा सुधार ल्याउनका लागि शुन्य बेरुजुको अवधारणा अनुसार बेरुजु फछर्यौट कार्यलाई प्रभावकारी बनाईनेछ भने सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययिता कायम गरिनेछ।
- गाउँपालिकाको वेबसाईट, फेसबुक पेज तथा सुचना प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ।
- खरिद प्रकृयालाई व्यवस्थित बनाउनका लागि खरिद योजना तयारी र खरिद कार्यलाई अनिवार्य गरिनेछ।
- गाउँपालिका भित्रका वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी, विद्यालय, मुख्य बजार क्षेत्र एवम् बस्तीहरु लगायत अन्य कार्यालयहरुमा क्रमश ई-हाजिरी र सि.सि. क्यामेराको जडान गरिनेछ।
- स्थानीय तह वित्तिय सुशासन जोखीम मूल्याङ्कनलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।

- आम नागरिकले गाउँपालिका प्रतिको सेवाप्रवाहको विषयमा सुझाव, सल्लाह, प्रतिकृया, समर्थन तथा गुनासो प्रकट गर्ने माध्यमको रुपमा गाउँपालका अध्यक्ष सँग प्रत्येक महिनाको मसान्तमा **"हेल्लो बडिगाड"** सेवाको सुरुवात गरिनेछ।
- गाउँकार्यपालिकाको बैठकलाई समेत प्रत्येक वडामा घुम्ती रुपमा बैठक बस्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- नागरिकको स्वास्थ्य र उपभोत्ताहरुको हितलाई मध्यनजर गर्दै गाउँपालिका भित्रका बजारहरुको अनुगमनलाई निरन्तरता दिईनेछ जसका लागि सरोकारवाला निकायहरुसँग समेत समन्वय गरिनेछ।
- दिर्घकालिन महत्वका योजनाहरु तथा संघीय एवम् प्रदेश सरकारबाट संचालित योजनाहरुको अनुगमनमा स्थानीय राजनीतिक दलहरु तथा पत्रकारहरुलाई समेत योजना अनुगमनमा लैजाने र आवश्यक पृष्ठपोषण प्राप्त गर्ने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ।
- योजनाहरुको अनुगमन तथा मुल्याङ्कनलाई थप प्रभावकारी, वस्तुनिष्ठ र वैज्ञानिक बनाउनका लागि निश्चित मापदण्ड बनाई अगाडी बढिनेछ । जसमा पाँच लाख भन्दा कम रकमका योजनाहरु वडा कार्यालयबाट अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- **"जहाँ विपद त्यहाँ स्थानीय सरकार"** भन्ने नारालाई आत्मासाथ गर्दै **"गाउँपालिका अध्यक्ष प्रकोप व्यवस्थापन कोष"** को स्थापना गरी आवश्यक कार्यविधि निर्माण गरी अगाडि बढिनेछ।
- बडिगाड गाउँपालिकाभित्रका योजनाको दिगो संरक्षण र नियमित उपभोगमा सहयोग पुर्याउन **"आयोजना सुरक्षा कोष"** स्थापना गरिनेछ। जसमा आयोजना सञ्चालनको कन्टिजेन्सीबाट प्राप्त रकमको ५ प्रतिशत सुरक्षा कोषमा अनिवार्य राख्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।

ख. आर्थिक विकास

ख.१. पशु विकास

बडिगाड गाउँपालिकाका धेरै परिवारको मुख्य पेशा कृषि तथा पशुपालन हो। यस गाउँपालिकामा पशुपालनको प्रचुर मात्रामा सम्भावना रहेको छ। परम्परागत पशुपन्छीपालन प्रणालीलाई व्यवसायिक गराई पशुपन्छीजन्य उत्पादनको वृद्धि गरि दिगो अर्थिक तथा सामाजिक विकासमा योगदान पुर्याई आयात कम गरी रोजगारी सृजना गर्नु प्रमुख उदेश्यका साथ यो नीती तथा कार्यक्रम लिइएको छ।

- परम्परागत र निर्बाहमुखी पशुपन्छीपालन व्यवसायलाई व्यवसायिक बनाइनेछ।
- पशुपन्छी पालन क्षेत्रको विकासका लागि यान्त्रीकरण व्यवसायीकरण र बजारीकरणमा निरन्तरता दिइनेछ। पशुपन्छीलाई महामारी रोगबाट बचाउनका लागि नियमित रुपमा निशुल्क खोपको व्यवस्था गरिनेछ र पुर्ण खोप कार्यक्रम सन्चालन गरिनेछ।
- पशु सेवा शाखा र सेवाकेन्द्रको पहुँच भन्दा टाढाको क्षेत्रमा निशुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर सन्चालन गरिनेछ।
- पशुपंक्षीको नश्ल सुधारका लागि कृत्रिम गर्भधान सेवालाई निरन्तरता र विस्तार गरिनेछ।
- पशुपन्छी बिमा प्रिमियमा दिईने सहुलियतलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- उत्पादनका अधारमा अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

- ➢ व्यवसायिक घाँस खेतीमा आधारीत पशुपालनलाई निरन्तरता दिईनेछ।
- ➢ कृषकलाई सहुलियतपुर्ण ऋण तथा अनुदान उपलब्ध गराउन आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ।
- ➢ कृषकको क्षमता अभिवृद्धिका लागि तालिमको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- ➢ निशर्त र शसर्त कार्यक्रम व्यवस्थित रुपमा सन्चालन गरिनेछ।
- ➢ पशुपंन्छी पालन सँग सम्बन्धित फर्म, समुह तथा सहकारीहरुको नियमित रुपमा दर्ता, नविकरण तथा तथा अभिलेखिकरण गरिनेछ।
- ➢ बडिगाड गाउँपालिकालाई पशुपंन्छीजन्य उत्पादनमा आत्मनिर्भर गराउनका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ➢ बडिगाड गाउँपालिका भित्र संचालित मासु पसल र डेरी पसलहरुको सुधार र व्यवस्थित गरिनेछ।
- ➢ माछापालनको सम्भाव्यताको अध्ययन गरि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

ख.२. कृषि विकास

बडिगाडको अर्थतन्त्र मुख्य गरी कृषिमा निर्भर छ। यस गाउँपालिकामा खाद्यान्न बाली, तरकारी बाली, फलफुल, मौरीपालन, च्याउ खेती लगायतको अथाह सम्भावना छ तर परम्परागत खेती प्रणाली, खण्डिकृत जग्गा, व्यवसायिक भन्दा साना किसानको सङ्ख्या धैरे, सिचाईको अभाव, बजारको संरचना नहुँदा कृषिमा अपेक्षित सफलता हासिल गर्न सकिएको छैन। खाद्यान्न बालीहरुमा मूख्यगरी मकै, धान र गहुँ, कोदो आदी बालीहरु, तरकारी बालीहरुमा न्युन मात्रामा तथा करेसाबारीमा आफ्नो उपयोगको लागि मात्र उत्पादन भैरहेको छ। भौगोलिक क्षेत्र अनुसार विभिन्न प्रकारका फलफुलको सम्भावना भए पनी व्यवसायीक उत्पादन भैरहेको छ। तेलहन,दलहन बाली लगायत कृषि उत्पादन कम हुँदा विभिन्न खाद्यान्न, तेल, तरकारी, फलफुल लगायत अन्य कृषि वस्तु आयात हुदै आइरहेका छन्। बडिगाड गाउँपालीकाको मुख्य पेशाको रुपमा रहेको कृषि क्षेत्रको रुपान्तरण गरी उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि र रोजगारी सिर्जना गर्न निर्यात प्रवर्द्धन र आयात प्रतिस्थापन गर्न बडिगाडलाई आत्मनिर्भर बनाउन र निरपेक्ष गरिबी निवारण गर्न देहायका नीतिगत सोचका आधारमा आगामी आर्थिक बर्षमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

- ➢ बडिगाड गाउँपालिकाको कृषि क्षेत्रको विकासको लागि कृषिको आधुनिकिकरण, यान्त्रिकरण, व्यवसायीकरण तथा कृषि उपजको बजारीकरणमा विशेष जोड दिइने छ।
- ➢ बडिगाड गाउँपालिकालाई कृषिमा आत्मनिर्भर बनाउन आवश्यक खाद्यबाली बिऊ उत्पादन क्षेत्र, ताजा तरकारी उत्पादन क्षेत्र, फलफुल नर्सरी, मौरी सामाग्री स्रोत केन्द्र, आलु बिऊ उत्पादन क्षेत्र, च्याउ उत्पादन तथा फुल उत्पादन क्षेत्र निर्माण गरिनेछ।
- ➢ कृषि उपजलाई खरिद गरि बजार ब्यवस्थापन कार्यलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखिनेछ। स्थानीय बजारमा कृषि उपज संकलन केन्द्र तथा हाटबजारको ब्यबस्था गरिनेछ। पालिकाबाट मासिक रुपमा कृषि उत्पादनको न्युनतम समर्थन मुल्य तथा खरिद बिक्री मुल्य तोकिनेछ।
- ➢ परम्परागत तरकारी खेती जस्तै: न्युरो, जलुका, भाँडे, वाँको, ढकाय, च्याउ, खोलेसाग लाई संरक्षण तथा उपभोगमा जोड दिईनेछ।

- किसानहरुको गुनासो तथा समस्या व्यवस्थापनका लागि आवश्यक कर्मचारी सहित **"किसान कल सेन्टर"** को स्थापना गरिनेछ।
- सामुहिक खेति प्रणाली तथा सहकारी खेती प्रणालीलाई जोड दिइनेछ। यस बर्ष कृषी समुहको संख्यालाई दोब्बर बृद्धी गरिनेछ भने स्थान बिशेष साना पालिका पकेट स्थापना गरिनेछ।
- धेरै आयात हुने चामल, तेलको आयत कम गर्ने, धान उत्पादन हुने क्षेत्रमा ,बर्षे धान र चैते धान दुवै मौसममा खेती तथा उन्नत बीउको प्रयोग मार्फत आयतलाई कम गरिनेछ। तेलको आयात कम गर्न तोरि तथा सुर्यमुखी उत्पादन वृद्धि तथा क्षेत्र वृद्धि गर्न तेलहन बाली प्रबर्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- कृषकहरुलाई सरल सहज रुपमा बिऊ, मल, प्रबिधि र सिंचाई सुबिधा उपलब्ध गराईनेछ। मौसममा आवश्यक मुख्य खाद्यान्न तथा तरकारीको बिउमा अनुदान उपलब्ध गराईनेछ।
- अनुदानको रासायनिक मल बितरण प्रणालीलाई सुधार गरिनेछ। मलको मात्रा वृद्धि गरिनेछ, पालिकाको कम्तिमा ५ स्थानबाट मल बितरण हुनेछ, मल वितरणको सुरुवातमै मुल्य निर्धारण गरी सुलभ सहज रुपमा रासायनिक मलमा किसानको पहुच पुर्याइनेछ।
- बडिगाड गाउँपालिकाको विभिन्न भागमा उत्पादन हुने भाँगो खेतीलाई नगदे वालीको रुपमा विकास गरी संघीय तथा प्रदेश सरकार सँग समेत समन्वय गरी भाँगो खेतीको उत्पादनमा विशेष जोड दिईनेछ।
- बढ्दै गैरहेको बाँझो जमिन न्युनिकरण गर्न वाँझो जमिन भाडामा खेती गर्न चाहाने कृषकलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। पहिचान गरिएका बाझो जमिनमा पालिकाले रैथाने बालिहरुको खेति गर्ने छ। मापदण्ड बनाई करार र सामुहिक खेती गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।
- जलवायुमैत्री कृषिकको अवधारणा अनुसार कृषि क्रियाकलापहरु हुनेछन। वातावरणमा क्षयिकरण नहुने तथा ढिलो हुने बिषादिलाई पुर्ण वन्देज लगाइने छ। करेसाबारीमा हुने विषादिहरुको प्रयोगलाई कम गर्दै लगिनेछ। व्यबसायिक बाली तथा खाद्यान्न बालिमा प्रयोग गर्नै परे अनुगमन पछि सुरक्षित बिषादि तथा जैविक पद्धत्तीको प्रयोग गरिनेछ। रसायन बिना रोग किरा ब्यबस्थापन वारे क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम तथा उत्पादन वृद्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- पालिकालाई पोषणमैत्री बनाउन प्रत्येक टोलमा अगुवा कृषक बनाई सामुदायिक नर्सरी स्थापना गरिनेछ र प्रत्येक कृषक परिवारलाई तरकारी वेर्ना उपलब्ध गराउने व्यबस्था गरिनेछ। विद्यालयको आसपासमा तरकारी उत्पादनमा प्रोत्साहन गरिनेछ। विद्यालयमा करेशावारी निर्माणका लागि आवाश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ भने रैथाने बालिको उपलब्धतालाई वृद्धि गरी विद्यालयलाई JUNK FOOD मुक्त बनाउन सहयोग गरिनेछ।
- फलफुल खेती गरिने क्षेत्र वृद्धि तथा उत्पादनका लागि बिशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। सुन्तला, किवि, स्याउ, ओखर आदि फलफुललाई विशेष जोड दिई कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुनेछन्।
- अनुदानलाई उत्पादनमा आधारित बनाइनेछ। बिउ यान्त्रिकिकरण कृषि ऋण विमा बाहेक अन्यमा दिइने अनुदानलाई व्यवस्थित पारदर्शी बनाउन मापदण्ड एवं कार्यविधी तर्जुमा गरी कार्यान्वनमा ल्याइनेछ।

- किसान सुचिकरण मार्फत कृषकको तथ्याङ्क संकलन तथा अनलाइन गरि राज्यले दिने सेवा अनलाइन रेकर्ड राख्ने तथा किसान वर्गिकरण तथा किसान परिचय पत्र वितरण गर्ने कार्य।
- माटो जाँच तथा उपचार सिविर सञ्चालन गरी माटो अवस्थालाई उत्पादनमुखी बनाइने छ। बाली उपचार शिविर सञ्चालन गरिनेछ।
- कृषिमा भैपरी आउने प्राकृतिक प्रकोप तथा कृषिमा भित्रिन सक्ने रोग, किरा महामारी तथा बालीमा नालीमा हानी पुर्याउने बाँदर, दुम्सी, मृग को क्षति कम गर्न कृषि अनुसन्धानबाट पता लगेका प्रविधिको परिक्षण तथा प्रयोगमा गरिने छ।
- कृषकलाई कृषि ऋणमा ब्याजमा अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिनेछ।
- किसानको बाली बिमाको प्रिमियममा थप अनुदान उपलब्ध गराइनेछ।
- साना सिँचाइ पुर्वाधार निर्माण तथा मर्मत सम्भार गरी सिंचित क्षेत्रफल वृद्धि गरिने छ।
- भैरहेको वस्तुको नाश गरी अर्को वस्तुको आशा गर्नुभन्दा भईरहेको वस्तुको महत्व बुझेर उपभोग गर्ने वातावरण बनाउन रैथाने वाली संरक्षणमा विशेष ध्यान दिईनेछ।
- स्थानीय उपज वृद्धि गर्न कृषकलाई कृषि पेशामा उत्साहित गर्न बडिगाड उत्कृष्ट कृषक पुरस्कारको व्यबस्था गरिनेछ।

ख.३. राजश्व अभिबृदि

- आन्तरिक राजश्व अभिवृद्धिका लागि राजश्वका दरहरु आगामी आ.ब. हेरफेर गरी नयाँ रजश्व संकलनका शिर्षक पहिचान गरी राजश्वका दायरा वृद्धि गरिनेछ। राजश्व अभिबृदि योजनालाई प्रभावकारिताका साथ कार्यान्वयन गरिनेछ।
- सम्पूर्ण वडाहरुमा अभियान कै रुपमा करदात्ता शिक्षा सञ्चालन गरिनेछ।
- **"राजश्व योगदानको आधारमा बजेट वृद्धि"** भन्ने नाराका साथ बढि राजश्व संकलन गर्ने भुगोललाई योजना प्रदान गर्ने परिपाटिको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- राजश्व शाखालाई थप व्यवस्थित एवम् प्रभावकारी बनाईनेछ भने सबैभन्दा बढी र नियमित राजश्व तिर्ने करदात्तालाई सम्मान गरिनेछ।
- राजश्व संकलन कार्यलाई प्रभावकारी र पारदर्शी बनाउनका लागि १० वटै वडा कार्यालयबाट SUTRA सफ्टवयर मार्फत राजश्व संकलन गरिनेछ भने कर्मचारीहरुलाई क्षमत्ता विकास सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिनेछ।
- राजश्व सम्बन्धी मासिक तथा चौमासिक रुपमा प्रतिवेदन तयार पारी कार्यपालिकामा पेश गरिनेछ।
- आवाश्यकत्ता अनुसार राजश्व संकलन शिविर सञ्चालन गरिनेछ।
- प्राकृतिक श्रोत उपलब्ध हुने प्रभावित क्षेत्रको बिकासका लागि थप स्रोतको व्यवस्था गरिनेछ।
- नागरिकहरुले बुझाएको राजश्वको अभिलेख वडा तहमै व्यवस्थित रुपमा अभिलेखिकरण गरिनेछ।

ख.४ पर्यटन तथा संस्कृति

- बडिगाड गाउँपालिकालाई पर्यटकीय गाउँपालिकाको रुपमा विकास गर्नका लागि केही महत्वपूर्ण पर्यटकीय स्थलहरुको सम्भाव्यताको अध्ययन गरी पाइलटिङ टुरिजम प्रोजेक्टको रुपमा सुरुवात गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको धार्मिक एवम् ऐतिहासिक मठ मन्दिरहरुको संरक्षण गरिनेछ ।
- हाम्रा मौलिक पहिचान, सामाजिक सदभाव र संस्कृति संरक्षणका विशेष अभियान सञ्चालन गरिनेछ । यसका लागि गाउँपालिका भित्रका विविध जात-जाति, भाषा, कला र सांस्कृतिक संरक्षण र संवर्द्धनका लागि अध्ययन तथा अनुसन्धान गरिनेछ ।
- गाउँपालिका र निजी क्षेत्रको सहकार्य तथा नेपाल सरकार र प्रदेश सरकारको समेत साझेदारीमा कृषि पर्यटन, पर्यापर्यटन, स्वास्थ्य पर्यटन, शैक्षिक पर्यटन, खेल तथा साहसिक पर्यटन लगायत पर्यटन विकासका गतिविधिलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाईनेछ ।
- **"हामिले बगैचाको सपना वाँड्ने हो, बगैचे विरुवा बाँड्ने होईन"** भन्ने मान्यतालाई आत्मसाथ गर्दै विना पैसाले हुने विकासको सुचि बनाउने सोचाईको विकास गराउँदै नागरिकलाई पर्यटन पूर्वाधार विकासमा प्रेरित गरिनेछ ।
- पर्यटन व्यवसायिको विकासका लागि गाउँपालिकाको एक स्थानमा परम्परागत सीपमा आधारित नमुना जनजाति वस्ति स्थापना गरिनेछ भने अन्य संघसंस्थाहरुसंगको सहकार्यमा **"स्मार्ट भेलेज"** कार्यक्रमलाई अगाडि बढाईनेछ ।

ख.५. सहकारी नियमन र प्रवर्धन

- गाउँपालिका भित्रका सबै सहकारी संघसंस्थाको नियमन तथा अनुगमनलाई थप प्रभावकारी एवम् व्यवस्थित बनाईनेछ ।
- अहिलेको अवस्थामा सहकारी प्रति आम नागरीको धारणा र गुनासो साथै सहकारीहरुले जनाताको सेयर लगानी र बचतको ग्यारेन्टि गर्न नसकिरहेको अवस्थामा गाउँपालिका मार्फत छलफल तथा अन्तरकृया कार्यक्रमहरु गरी व्यवस्थित गरिनेछ ।
- सहकारी शिक्षा अभियान बनाई वडा तहमा तालिम दिईनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र सञ्चालनमा रहेका सम्पूर्ण सहकारीहरुलाई एकताबद्ध बनाई **"पालिका स्तरीय सहकारी सञ्जाल"** गठन गरी सहकारी अभियानलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ ।
- नेपाल बचत तथा ऋण केन्द्रिय सहकारी संघ लिमिटेडको साझेदारीमा आधारशिला कार्यक्रम सञ्चालन गरि सबै उदेश्यका सहकारी संस्थाहरुको क्षमत्ता अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- एकिकरणमा जान चाहाने सहकारीहरुलाई उचित वातावरण सिर्जना गर्नुका साथै प्रोत्साहित गरिनेछ ।
- सहकारी संस्थाहरुको नियमन दर्ता र सञ्चालन प्रक्रृयालाई सघाउ पुर्याउन पालिका स्तरिय **"सहकारी परिचालन समिति"** गठन गरिनेछ ।

- वातावरणमैत्री नमुना गाउँको कार्यविधि तयार पारी गैर सरकारी र सहकारी संघसंस्थाको साझेदारीमा वातावरणमैत्री नमुना गाउँ स्थापना प्रक्रृयालाई अगाडि बढाईनेछ।

ख.६. युवा रोजगार तथा स्वरोजगार

- नेपालको संविधानमा ब्यवस्था भएको रोजगारीको हकलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नका लागि र रोजागरीका लागि बैदेशिक पलायन न्युनिकरणका लागि **"गाउँपालिका अध्यक्ष स्वरोजगार कार्यक्रम"** सञ्चालन गरिनेछ जसका लागि आवाश्यक बजेटको व्यवस्थापन गरिनेछ।
- सीप विकास तालिम लघु उद्यम जस्ता रोजगारमूलक क्षेत्रहरुलाई एकिकृत गरी एकिकृत रोजगार सेवा केन्द्र सञ्चालन गरिनेछ।
- रोजगारीको सम्भाव्य क्षेत्रहरुको अध्ययन गरी थप रोजगारी सिर्जनाका लागि स्थानीय रोजगार रणनीति २०८० तर्जुमा गरिनेछ।
- बेरोजगार दर्ता कार्यक्रम महाअभियानको रुपमा संचान गरी अभिमुखीकरण तथा क्षमत्ता अभिवृद्धि कार्यकक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- कामदारहरुका लागि सुरक्षा सामाग्री तथा निर्माण सामाग्रीको व्यवस्था गरिनेछ।
- रोजगार दात्ता र बेरोजगार विचको रोजागर मिलानका लागि **"रोजगार संवाद मञ्च"** गठन गरिनेछ।
- स्वरोजगार यूवाले उत्पादन गरेको वस्तुलाई स्थानीय बजारका पसलमा एक स्थानीय उत्पादनलाई अनिवार्य विक्रि गर्नुपर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- **"अध्यक्ष उद्यम विकास कार्यक्रम"** मार्फत युवा रोजगार तथा स्वरोजगारका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- बैंक तथा वित्तिय संस्थाहरुसँगको समन्वयमा सुलभ कर्जा प्रवाहको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- बडिगाड गाउँपालिकामा लघुउद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गत रहेका ढाका उद्योग, दुनाटपरी उद्योग, चिउरी सावुन उद्योग, चप्पल उद्योग, डलकुशन उद्योग, अगरवत्ति उद्योग र अचार उद्योग लगायत सम्भावित स्थानीय उद्योगहरुलाई व्यवस्थित बनाई रोजगारी सिर्जना गरिनेछ।
- युवा स्वरोजगार कार्यक्रमका लागि नेपाल सरकार प्रदेश सरकार तथा विभिन्न संघसंस्थाहरु सँग सझेदारी गरी अगाडि बढिनेछ।
- प्रधानमन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत रोजगारी सृजना गर्ने कार्यलाई थप व्यवस्थित पार्न गाउँपालिकाले साझेदारी गर्ने र त्यसमा स्वरोजगार हुने नागरिकको संख्यामा वृद्धि गरी श्रम सहकारी मार्फत **"आत्मनिर्भर नागरिक"** बनाईनेछ।
- उद्यमीहरुलाई सक्षम, सुदृढ र व्यवसायिक बनाउनका लागि आवश्यकता पहिचान गरि स्तरोन्नति कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- बडिगाड गाउँपालिकामा सीप विकास तालिम सञ्चालन गर्नुपूर्व उद्यमशिलता विकास तालिम सञ्चालन गरी आम नागरिकहरुलाई उद्यमी एवम् स्वरोजगार बन्न उत्प्रेरित गरिनेछ।

- उद्यमीहरुले उत्पादन गरेको सामाग्री विक्री वितरण गर्न तथा अन्य व्यक्तिहरुलाई उत्पादन उन्मुख बनाउन गाउँपालिकामा रहेको कोशेली घरलाई थप व्यवस्थित बनाई विक्री गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- गाउँपालिकाभित्र उत्पादित **लोकल मदिरालाई ब्रान्ड** गरी संघीय तथा प्रदेश सरकारसँग परामर्श गरी कानुनी रुपमा वेच्ने व्यवस्था मिलाउने उद्देश्यका साथ यस बडिगाड गाउँपालिका वडा.न.६ को घ्वाङको जनजाति वस्तीबाट पाईलटिङको रुपमा सुरुवात गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका क्षेत्रमा सम्भावित ढुङ्गा खानीहरुको अध्ययन गरी बैधानीक रुपमा उद्योग सञ्चालन गरी युवाहरुलाई रोजगार प्रदान गरिनेछ ।
- भुगर्विधहरु संग परामर्श गरी ढुङ्गा खानीहरुलाई बैधानिकत्ता दिनका लागि आवाश्यक सहयोग गरिनेछ ।

ग. सामागजिक विकास

ग.१. शिक्षा तथा खेलकुद

व्यक्ति समाज र राष्ट्रको परिर्वतन गरि विकासमा टेवा पुराउने माध्यम नै शिक्षा हो । नेपालको संविधान २०७२ को धारा ३१ मा शिक्षा सम्बन्धि अधिकार उल्लेख गरिएको छ । तिनै उल्लेखित अधिकारहरुलाई कार्यान्वयन गर्न स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ मा २३ वटा शिक्षा सम्बन्धि अधिकार स्थानीय तहलाई प्रदान गरिएको छ । जसमा माध्यामिक तहसम्मको शैक्षिक व्यबस्थापनको अधिकार स्थानीय तहलाई छ । यस बडिगाड गाउँपालिकामा भौगोलिक विकटता, छरिएर रहेको बस्ती,सामाजिक जटिलता,रहेको छ । तरपनि यी सबैकुरालाई मध्यनजर र नजिकबाट नियाली सम्बोधन गदै निःशुल्क र सर्वसुलभ शिक्षाको पहुँच सबैमाझ पुर्याउन नितान्त अपरिहार्य छ । अर्को तर्फ बडिगाड गाउँपालिकाका अधिकांश व्याक्तिको जीवन धान्ने आधार भनेको परम्परागत खेतिपाति र पशुपालन नै हो तसर्थ विद्यालय तह देखि नै आधुनिक र वैज्ञानिक कृषि प्रणालीको ज्ञान विधार्थीलाई दिन सकिएन भने समृद्ध बडिगाड गाउँपालिकाको परिकल्पना गर्न सकिदैन । तसर्थ "शिक्षामा लगानि समृद्धिको आधार व्यवहारिक शिक्षा मार्फत जीवन पद्दति सुधार" भन्ने जीवनपर्यन्त शैक्षिक नारा तय गरि आर्थिक वर्ष २०८००/८१ को बडिगाड गाउँपालिकाको शिक्षा नीति, कार्यक्रम तथा बजेट निम्न बमोजिम तयार पारिएको छ ।

- **"बालबालिकालाई विद्यालय झिकाऔ, टिकाऔ र सिकाऔ"** भन्ने मुल अभियानका साथ प्रारम्भिक बालविकासको अनुभव सहित कक्षा १ मा बालबालिको भर्ना अनिवार्य गर्न सञ्चालनमा रहेका बालविकास केन्द्रलाई निरन्तरता दिदै यसै वर्ष देखि गाउँपालिकाबाट सहजकर्ताको पारिश्रमिक प्रदान गर्ने गरी आवश्यकता अनुसार बालविकास केन्द्र स्थापना गरिने छ ।
- **"हाम्रो पालिका हाम्रो गाउँ सबै बालबालिका विद्यालय पुराऔ"** शिक्षाको उज्यालो घामबाट कोहि पनि बालबालिका बञ्चित हुन नपरोस भन्ने मुख्य उद्देश्यका साथ निःशुल्क सहज र सर्वशुलभ शिक्षा प्रदान गर्नका लागि सबै बालबालिकालाई विद्यालय पुर्याइ शिक्षाबाट बन्चित गरिने छैन । जसका लागि आवश्यकता अनुसार विद्यालयमा गाउँपालिका करार शिक्षकको व्यवस्था गरिनेछ ।
- **"जहाँ विद्यार्थी त्यहाँ शिक्षक"** अभियान लाई प्रभावकारी बनाउन विद्यार्थी संख्याको आधारमा शिक्षक दरबन्दी मिलान, विद्यालयलाई समायोजन, कक्षा स्थगन र कक्षा घटाउने नीति अवलम्बन गरिने छ ।

- **"प्रविधियुक्त शिक्षा, बालमैत्री शिक्षा, गुणस्तरिय शिक्षा, विद्यालयको भौतिक पूर्वधार बडिगाड गाउँपालिकाका शिक्षा विकासका चार आधार"** भन्ने आर्दश वाक्यलाई आत्मसाथ गदै यसै आर्थिक वर्ष देखि विद्यालयलाई प्रविधियुक्त बनाउन विद्यालयमा इन्टरनेटको पहुँच विस्तार,विद्यालयमा कम्प्युटर लगायतका उपकरणको व्यवस्था,बालविकास सहजकर्तालाई बालमनोविज्ञान सम्बन्धि तालिम,शिक्षकको क्षमता विकासका लागि शिक्षक पेशागत तालिम, कम्प्युटर शिक्षक र विद्यालय लेखा कर्मचारी लाई विद्यालय प्रशासन, आर्थिक प्रशासन सम्बन्धि तालिम र विद्यालयलाई भौतिक पूर्वाधार सम्पन्न बनाउदै लगिने छ।
- कोभिड १९ जस्ता महामारी र विषम परिस्थितिको बेला पनि शैक्षिक गतिमा क्षति नपुगोस भन्ने अभिप्रायले वैकल्पिक माध्यमबाट सिकाई सहजीकरण गरी विद्यार्थीका वृद्धि विकासका लागि सिकाइलाई निरन्तरता दिइने छ।
- विभिन्न दिवश तथा शैक्षिक अवसरहरुमा अन्तर विद्यालय प्रतियोगिताहरु सञ्चालन गरिने छ।
- **"विद्यालय विकास मेरो प्रतिबद्धता सक्रिय सहभागिता र पारर्दशिता"** भन्ने मुल वाक्यलाई आत्मसाथ गदै विद्यालयको शैक्षिक तथा प्रशासनिक कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन यसै आर्थिक वर्ष देखि सम्पूर्ण विद्यालय प्रधानाध्यापक प्रोस्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
- आधारभुत तहको परीक्षामा ५० % विद्यार्थी उर्तिण गराउन नसक्ने विषयगत शिक्षकलाई पहिलो पटक त्यस्तो भए चेतावनी दिने त्यस पछि प्रोत्साहन भत्ता घटाउने नीति अवलम्बन गरिने छ।
- गाउँपालिकालाई बालमैत्री गाउपालिका घोषणा गर्न यस पालिका भित्रका सम्पुर्ण वालवालिकाहरुलाई वालमैत्री पालिका घोषणाका सुचक बमोजिमका न्युनतम सेवा, सुविधा र संरक्षणको कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
- शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्दै शिक्षा प्रशासनलाई व्यवस्थित गर्नका लागि बडिगाड गाउँपालिकाको शिक्षा ऐन तथा नियमावली, २०७९ लाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
- विद्यालय शिक्षालाई केबल कक्षा चढने र चढाउने मात्र नभई यसलाई श्रम र उत्पादन संग जोडी जीवन उपयोगी र व्यवाहारीक बनाउन विद्यार्थीलाई स्थानीय विषयवस्तुको ज्ञान दिलाउन स्थानीय पाठ्यक्रम कार्यान्वयन,स्थानीय विषयको पाठ्यपुस्तक, सन्दर्भ सामग्री निर्माण र विकास गरी यसै शैक्षिक शत्रबाट कक्षा १,२,३ र ८ मा पठन पाठन गरिने छ।
- **"विद्यार्थी प्रतिभा पहिचान खोजी र सम्मान"** भन्ने मुल सिद्धान्तका साथ गाउँपालिकामा विभिन्न प्रतियोगिता सञ्चालन गरिने छ।
- सबै सामुदायिक विद्यालयलाई JUNK FOOD निषेधित क्षेत्र घोषणा गरी कक्षा ६ सम्मका बालबालिकालाई विद्यालय मै दिवाखाजाको व्यवस्था गर्न **"एक विद्यालय एक क्यान्टिन"** र कक्षा ६ भन्दा माथिका बालबालिकालाई **"एक विद्यार्थी एक हटकेश"** कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ भने कक्षा कोठामा खाजा कर्नर स्थापना गरिनेछ।

- कक्षा ६ देखि कक्षा १२ सम्म अध्ययन गर्ने सामुदायिक विद्यालयका सबै छात्राहरु विद्यालयमा निरन्तर गरी उनिहरुको पठनपाठनमा सहजता ल्याउनका लागि सेनिटरी प्याडको व्यवस्था गरिने छ ।
- बडिगाड गाउँपालिका अन्तर्गतका विद्यालयमा नेपाल सरकार द्धारा स्वीकृत शिक्षक दरबन्दीमा यसै गाउँपालिका भित्रका शिक्षक नियुक्ति गरी पठन पाठन गर्न पाइयोस भन्ने लक्ष्यका साथ शिक्षा सेवा आयोगले लिने परीक्षाका लागि "शिक्षक सेवा आयोग तथा अध्यापन अनुमति पत्र तयारी कक्षा" सञ्चालन गरिने छ।
- **"शिक्षण पेशा प्रति सम्मान र शिक्षक पहिचान"** झल्काउन यस पालिका भित्रका प्रत्येक शिक्षकका लागि शिक्षक परिचय पत्र निर्माण गरि वितरण गरिने छ।
- आधारभुत तहमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुको विषयगत ज्ञानको दायरा फाकिलो बनाउन विषयगत अनलाईन हाजिरजवाफ प्रतियोगिता सञ्चालन गरिने छ।
- गाउँपालिका भित्रका विद्यालयमा शिक्षण सिकाईमा एकरुपता ल्याउन तोकिएको पाठ तोकिएको समयमा शिक्षण गरी शिक्षण सिकाईमा एकरुपता ल्याउन शैक्षिक पात्रो निर्माण गरी सोही अनुरुप शिक्षण गर्ने व्यवस्था गरिने छ।
- **"हामी कहाँ छौ कहाँ पुग्ने हो र कसरी पुग्ने हो"** भन्ने मार्ग चित्रलाई आत्म साथ गदै दिगो र दिर्घकालिन लक्ष्यका साथ गाउँपालिका अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । जस अन्तर्गत गाउँपालिकाको शैक्षिक प्रोफाइल खडा गर्ने शिक्षा योजना तय गर्ने शैक्षक डकुमेन्टरी निर्माण जस्ताकार्य गरिने छ।
- विद्यालय अनुगमन, मुल्यांकन तथा सत्यापान कार्यविधि तयार गरि प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गरिने छ।
- आधारभुत तथा माध्यमिक निःशुल्क परीक्षा सञ्चालन, अन्तर विद्यालय केन्द्राध्यक्ष, उत्कृष्ट विद्यालय, उत्कृष्ट विषय शिक्षक उत्कृष्ट विद्यार्थी लाई पुरस्कृत गरिने कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने छ।
- सामुदायिक विद्यालयको आन्तरिक स्रोतमा वृद्धि गर्न विद्यालयमा रु ५०,०००।- भन्दा बढि वा सो वरावरको नगद वा जिन्सी सहयोग गर्ने चन्दादाता वा शिक्षाप्रेमी को सम्मानार्थ यस गाउँपालिकाबाट सम्मानको व्यवस्था गरिने छ।
- शिक्षण सेवामा आवद्ध भई यस गाउँपालिकालाई शैक्षिक योगदान पुर्याएर यस पालिकाबाट बिदाई हुने तथा नयाँ नियुक्ति लिएर आउने साथै सेवा अवकाश शिक्षकलाई सम्मानार्थ यस गाउँपालिकाबाट सम्मानको व्यवस्था गरिने छ।
- विद्यालयका शिक्षक, विद्यार्थी अभिभावकका वास्तविक समस्या नजिकबाट बुझ्न र उनीहरुका समस्या समाधानका उपायहरुको खोजि गर्न प्रत्येक विद्यालयमा **"गाउँपालिका अध्यक्ष संग मेरा कुरा"** कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।

- सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्न, शैक्षिक वातावरण निमार्ण गर्न, शैक्षिक विषयमा विविध छलफल गर्न विद्यालय व्यावस्थापन समिति, शिक्षक अभिभावक संघ, गाउँ शिक्षा समिति को बैठक निरन्तर सञ्चालन गरिने छ।
- विद्यालय प्रधानाध्यापक, वि.व्य.स., शिक्षक अभिभावक संघ, गाउँशिक्षा समिति पदाधिकारीहरु को लागि क्षमता विकास गोष्ठी तथा कार्यशाला सञ्चालन गरिने छ।
- प्रत्येक विद्यालयको वास्तविक अवस्था बुझ्न र सिकाई अनुभव आदान प्रदान गर्न प्रत्येक महिना मासिक प्रधानाध्यापक बैठक सञ्चालन गरिने छ।
- **"स्वास्थ्यका लागि खेलकुद राष्ट्रका लागि खेलकुद"** भन्ने नाराका साथ सञ्चालन गरिने राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता व्यवस्थित गर्न थप बजेट छुट्टाइने छ।
- असल शिक्षक, असल विद्यार्थी, असल अभिभावक पहिचान गरि पुरस्कृत गरिने छ। जसका लागि कार्यविधि निमार्ण गरि कार्यान्वयन गरिने छ।
- **"रमाइलो पढाई दिगो सिकाई"** कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ, जसका लागि प्रत्येक विद्यालयको प्रत्येक कक्षामा बुक कर्नर स्थापना गरिने छ।
- विद्यार्थीको पढन सीपको विकास, साहित्यिक सृजना अध्ययन र वाचन, शैक्षिक सामग्रीको निर्माण प्रर्दशन गर्न **"पढाई मेला"** कार्यक्रम आयोजना गरिने छ।
- सबैभन्दा बढी समय विद्यालय उपस्थित हुने शिक्षक, कक्षामा सबै भन्दा बढी समय विताउने शिक्षक, अतिरिक्त क्रियाकलाप सबै भन्दा बढि सक्रिय शिक्षक, सबै भन्दा बढी शिक्षण सामग्रीको प्रयोग गर्ने शिक्षकको मुल्याङ्कन विद्यार्थीबाटै गरि शिक्षकलाई पुरस्कृत गर्न "विद्यालयमा सबै शिक्षक एकै साथ शिक्षकको मुल्याङ्कन विद्यार्थीको हात" कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने छ।
- सामुदायिक विद्यालयमा विद्यार्थी संख्या वृद्धि गर्न सामुदायिक विद्यालयका शिक्षक, विद्यालय कर्मचारी निजामति कर्मचारी, जनप्रतिनिधि तथा राज्यको स्रोत बाट पारिश्रमीक लिने सम्पूर्ण पदाधिकारीका छोराछोरी लाई सामुदायिक विद्यालयमा भर्ना गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ।
- विद्यालय प्रधानाध्यापक, शिक्षक,वि.व्य.स.पदाधिकारी लाई नमुना विद्यालयको अवलोकन गराइने छ।
- विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीले कम उमेर वा उमेर नपुग्दै विवाह गर्ने, तह पुरा नगरी कक्षा छोड्ने, विद्यालयमा निरन्तर नहुने तोकिएको गृहकार्य नगर्ने जस्ता समस्या समाधान गर्न विद्यालयगत रुपमा सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
- शिक्षण सिकाईलाई प्रभावकारी बनाउन सिकाई सामग्रीको विकास र प्रयोग गर्न शिक्षण सिकाई सामग्री तालिम प्रारम्भिक बालविकास देखि विद्यालय तहसम्मका शिक्षकहरुका लागि तालिम सञ्चालन गरिने छ
- शैक्षिक तथा सार्वजनिक कार्यक्रम सञ्चालन सीपको विकास गर्न विभिन्न तहका शिक्षकका लागि क्षमता अभिवृद्धि तालिम सञ्चालन गरिने छ।

- उच्च शैक्षिक उपलब्धि हासिल गर्ने विद्यालय प्र.अ. शिक्षक, विद्यार्थीलाई पुरस्कृत गरिने छ र न्युन सिकाई उपलब्धि वृद्धि गर्न अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।
- शिक्षक र विद्यार्थीका लुकेर रहेका प्रतिभाको उजागर गर्न **"प्रतिभाको खोजी"** कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- कोभिड–१९ जस्ता महामारीका कारण नियमित विद्यालयमा पठन पाठन हुन नसक्दा समयमै निर्धारित विषयवस्तुको पढन पाठन गर्न नसक्ने समस्याको समाधान गर्न विद्यालयलाई अतिरिक्त कक्षा सञ्चालन अनुदान रकमको व्यवस्था गरिने छ ।
- शैक्षिक सूचना तथा जानकारीलाई प्रभावकारी ढंगबाट कार्यान्वयन गर्न बडिगाड शिक्षा न्युज पोर्टल तयारी गरी आधुनिक र प्रभावकारी ढंगबाट सूचना संप्रेषण गरिने छ ।
- विषयगत शिक्षकको अनुभव आदान प्रदानका लागि विषयगत शिक्षक अनुभव आदान प्रदान कार्यशाला आयोजना गरिने छ ।
- माध्यमिक तहका विद्यार्थीका लागि योग शिक्षा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिने छ ।
- यस गाउँपालिका भित्र सञ्चालित प्रत्येक बालविकासमा बालविकास सिकाई पुस्तिका तथा सिकाई सामग्री तयार गरी कार्यान्वयन गरिने छ ।
- विद्यालयमा अभिभावकको चासो वृद्धि गर्न अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- शिक्षा युवा तथा खेलकुद शाखालाई थप व्यवस्थित बनाई शाखाबाट सम्पादन हुने कार्यलाई छिटो छरिटो बनाइने छ ।

ग.२. स्वास्थ्य

नेपालको संविधानले प्रत्येक नागरिकलाई राज्यवाट आधारभुत स्वास्थ्य सेवा निशुल्क प्राप्त गर्ने एवं स्वास्थ्य सेवामा समान पहुँचलाई नागरिकको मौलिक हकको रुपमा प्रत्याभूत गरेको छ । नागरिकलाई स्वस्थ बनाउन बडिगाड गाउँपालिकाले स्वास्थ्य क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि गर्ने एवं गुणस्तरीय सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवामा समान पहुँच स्थापित गर्दै सवैको स्वस्थ जीवन प्रत्याभूत गरि दिगो विकास सुनिश्चित गर्नुपर्ने कानुनी दायित्वलाई पुरा गर्ने नीति लिइएको छ । साथै नेपालको स्वास्थ्य प्रणालि अनुसार स्वास्थ्य चौकी अथवा आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र पहिलो सेवा प्रदायक स्वास्थ्य संस्था हो । हाल बडिगाड गाउँपालिकामा आधारभुत अस्पताल १ निर्माणाधिन, स्वास्थ्य चौकी ७, आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र ३, सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई ६, प्रयोगशाला ४, नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र १, खोप क्लिनिक २४, गाउँघर क्लिनिक २३, र महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम् सेविका १०३ रहेका छन । उल्लेखित स्वास्थ्य संस्थाहरुमा गुणस्तर सुधार गरी सेवाको पहुँच तथा उपभोगमा वृद्धि ल्याउनको लागि निम्न बमोजिमका नीति तथा कार्यक्रमहरु अवलम्बन गरिनेछ ।

- बडिगाड गाउँपालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालय, स्वास्थ्य चौकी, गाउँघर क्लिनिक, खोप क्लिनिक सेवाको पहुँच नपुगेको स्थानहरुमा एकिकृत ग्रामिण मोबाइल स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

- गर्भवती महिलाहरुको लागि गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा सहज पहुच हुनेगरी प्रभावकारी सेवा उपलब्ध गराइनेछ।
- प्रोटोकल अनुसार गर्भ जाँच एंव संस्थागत सुत्केरी प्रोत्साहन पोषण कोशेली कार्यक्रम तथा जटिलता भएका गर्भवति सुत्केरी र बिरामीहरुको लागि प्रेषण यातायात खर्चको व्यवस्था मिलाईने छ।
- नवजात शिशु मृत्युदर, शिशु मृत्युदर, मातृ मृत्युदर र वाल मृत्युदरहरुलाई घटाई औषत आयु वढाइनेछ।
- स्वास्थ्यका पुर्वाधार, औषधि तथा उपकरणको उपलब्धतामा वृद्धि गरिनेछ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रमा सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रको समन्वय एवं सहकार्यलाई अगाडी बढाइनेछ।
- स्वास्थ्य सेवाका आयामहरु प्रतिकारात्मक सेवा, प्रवदर्दनात्मक सेवा, उपचारात्मक सेवाहरु समेटेर स्वास्थ्यका कार्यक्रमहरु बनाइनेछ।
- स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुने जडिवुटीहरुको व्यवस्थापन र उपयोग गर्दै आयुर्वेद चिकित्सा प्रणालीलाई थप प्रभावकारी गराइनेछ।
- नसर्ने रोगको प्रकोपको न्युनिकरण लागि स्वास्थ्य प्रवर्द्धनात्मक सेवामा विशेष जोड दिइनेछ साथै यसको लागि निदानात्मक सेवा र उपचारात्मक सेवालाई विस्तार गरिनेछ।
- नसर्ने रोगको न्युनिकरणका लागि स्किनिङ तथा निशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिने छ।
- आँखा परिक्षण तथा आँखा रोग सम्बन्धी निशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ।
- आँखा अस्पताल सञ्चालनका लागि आवश्यक प्रकृया अगाडी बढाईने छ।
- स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरको स्वमूल्याङ्कन गरी सेवाग्राहीको सन्तुष्टीमा वृद्धि ल्याउने क्रियाकलाप सञ्चालन गरिने छ।
- न्युनतम सेवा मापदण्डबाट आएको मुल्यांकनलाई आधार बनाइ स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तर सुदृढिकरण कार्यक्रम ल्याइने छ।
- प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थाहरुको सेवा प्रवाहको सार्वजनिक सुनुवाई र सामाजिक लेखा परिक्षण अनिवार्य गरिनेछ।
- प्रत्येक स्वास्थ्य संस्थाहरुमा नागरिक वडापत्र, ANC Tracing Board र स्वास्थ्य सुचाङ्क वोर्ड राखिने छ।

बाल स्वास्थ्य सम्वन्धि नीतिहरुः

- पुर्णखोप सुनिश्चितता, दिगोपना वडा तथा गाउँपालिकाको अवस्थालाई कायम गर्दै हरेक वडाहरुमा खोपको अवस्थाको समिक्षा गरिनेछ। साथै गाउँपालिकामा खोप दिवस मनाई पूर्ण खोपको अवस्थालाई सुनिश्चित रहेको घोषणा गरिनेछ।
- खोप कार्यक्रमलाई थप व्यवस्थित बनाउनको लागि खोपको सुक्ष्म योजना तर्जुमा कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

- खोप केन्द्रहरुलाई व्यवस्थित तथा निर्माण गर्न बजेटको व्यवस्था र आवश्यकता अनुसार खोप केन्द्रहरु थप गरिने छ।
- कोल्ड चेन व्यवस्थापनको लागि चाहिने सामाग्री तथा स्थानको व्यवस्थापन मिलाईने छ।
- पोषण शिक्षा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ।
- हरेक स्वास्थ्य संस्थामा पोषण कर्नर राखिनेछ र पोषीला खानेकुराको प्रदर्शन गर्ने र स्थानीय स्तरका पोषिला खानेकुराहरुको उपभोग वृद्धि गराउन आवश्यक शिक्षा, परामर्श दिइने व्यवस्था मिलाईने छ।
- दुई महिना सम्मका बालबालिकाहरुको नियमित तौल अनुगमन गरि पोषणको लेखाजोखा गरिने छ।
- पाँच वर्ष मुनिका वच्चाहरुको उपचार व्यवस्था कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाइने छ।

परिवार स्वास्थ्य कार्यक्रम

- वर्षमा एक पटक स्वास्थ्य कार्यालयसँग समन्वय गरी स्थायि वन्ध्याकरण शिविर सञ्चालन गरिनेछ।
- नव विवाहीत दम्पतिहरुको पहिचान गरी आवश्यक साधन छनौटको लागि परामर्श प्रदान गरिनेछ।
- सम्पुर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरुमा ५ वटा साधन डिपो / पिल्स / कण्डम/ IUCD / इम्पलान्टहरुको सेवा प्रदान गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाईने छ।
- सेवाग्राही मैत्री परिवार नियोजन सेवा प्रदान गरिनेछ।
- आमा सुरक्षा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउन यातायात खर्चको वितरण प्रणालीलाई चुस्त बनाइनेछ।

रोग नियन्त्रण कार्यक्रम

- समयानुकुल आइपर्ने रोगहरुको रोकथाम गर्न तथा सामना गर्न आवश्यक तयारी गरिने छ। महामारीको पुर्व तयारी तथा व्यवस्थापनको लागि प्रतिकारी योजना बनाइ लागू गरिने छ।
- सर्ने तथा नसर्ने रोगको रोकथामको लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
- महामारीको पुर्व तयारी तथा व्यवस्थापनको लागि आर आर टि लाई तयारी अवस्थामा राखिने छ जसका लागि औषधि, खोप तथा स्वास्थ्य सम्वन्धि सामाग्रीहरु तयारी अवस्थामा राखिने छ।
- बडिगाड गाउँपालिका जनस्वास्वाथ्य समस्याको रुपमा देखिएको क्षयकुष्ठ रोगको लागि समय समयमा विभिन्न स्थानहरुमा जोखिम स्थानहरु पहिचान गरी समुदायमा सक्रिय खोज पड्ताल परिक्षण शिविर सञ्चालन गरिनेछ।
- बडिगाड गाउँपालिका भित्रका सम्पुण स्वास्थ्य संस्थाहरुमा डट्स विधिवाट उपचारात्मक पद्धतिलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ भने यसमा स्वास्थ्य कर्मीको निगरानीलाई थप बढाइनेछ।
- जटिल प्रकारका क्षयरोगहरु (DR/SDR) लाई समयमै पहिचान तथा व्यवस्थापनको लागि उपल्लो निकायमा पहल गरिने छ।
- क्षयरोगीहरुको समयमै पहिचान गरी DOTS विधिलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि क्षयरोगका बिरामिहरुको लागि एकिकृत आवास केन्द्रको अवधारणा बनाइनेछ।

महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका कार्यक्रम

- महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुलाई एक स्वयम सेविका एक First Aid Box र स्वयंमसेविका पहिचान वोर्ड वितरण कार्यक्रम ल्याइनेछ।
- महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुलाई स्वास्थ्यका सम्पूर्ण कार्यक्रमहरुमा समुदाय स्तरमा जनचेतना फैलाउने कार्यमा थप उत्प्रेरित गरिने छ।
- वन्चितिकरणमा परेका समुदाय तथा सेवाग्राहीहरुको पहिचान गर्ने, सेवा निरन्तता गराउने, स्वास्थ्य आमा समुहलाई थप सुढृढीकरण गराउन महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका हरुलाई थप उत्प्रेरित गरिनेछ।
- सेवाग्राहीको खोजी गर्ने तथा सेवाग्राहीको निरन्तरताको लागि संचार गर्नको निम्ति विशेषत मातृ तथा वालस्वास्थ्य समन्वयका लागि मोवाईल स्वास्थ्य कार्यक्रम संचालान गरिनेछ।
- ६० वर्ष पुरा भएका तथा अन्य कारणले सेवा प्रदान गर्न कठिन भएका महिला स्वयम् सेविकाहरुलाई स-सम्मान विदाइ कार्यक्रम राखिने छ।
- महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुलाई दिवसको अवसरमा स- सम्मान गर्ने व्यवस्था मिलाईने छ।

फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन

- स्वास्थ्य संस्थावाट निस्कने फोहोरमैलाको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ।
- स्वास्थ्य संस्थाको सरसफाइलाई विशेष जोड दिइने छ। गाउँपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरुको सरसफाइ हरेक महिनाको पहिलो हप्ता र अन्तिम हप्ताको शुक्रबार स्वास्थ्य संस्था वरिपरि नियमित सरसफाइ गरिने छ
- एक स्वास्थ्य संस्था एक बगैंचा निर्माण कार्यक्रम लागू गरिनेछ।
- फोहोरमैला व्यवस्थापन तथा गुणस्तर सुधारका लागि आवश्यक पर्ने उपकरण तथा सामाग्रीहरुको उपलब्धतालाई सुनिश्चित गरिनेछ।
- नयाँ सञ्चालनमा आएका वर्थिङ सेन्टरहरुमा प्लासेन्टा पिट तथा फोहोर व्यवस्थापन गर्न खाडलहरुको निर्माण र सुरक्षित खानेपानिको अनिवार्य व्यवस्था गरिने छ।

स्वास्थ्य पुर्वाधार

- स्वास्थ्य सेवामा सर्वव्यापी पहुंच वृद्धि गर्नको लागि यस गाउँपालिका अन्तर्गतका वडा न ७ र ८ मा स्वास्थ्य संस्थाको भवनको लागि पहल गरिने छ र मापदण्ड बमोजिम नभएका स्वास्थ्य संस्थाहरुको स्तरवृद्धि गर्दै लगिने छ।
- यसरी हरेक वडामा स्वास्थ्य संस्था स्थपना गर्दा पनि सेवाको मुलधारमा आउन नसकेका समुदायलाई आधारमूत स्वास्थ्य प्रदान गर्नको निम्ति स्थानीय स्रोतमा सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइको स्थापना गरिने छ।

स्वास्थ्य व्यवस्थापन सूचना प्रणाली

- स्वास्थ्य संस्थाहरुवाट गरिने मासिक प्रतिवेदन पद्धतिलाई निरन्तरता दिइने छ

- महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुको मासिक बैठकलाई प्रभावकारी वनाइने छ।
- स्वास्थ्य संस्था प्रमुखहरुको मासिक वैठक तथा समिक्षालाई निरन्तरता दिइने छ।
- मासिक अनलाईन तथ्याङ्क प्रविधिको लागि आवश्यक पर्ने इन्टरनेट सेवालाई उपलब्ध गराइने छ।
- स्वास्थ्य सेवाहरुको रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङको लागि आवश्यक पर्ने फाराम रजिष्टर छपाइमा लागि यथोचित वजेट व्यवस्थापन गरिने छ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुको नियमित अनुगमन तथा सुपरीवेक्षण कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुको तथा स्वास्थ्यकर्मीहरुको क्षमता अभिवृद्धि वा तालिम गर्नका लागि स्वास्थ्य संस्था मै कोचिङको लागि सम्वन्धित निकायहरुसंग समन्वय गरिने छ।
- रेकडिङ रिपोटिङ कार्यमा संम्लग्न स्वास्थ्य कर्मिलाई DHIS2 को तालिमको लागि प्रवन्ध मिलाईने छ।
- रेकडिङ रिपोटिङ कार्यलाई थप ब्यवस्थित गर्नका लागि सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुमा EHIRRS Software जडान गरिने छ।
- स्वास्थ्यकर्मीहरुको क्षमता अभिवृद्धिको लागि Computer तालिको व्यबस्था मिलाईने छ।

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम

- **"जनतासँग गाउँपालिका अध्यक्ष निशुल्क स्वास्थ्य विमा"** कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ।
- विमितहरुको संख्या वृद्धि गर्ने खालका समुदायस्तरमा क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनेछ भने विमितहरुको नियमित नवीकरणको लागि प्रोत्साहित गरिने छ।
- आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ भित्र बडिगाड गाउँपालिकालाई **"पोषण मैत्री स्थानीय तह"** घोषणा गर्ने गरी पोषणका कार्यक्रमहरुलाई अगाडी बढानईनेछ।

स्वास्थ्य शिक्षा / व्यवहार

- समयानुकुल प्रभाव पार्ने रोगहरुको रोकथाम तथा व्यवस्थापनको लागि F.M. रेडियो पत्र पत्रिकाहरुमा सन्देश प्रवाह गरिनेछ।
- स्थानीय स्तरमा हुने विशेष मेला तथा महोत्सवहरुमा स्वास्थ्य शिक्षा प्रवद्दर्न गर्ने क्रियाकलापलाई सञ्चालन गरिनेछ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुमा स्वास्थ्य शिक्षा कर्नरको अनिवार्यता गरिने छ।
- किशोर किशोरीहरु संग स्वास्थ्यकर्मीहरुको अन्तरकृया नियमित गरिनेछ।
- सम्पूर्ण स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई किशोर किशोरी मैत्रि वनाइने छ।
- माध्यमिक शिक्षामा प्रजनन स्वास्थ्य निशुल्क औषधि तथा भण्डारण कार्यक्रमका विषयहरुको कक्षा स्वास्थ्यकर्मी बाटै गरिनेछ। यसका लागि स्वास्थ्यकर्मीलाई उत्प्रेरित गरिनेछ।

- समय समयमा स्वास्थ्यका विभिन्न विषयहरुमा सडक नाटक, दोहोरी गीत, वक्तृत्वकला जस्ता प्रतियोगिता सञ्चालन गरिने छ।
- स्वास्थ्यका महत्वपुर्ण दिवसहरु महिला स्वास्थ्य स्वयम् सेविका दिवस, एड्स दिवस, विश्व स्वास्थ्य दिवस, क्षयरोग दिवस, धुम्रपान विरुद्धको दिवसलाई अवसरको रुपमा मनाइने छ।
- सुर्तिजन्य पदार्थको नियमन ऐन तथा नियमावलीको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिने छ, साथै यसका लागि वजार अनुगमनलाई नियमित र प्रभावकारी गरिने छ।
- किटजन्य रोग सम्बन्धी अनुशिक्षण तथा समुदाय स्तरमा सरसफाईका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
- औषधि, खोप तथा स्वास्थ्य सम्वन्धि सामाग्रीहरुको भण्डारणको लागि भण्डारण कक्षलाई थप ब्यवस्थित गरिनेछ।
- स्वास्थ्य संस्थाहरुमा तथा वर्थिङ सेन्टरहरुको औजार उपकरणको खरीद तथा व्यवस्थापनको लागि उचित वजेट व्यवस्थापन गरिने छ।
- आधारभूत स्वास्थ्य सेवाका लागि आवश्यक पर्ने निशुल्क औषधिहरुको उपलब्धतालाई सुनिश्चित गरिने छ। निशुल्क औषधि खरीदका ससर्त वाहेक थप बजेटको ब्यवस्था मिलाईने छ।

जनसंख्या नीति

- विद्यमान आर्थिक, सामाजिक तथा लैङ्गिक असमानतावाट जनसंख्याको वृद्धि, संरचना, वितरण तथा वसाइसराई जस्ता जनसंख्या सम्वन्धि सूचकहरुको प्रभावलाई मध्यनजर गरि नीति तय गरिनेछ।
- मातृ र शिशु मृत्युदर घटाइनेछ।
- जेष्ठ नागरिकको रेखदेख, उपचारको लागि जेष्ठ नागरिकको घरमा स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
- विद्यालय स्तरमा किशोर किशोरी साथी शिक्षा तथा यौन शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

अन्य

- खानेपानी मुहान शुद्दृढीकरण तथा मुहानको संकलन केन्द्रको सुरक्षा गरी खानेपानीको गुणस्तर सुधार गरिने छ।
- आवश्यकता अनुसार मासिक तथा त्रैमासिक रुपमा खानेपानीको गुणस्तर सुधारकमा लागि खानेपानी उपभोक्ता समितिलाई थप जवाफदेही बनाइने छ।
- स्वास्थ्य क्षेत्र एक वहुआयामिक क्षेत्र भएको हुदा हरेक विषयगत नीतिहरुमा स्वास्थ्यका लक्ष्यहरु हासिल हुनसक्ने नीतिहरु अवलम्बन गरिने छ।
- स्वस्थ घर, स्वस्थ गाँउ तथा स्वस्थ पालिका जस्ता अभियानहरु सञ्चालन गरिनेछ।

ग.३. सामाजिक समावेशिकरण

- **"गाउँपालिका अध्यक्ष ज्येष्ठ नागरिकसँग"** कार्यक्रम अन्तर्गत सम्पूर्ण जेष्ठ नागरिकहरुलाई सहायता सामाग्री वितरण गरिनेछ।

- **ज्येष्ठ नागरिक अनुभवका खानी बसालौं सम्मान गर्ने बानी** भन्ने आदर्श वाक्यका साथ उहाँहरुले समाजमा गरेको योगदानको उच्च कदर गर्दै जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम गरिनेछ भने गाउँपालिकामा जेष्ठ नागरिक सभा गठन गरी उहाँहरुको अनुभवहरुलाई गाउँपालिकाको विकासमा प्रयोग गरिनेछ।
- विपन्न दलित समुदायको विकासको लागि शिक्षा स्वास्थ्य र रोजगारिमा विशेष प्राथमिकता दिइनेछ। उनिहरुको मौलिक एवम् परम्परागत सीपलाई व्यवसायिक बनाउन आवाश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ।
- दलित तथा पछाडि पारिएका वर्ग तथा समुदायलाई लक्षित गरी विभिन्न सशक्तिकरणका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- जातीय छुवाछुत विरुद्दको राष्ट्रिय दिवसको अवसरमा विभिन्न चेतनामूलक कार्यक्रम गरी छुवाछुतको कारण पहिचान गरी निराकरणको अभियान सञ्चालन गरिनेछ।
- महिलाको नेतृत्व तथा क्षमता विकासका लागि विभिन्न किसिमका सीपमूलक तालिम सञ्चालन गरिनेछ
- गाउँपालिका अध्यक्ष सँग महिला दिदिबहिनी कार्यक्रम अन्तर्गत उपभोक्ता समितिको अध्यक्ष महिला भई योजनाको काम गरेको खण्डमा गाउँपालिका बाट सम्मान गरिनेछ।
- एकल महिलाको पहिचान गरी उनिहरुलाई आत्मनिर्भर बनाउने खालका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- आदीवासी जनजातिको परम्परागत संस्कृतिलाई संरक्षण गर्दै विद्यमान कुरितिहरुलाई निरुत्साहित गरिनेछ भने उनिहरुले मनाउने दिवशलाई उच्च महत्व दिईनेछ।
- आदिवासी जनजाति आयोगबाट सिफारिस भई आएका नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- बालविवाह तथा बालश्रममुक्त गाउँपालिका बनाउनका लागि आवाश्यक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ
- आमा र बाबा पत्ता नलागेका अभिभावक विहिन बालवालिका तथा अति विपन्न परिवारका बालवालिकाहरुलाई आवसिय अध्ययनको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- बालविवाह गराउन सहयोग गर्ने र विवाह गर्ने दुवै पक्षलाई कानुन बमोजिम कार्वाही गरिनेछ।
- बालबालिका माथि हुने हिंसा एवम् दुर्व्यवहार यौनजन्य शोषणजस्ता अपराधिक क्रियाकलापबाट बचाउन विशष कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- अल्पसंख्यक समुदायका लागि क्षमता विकास सहित विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरुका लागि स्वावलम्वन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- अति अशत्त अपाङ्गहरुलाई अपाङ्गत्ता परिचयपत्र लगायत निजले प्राप्त गर्ने विभिन्न सेवा सुविधा घरबाट नै पाउने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- गाउँपालिका कै सबै वडाहरुको सबै टोलमा टोल विकास संस्था गठन गरी सामाजिक परिचालन सचेतना र सशक्तिकरण सरसफाई तथा लघु उद्यम विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।

- गाउँपालिकाको विकासमा उत्कृष्ट उद्यम कार्य गर्ने टोल विकास संस्थालाई पुरस्कार क्षमत्ता विकासको व्यवस्था गरिनेछ।
- जन्मथलो बडिगाड र कर्मथलो बाहिर भएत्ता पनि बडिगाडलाई माया गरी बडिगाडको विकास निर्माणमा योगदान पुर्याउने गाउँपालिकाको प्रतिष्ठा बढाउने कार्यमा संलग्न व्यक्तिहरुलाई सम्मान गरिनेछ छ।
- रचनात्मक कामसँगै विपद व्यवस्थापन समाज सशक्तिकरण र रुपान्तरण कार्यक्रम खेलकुद लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गरी युवाहरुलाई समाज विकसका काममा परिचालन गरिनेछ।
- लागु औषध लगायतका विकृतिबाट युवाहरुको जीवन बचाउन सचेतनाका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ
- राष्ट्रिय भूमि आयोगको समन्वयमा भूमिहिन सुकुम्वासी र अव्यवस्थित बसोबासीलाई जग्गा प्रदान गर्न आवश्यक कार्य अगाडि बढाइनेछ।
- खाद्य वस्तुको स्वच्छत्ता एवम् गुणस्तर कामय गर्न प्रभावकारी आपूर्ति गुणस्तर परीक्षण र सघन बजार अनुगमन कार्यलाई प्रभावकारी बनाईनेछ। बजार व्यवस्थापन तथा उपभोत्ता हित संरक्षणका लागि उपभोत्ता जागरण र सचेतनाका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।

ग.४. सुचना तथा प्रविधि

- गाउँपालिकाको सुचना व्यवस्थापन प्रणालिलाई प्रभावकारी बनाई गाउँपालिकाको ई-प्रोफाईल सार्वजनिक गरिनेछ।
- नेपाल सरकारले कार्यान्वयनमा ल्याएको नागरिक एप्समा गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सबै प्रकारका सेवा आवद्ध गरिनेछ।
- गाउँपालिकाको सुचना प्रणालीलाई व्यवस्थित एवम् जवाफदेहि बनाउनका लागि गाउँपालिकामा सुचना अधिकारीको व्यवस्था गरिनेछ।
- गाउँपालिकाको हरेक गतिविधिहरुलाई प्रविधियुक्त बनाउनका लागि आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ।
- गाउँपालिकाको कार्यालय, गाउँपालिका अन्तर्गतका प्रत्येक शाखा तथा वडाको फेसबुक पेज तथा वेवसाईटलाई थप व्यवस्थित बनाईनेछ।
- विद्यालयहरुमा साईवर सुरक्षा तथा डिजिटल साक्षरत्ता सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- बडिगाड गाउँपालिकाको बार्षिक तथा त्रैमासिक भिडियो सामाग्री सहितको बुलेटिन तयार पारी प्रस्तुत गरिनेछ।
- सुचनाको हक र पालिकाको प्रयास सम्बन्धी गाउँपालिकाका सरकारवाला तथा पत्रकार विच गोष्ठी तथा अन्तरकृयाका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

घ. पूर्वाधार विकास

पूर्वाधारको अभावमा कुनै पनि ठाउँको आर्थिक तथा सामाजिक विकास अगाडि बढ्न सक्दैन। हाम्रो बडिगाड गाउँपालिकामा असुविधाजनक भु-धरातलीय अवस्था, पुँजीको अभाव र दक्ष जनशक्तिको अभावका वावजुद

बडिगाड बासीको आधारभूत सेवा सुविधालाई केन्द्रमा राखी पूर्वाधार विकासमा बडिगाड गाउँपालिका अगाडी बढेको छ। आगामी आर्थिक वर्षका लागि पूर्वाधार विकासमा निम्न नीतितहरु अवलम्वन गरिएको छ।

घ.१. सडक तथा यातायात

- आफ्नो काम आफ्नै श्रम भनी विग्रेको पूर्वाधारमा सुधार गर्ने कार्यमा नागरिकलाई जोडिनेछ।
- हरेक वर्ष औसातमा १२ लाख प्रत्येक वाडमा बाटो मर्मत शिर्षकमा बजेट खर्च भईरहेको अवस्था छ | भाद्र-असोजमा मर्मत गरेको सडक एक आर्थिक वर्ष पनि नपुग्दै मानिसहरु समेत आवतजावत गर्न मुस्किल हुने गरि भत्किने गरेको अवस्था छ |
- आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ मा पालिकाले सम्पूर्ण वडा कार्यालय जोड्ने मोटरबाटोलाई "All Weather Road" बनाउन कोशिस गर्नेछ। जसका लागि पालिकाले प्राविधिकको लागत अनुमान अनुसार विधुतीय ठेक्का मार्फत Hume Pipe खरिद गर्नेछ | उक्त Hume Pipe उपभोक्ता समितिले प्राविधिक इस्टिमेट अनुसार गाउँपालिकाबाट सहुलियत दरमा खरिद गर्न सक्नेछन | क्रस ड्रेनेजको रुपमा हरेक घुम्तीमा आवश्यक आकार अनुसार Hume pipe राखिने छ |
- पहिरो जोखिम युक्त क्षेत्र पहिचान गरि retaining structure र Bio-Engineering प्रयोग गरि जोखिम न्यूनिकरण गरिने छ |
- धेरै ग्रेड नमिलेको मोटरबाटोको हकमा soling गर्ने र न्युनतम आवश्यक ग्रेड कायम गरिएको बाटो (सम्मो) को हकमा ग्रावेल बिछयाइ उच्च "Riding Comfortability" कायम गरिने छ |
- बजेट तथा आवश्यकता अनुसार हरेक बाटोमा कच्ची वा पक्कि नाली निर्माण गरिने छ |
- स्वदेशी उत्पादन सिमेन्टको खपत बढाउन प्रोत्साहन गर्न राज्यको नीति समेत रहेको अवस्थामा आवश्यकता र बजेट अनुसार RCC ढलान सडक निर्माण गरिने छ |
- जनश्रमदान कम हुने पाच लाख भन्दा ठुला योजनालाई विधुतीय ठेक्का वा सिलबन्दी दरभाउ पत्र मार्फत गर्न प्राथमिकता दिईने छ |
- वर्षा पछि पालिका भरिका मोटरबाटोहरु (पहिरो र खाल्टा खुल्टीहरु) लाई गाडी चल्ने योग्य बनाउन सबै वडाको सर्बे गरि पालिका स्तरिय डोजर र ब्याकलोडर प्रयोग गरि मर्मत स्मभार गरिने छ।

घ.२. नाली तथा पुल-पुलेसा

- अब उपरान्त बन्ने नालीको आकारको न्युनतम मापदण्ड कायम गरिएको छ जस अनुसार अब बन्ने नालीको न्युनतम आकार ४० c.m×४० c.m हुनेछ |
- घना बस्ती र बजारी क्षेत्रमा मात्र ढल निर्माणमा २०% जनश्रमदानको व्यवस्था गरिएको छ |

घ.३. भवन तथा सहरी विकास

- **"भवन तथा योजना मापदण्ड-२०८०"** कडाइका साथ कार्यान्यिन गरिने छ |

- भूकम्पीय जोखिमलाई न्यूनीकरण देखि लिएर सुरक्षित निर्माण कार्यको सुनिश्चिता र बजारको सौन्दर्यमा अभिवृद्धि गर्न नक्शा पासलाई अनिबार्य गराइनेछ|
- सम्पूर्ण वडामा कम्तीमा १० जनालाई दक्ष श्रमिकहरुलाई ३ दिने निर्माण कार्य सम्बन्धि तालिम हरेक वडामा सञ्चालन गरिने छ|
- सम्पूर्ण १० ओटै वडामा रहेका उपभोक्ता समितिलाई योजना खाता, योजना सम्झौता तथा कार्यसम्पन्न सम्बन्धि अभिमुखीकरण कार्यक्रम हरेक वडामा सञ्चालन गरिनेछ।
- योजना खाता लागु गरिने छ र योजनासँग सम्बन्धित सम्पुर्ण प्रकृया बारे जानकारी योजना खातामा हुने छ।
- सबै वडा कार्यालयहरुमा एक वा दुइ वडा हेर्ने गरि एक प्राविधिक वडा कार्यालयमा नै बस्ने ब्यबस्था मिलाई प्राविधिक सेवा वडा कार्यालयबाटै उपलब्ध बनाईनेछ।
- प्रत्येक वडामा झोलुङ्गे पुल हेरालुको ब्यबस्था गरिनेछ।

ङ. खानेपानी सरसफाई वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

ङ.१. खानेपानी तथा सरसफाई

- समुदायबाट संचालित लघु प्रकृतिका लिफ्ट खानेपानी आयोजनामा खपत हुने विधुत महसुलमा गाउँपालिकाले ५० प्रतिशत अनुदान दिने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- गाउँपालिकाको सम्पूर्ण वडाहरुमा खानेपानी तथा आधारभूत सरसफाईको उचित प्रबन्ध गरिनेछ भने खानेपानीको बडिगाड गुरुयोजना बनाई **“एक घर एक धारा खानेपानी”** अभियान सञ्चालन गरिनेछ भने अभियान सफल पार्नका लागि नेपाल स्वास्थ्यका लागि खानेपानी संस्था (नेवा), प्रदेश सरकार र संघ सरकारसँग साझेदारी गरी अगाडी बढिनेछ।
- खानेपानीको पहुँच नपुगेका अति गरिब घरधुरीलाई पाइपद्धारा वा गैरपाइपद्धारा खानेपानी सेवाका लागि उचित अनुदानको व्यवस्था गरिनेछ।
- सरसफाई तथा खानेपानी सम्बन्धी चेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ।
- बडिगाड गाउँपालिकामा जोखिमयुक्त बस्तुहरुबाट हुने प्रदुर्षण नियन्त्रण नियमन तथा व्यवस्थापन गरिनेछ।
- बडिगाड गाउँपालिकामा फोहरमैला विसर्जन केन्द्र (डम्पिङ साईड) को निर्माण गरिनेछ।
- बडिगाड गाउँपालिकाबाट समुदायसँग सहकार्य गरी टोल विकस संस्थाको अगुवाईमा आफ्नो टोल र घर आफै सफा राखौं भन्ने उद्देश्यका साथ **“सफा टोल सफा बस्ती, ग्रिन बडिगाड क्लिन बडिगाड”** भन्ने सफा बडिगाड अभियान सञ्चालन गरिनेछ।
- सफा बडिगाड अभियानमा टोल विकास संस्था, सामाजिक संस्था, युवा क्लवहरु लागयत स्थानीय संघसंस्थाहरु परिचालन गरिनेछ।
- बडिगाड गाउँपालिकालाई पूर्ण सरसफाई पालिका घोषणा गर्नका लागि कार्यक्रमहरु अगाडी बढाईनेछ।

ङ.२. वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन

- बडिगाड गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरुसँगको सहकार्यमा सामुदायिक वन भित्र आयमूलक वृक्षारोपण गर्ने कार्यालई अगाडि बढाईनेछ।
- बडिगाड गाउँपालिकाकामा **"एक वडा एक हरियाली पार्क"** निर्माण अभियानको सुभारम्भ गरिनेछ।
- भूसंरक्षाण तथा जलाधार प्रभावकारी रुपमा व्यवस्थापन गर्नका लागि नदिले छोडेका ठाउँहरु नहरका किनारहरु तथा सडक किनाराहरुमा वृक्षारोपणको व्यवस्थापन गरिनेछ।
- **"एक रुख कटान दुईवटा रुख वृक्षारोपण"** कार्यक्रम अन्तर्गत सामुदायिक बनहरुमा एक रुख काटेपछी पुन उत्त ठाउँमा दुई वटा विरुवा अनिवार्य रुपमा वृक्षारोपण गर्नुपर्न नियम लागु गरिनेछ।
- बडिगाड गाउँपालिकाको विभिन्न सार्वजनिक ठाउँहरुमा २००० वटा पिपल, भोटे पिपल, स्वामी, वर जस्ता रुखहरुको विरुवा वृक्षारोपण गरिनेछ।
- विपद पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना र विपद जोखिम नक्शांकन प्रतिवेदन तयार गरी कार्यान्वयन गरिनेछ
- विपद व्यवस्थापनमा आवाश्यक यन्त्र उपकरणको व्यवस्थापन गरी उद्दारको व्यवस्था मिलाईनेछ भने वडा स्तरीय विपद व्यवस्थापन समिति गठन गरी कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ।
- समुदायलाई जलवायु परिवर्तनको असर न्यूनिकरण र पुनस्थापनाका लागि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

गाउँसभा सदस्यज्यूहरु,

माथि उल्लिखित नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सघाउ पुग्ने गरी संघ तथा प्रदेश सरकारबाट गाउँपालिकालाई प्राप्त हुने समानिकरण तथा सशर्त अनुदान राजश्व बाँडफाँड र आन्तरीक श्रोतको रकमबाट गाउँपालिकावासीको अपेक्षा अनुरुप कार्यक्रम तथा बजेट सहितको आर्थिक विधेयक र विनियोजन विधेयक यसै गाउँसभाको दोस्रो बैठक समक्ष पेश गरिने व्यहोरा गाउँसभाका सदस्यहरुमा जानकारी गराउँदछु। साथै संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट समपुरकको रुपमा विभिन्न शिर्षकमा विनियोजित भई आउने आयोजनाहरुलाई समेत आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिनेछ।

अन्त्यमा,

"समृद्द बडिगाडः खुशी बडिगाडवासी" भन्ने मुल नारालाई आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रमको मुख्य लक्ष्य सहित प्रस्तुत गरिएको छ। यो नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनबाट बडिगाडको विकासको आधारशीला खडा हुनेछ। आर्थिक पारदर्शिता र सुशासन कायम हुनेछ। बडिगाड गाउँपालिकाको सेवाको गुणस्तर वृद्धि भई आम बडिगाड बासीको मन जिन्त सफल हुनेछ। यो नीति तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा सबै क्षेत्रबाट विशिष्ट योगदान प्राप्त हुनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु।

बडिगाड गाउँपालिका सरकारको तर्फबाट मैले हालसम्म प्राप्त उपलब्धिहरुलाई अझ सुदृढ बनाउँदै आर्थिक सामाजिक र सांस्कृतिक सबै क्षेत्रको समतामूलक विकासका लागि समृद्द बडिगाडः खुशी बडिगाडवासी भन्ने दिर्घकालिन लक्ष्यसहितको आकांक्षा पुरा गर्ने अठोटका साथ आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्ताव गरेको छु। यो भन्दा अघिल्लो सरकारले गरेका राम्रा अभ्यासहरुलाई निरन्तरता दिईनेछ, भने

कमिकमजोरीहरुलाई सुधार गर्दै लगिनेछ । यो नीति तथा कार्यक्रम बाल्यकालमा शिक्षा, स्वास्थ्य र पोषण युवा अवस्थामा सीप, उद्यमशिलता र रोजगार जीवनको उत्तरार्धामा जेष्ठ नागरिकलाई सम्मान संरक्षण, जनजाति दलित महिला अपाङ्ग अल्पसंख्यकहरुका लागि समतामूलक अवसर सिर्जनामा केन्द्रित रहेको छ ।

यो नीति तथा कार्यक्रम निर्माण गर्नका लागि प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग पुर्याउनुहुने सम्पूर्ण सभाका सभासदस्यहरु, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु, विषयगत समितिका पदाधिकारी एवम् सदस्यहरु, राजनीतिक दलका प्रतिनिधहरु, विभिन्न संघसंस्थाका प्रमुख एवम् प्रतिनिधिहरु, पूर्व जनप्रतिनिधिहरु, शिक्षक, समाजसेवी, बुद्धिजीवि, पत्रकार साथै अन्य महानुभावहरुमा सहयोगका लागि विशेष धन्यवाद एवम् आभार प्रकट गर्दछु । नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरी निर्माण गर्न जति कठिन छ त्यो भन्दा बढि कठिन कार्यान्वयन गर्न छ । त्यसैले यो नीति तथा कार्यक्रम सफल कार्यान्वयनका लागि सबै पक्षबाट सहयोग र रचनात्मक सल्लाह र सुझावको अपेक्षा गर्दै बिदा हुन्छु ।

जय बडिगाड ! जय बडिगाडवासी !

आर्थिक वर्ष २०८०/८१को

बजेट तथा वार्षिक कार्यक्रम

बडिगाड गाउँपालिका

ग्वालिचौर, बागलुङ

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

बडिगाड गाउँपालिकाको तेह्रौं गाउँसभामा मिति २०८० आषाढ १० गते उपाध्यक्ष श्री भिमसेन वनद्वारा प्रस्तुत र स्वीकृत बजेट तथा वार्षिक कार्यक्रम

सभाध्यक्ष ज्यू,

गाउँसभा सदस्य ज्यूहरु,

सम्मानित तेह्रौं गाउँसभा समक्ष बडिगाड गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ का लागि वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दै गर्दा सम्पूर्णमा स्वागत तथा अभिवादन प्रकट गर्न चाहान्छु । यस अवसरमा नेपालको लोकतान्त्रिक आन्दोलन र स्वतन्त्रता प्राप्तिका लागि जीवन आहुति दिनु हुने शहिदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै आन्दोलनका क्रममा घाईते तथा वेपत्ता हुन भएका नागरिकहरुप्रति उच्च सम्मान प्रकट गर्दछु । बडिगाड गाउँपालिकालाई अगाडि बढाउने क्रममा स्थापना कालदेखि हालसम्म हरतवरले सहयोग गर्दै आउनु भएका आम नागरिक, बडिगाडको समग्र विकासका लागि सक्रीयपूर्वक सेवा प्रवाह र उन्नतिको पथमा लाग्नु भएका कर्मचारी, पूर्व जनप्रतिनिधि र जग्गादाता ज्यूहरुमा हार्दिक आभार एवम् कृतज्ञता प्रकट गर्दछु ।

आगामी आर्थिक बर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधानको धारा ५९ उपधारा १ र धारा २३० उपधारा १ को अधिनमा रही स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, आर्थिक कार्यविधि, नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकार र बडिगाड गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम, आवधिक योजना, मध्यकालिन खर्च संरचना र सरोकारवालाहरुको सुझावलाई केन्द्रित गरी यो बजेट तथा कार्यक्रम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले दिएको बजेट सीमा भित्र रही तय गरेको छु । हालसम्म भए गरेका प्रयासबाट प्राप्त उपलब्धीहरुलाई संस्थागत हुने गरी बडिगाड गाउँपालिकाको दिगो पूर्वधार र सक्षम मानवपूँजी निर्माणमा सहयोग पुगोस् भनी बजेटको अनुमानलाई प्रस्तुत गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

आ.व. २०७९/०८० मा सञ्चालनमा रहेका योजनाहरु ८५ प्रतिशत सम्पन्न भएका छन् भने यस अवधीमा निर्माणाधिन गौरवमा योजनाहरु, हस्पिटल, वडा कार्यालयहरु निर्माणको अन्तिम चरणमा रहेका छन् । यसै चालु आ.व को जेठ मसान्त सम्म चालु ६८.४७ प्रतिशत, पूँजिगत ५८.९ प्रतिशत खर्च गरि समग्र ६४.६१ प्रतिशत खर्च भएको छ । चालु आ.व को अन्त सम्म चालु ९० प्रतिशत र पूँजिगत ८० प्रतिशत र समग्रमा ८५ प्रतिशत खर्च हुने अनुमान गरिएको छ ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

बडिगाड गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सोच र 'समृद्ध बडिगाड, खुसी बडिगाडबासी' लक्ष्यलाई प्राप्ति गर्नका लागि आर्थिक बर्ष २०८०/०८१ का लागि प्रस्तावित बजेट तथा कार्यक्रमले निम्न उद्देश्य तय गरिएको छ ।

- यस आर्थिक वर्ष देखि गाउँपालिकाको सबै वडा कार्यालयको आफ्नै प्रशासनिक भवन हुनेछ, जसबाट दैनिक प्रशासनिक कार्य सञ्चालनमा सहजता आई सुशासन कायम गर्न सहयोग पुग्नेछ ।
- विकासको पुर्वाधारहरुको बिस्तार र पहुँच बस्ती स्तरसम्म बृद्धि गरी विकासको अवसरलाई आम नागरिकले उपयोग गर्ने अवस्था श्रृजना हुनेछ । अपूरा योजना सम्पन्न हुनुका साथै ग्रामिण विकासमा जोड दिदैं सुविधा सम्पन्न बस्तिदेखि बस्ति जोड्ने सडकको काम शुरुवात हुनेछ ।
- संविधान प्रदत्त मौलिक अधिकारको सुनिश्चितताका लागि न्युनतम शिक्षा, स्वास्थ्य र सामाजिक सुरक्षामा स्थानीय सरकारको दायित्व र जिम्मेवारी पूरा हुनेछ ।

- कृषि, पशु, घरेलु उद्योग, साना उद्योग र उद्दम विकास मार्फत रोजगारीको बृद्धि गरी आर्थिक बृद्धिदर हाँसिल गर्दै गरिवी न्युनिकरणमा सहयोग मिल्नेछ।
- समावेसी र समन्यायिक विकासको अवधारणा मार्फत गाउँपालिका भित्रका सबै वर्ग, लिङ्ग, जातजाति, सम्प्रादायको सार्वजनिक श्रोत साधनमा पहुँच अभिबृद्धि गरिनेछ।
- रैथाने स्थानीय जातको कृषि उत्पादन र स्थानीय साना कृषि पाकेट क्षेत्रको सञ्चालनबाट आय आर्जनमा बृद्धि भई गरीवि निवारणमा टेवा पुग्नेछ। उत्पादनको क्षेत्र तोकि एक टोल एक उत्पादनलाई प्रोत्साहन गरिनेछ।
- खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि चेतनाको स्तरोन्नति गरी दिगो संरचना, स्वस्थ समाज र सफा टोल निर्माण हुनेछ।
- गाउँपालिका भित्र सञ्चालन हुने बिभिन्न कार्यक्रम तथा आयोजनाहरुमा जनसहभागिता, पारदर्शिता, जवाफदेहिता र उत्तरदायित्व बढाई सुशासनको प्रत्याभुति गराईनेछ।
- सरकारी, सहकारी र नीजि क्षेत्रको लगानीमा स्थानीय स्रोत र साधनको समुचित र अधिकतम परिचालन गरी आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा योगदान पुऱ्याइने छ।
- यस आ.व.मा छुट्टै राजश्व शाखा स्थापना गरी करको दायरामा विस्तार गरिएको छ भने सम्पत्ति कर लागु गरिनेछ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

अब म वार्षिक बजेटको विवरण पेश गर्ने अनुमति चाहान्छु।

बडिगाड गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रमलाई सफल कार्यान्वयनको लागि आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा आय तर्फ आन्तरिक राजस्वबाट रु.१,५०,००,०००/-, नेपाल सरकारको राजस्व बाँडफाँडबाट रु. १०,७७,७७,०००/, प्रदेश सरकारको राजस्व बाँडफाँडबाट रु. ८८,४०,०००/-, नगद मौज्दातबाट रु. २,९५,००,०००/-, अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण अन्तर्गत संघीय सरकारको वित्तीय समानिकरण अनुदान रु.१०,९५,००,०००/-, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तीय समानिकरण अनुदान रु. १,४४,४७,०००/-, संघीय सरकारको ससर्त अनुदान रु. ३५,४४,००,०००/-, संघिय सरकारबाट प्राप्त हुने विशेष अनुदान रु. ९०,००,०००/, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने ससर्त अनुदान रु. ६०,००,०००/-, संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने समपुरक अनुदान रु. १,८५,००,०००/-, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने समपुरक कोष रु. ५०,००,०००/- गरी कुल जम्मा रु. ६७,१९,६४,०००/- आय प्रस्ताव गरेको छु। यसै गरी ब्याय तर्फ निसर्त तर्फको चालु खर्च रु. १३,४५,३८,०००/- , ससर्त चालु खर्च रु. ३४,४५,००,०००/- गरी जम्मा चालु खर्च रु. ४७,९०,३८,०००/- र पूँजीगत खर्च तर्फ निसर्त पूँजीगत खर्च रु. १५,०५,२६,०००/- र ससर्त पूँजीगत खर्च रु. ४,२४,००,०००/- गरी जम्मा पूँजीगत खर्च रु. १९,२९,२६,०००/- रहेको छ। यस आ. व. का लागि चालु र पूँजीगत खर्चको कुल योग जम्मा रु.

६७,१९,६४,०००/- रहेको प्रस्ताव पेश गरेको छु । जसको विस्तृत विवरण अनुसूचिमा व्यवस्था गरी संलग्न गरेको छु ।

आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को यथार्थ आम्दानी खर्च विवरण, आ.व. २०७९/०८० संसोधित अनुमान र २०७९/८० जेष्ठ महिना सम्मको यथार्थ आम्दानी खर्च विवरण, आ.व.२०८०/०८१ को अनुमानित आम्दानी खर्च विवरण, आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा सञ्चालन गर्न प्रस्तावित योजना तथा कार्यक्रमको विवरणको साथै मध्यकालिन खर्च संरचनाको विवरण यसै साथ संलग्न गरी पेश गरेको छु ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

अब म क्षेत्रगत रुपमा आगामी वर्षको बजेट तथा कार्यक्रम पेश गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

आर्थिक विकास

कृषि पेशा सम्मानित र पुस्ता हस्तान्त्रित उच्च पेशा हो । मानव जीवनको मुल आधार नै कृषिमा अडिएको छ । कृषि क्षेत्रको विकास, उचित भण्डारण तथा बजारीकरण नगरेसम्म सुखि र तनावमुक्त किसान बनाउन सकिदैन । अतः कृषि तथा पशु पालनको समुन्नत विकास गरी नागरिकहरुको जीवनस्तरमा सुधार ल्याउन, स्वरोजगारको संख्यामा बृद्धि गर्न उधम विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेर आर्थिक विकास हुने कार्यक्रम सञ्चालन गर्न यो वर्ष १ करोड ९८ लाख ९८ हजार रकम विनियोजन गरी देहायको कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । आर्थिक विकासमा सहयोग पुर्याउन कृषि क्षेत्रमा ९६ लाख ७५ हजार, उद्योग क्षेत्रमा १८ लाख, जलस्रोत तथा सिंचाई क्षेत्रमा ३९ लाख ३५ हजार, पशुपन्छी विकास क्षेत्रमा ४१ लाख ८८ हजार र सहकारी क्षेत्रमा ३ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।

- उत्पादनमा आधारित अनुदान र वित्तीय क्षेत्रसँग सहकार्य गरी व्यवसायिक ऋणको व्याज अनुदान कार्यक्रम तथा कृषि विमाका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- खाद्यान्न उत्पादन बृद्धि गर्न मकै बाली पकेट विकास कार्यक्रम सञ्चालन,कोदो, सिलाम, फापर जस्ता रैथाने जातका वालीको पकेट कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइएको छ । पालिका स्तरीय साना पकेट स्थापनाका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- बिगत वर्ष देखि सञ्चालनमा रहेको आलु बाली पकेट विकास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिदै थप क्षेत्रमा समेत आलु बाली पकेट विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । उक्त कार्यक्रमको लागि बजेटका व्यवस्था मिलाईएको छ ।
- फलफुलको बिरुवा रोपण कार्यक्रम,साना सिंचाइ निर्माण, रैथाने बाली प्रबर्द्धन, मिनी किट वितरण, बिषादी तथा सुक्ष्मतत्व वितरण, कृषि सामग्री तथा मेसिनरी सामान वितरण, नगदे बालीमा भाँगोलाई समावेश गरिने छ साथै अलैची, अदुवाको थप प्रबर्द्धन, एक घर एक करेसाबारी, कृषकहरुको क्षमता विकास कार्यक्रम लगायतको कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाईएको छ ।
- कृषकहरुको तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । कृषकहरुलाई प्राविधिक सहयोगको लागि स्नातक तहको प्राविधिक करारमा नियुक्त गरी दक्ष कृषि प्राविधिक कर्मचारीको व्यवस्था मिलाईने छ ।

- विद्यालयमा कृषि कार्यक्रम सञ्चालन गरी विद्यार्थीहरुलाई श्रम जीवन सिकाई बुझाउने कार्यको शुरुवात गर्न बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- पशुपालन फर्म सञ्चालन गर्ने कृषकहरुको ब्यबसायमा थप मद्दत गरी व्यवसायिक फर्म सपोर्ट कार्यक्रम र बाख्रापालक कृषकको व्यवसायिक प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आवश्यक रकमको व्यवस्था मिलाईएको छ ।
- बिभिन्न प्रकारको रोग, प्रकोपको तथा बाह्य प्रजिवीका कारण पशुधनको मृत्यूबाट पशुपालक कृषकहरुलाई पर्न जाने नोक्सानीलाई न्युनिकरण गरी कृषकहरुको ब्यबसायलाई जिवन्त राख्न पशु पंक्षिमा गरीने बिमाको प्रिमियम भुक्तानीमा अनुदान दिन व्यवस्था मिलाईनुका साथै पशु पंक्षिको उपचारको लागि औषधि उपचार गर्ने र बाह्य प्रजिवी नियन्त्रणको कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।
- पशु पंक्षिको उपचारको लागि स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन, घाँसको बिउ तथा बेर्ना बितरण, मासु पसल सुधार, डेरी सुधार, भेडीगोठ प्रबर्द्धन, पशु स्वास्थ्य प्रयोगशाला निर्माण जस्ता कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाईएको छ ।
- बडिगाड गाउँपालिकामा सञ्चालित सहकारी संस्थाहरुको व्यवसायिक क्षमता विकासको लागि सहकारी प्रबर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरी सहकारी शिक्षा सम्बन्धि आधारशिला तालिमको व्यवस्था गरिनेछ । त्यसका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- घरेलु उद्योग स्थापना तथा सञ्चालनको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ । परम्परागत घरेलु उद्योगलाई निरन्तरता दिन बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- गरीबि निवारणको लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MEDPA)मार्फत लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ उद्यमी श्रृजना गर्ने, उद्यमीहरुको स्तर उन्नति गर्ने, अति गरीव परिवारको लागि सम्भाब्य उत्पादन उत्पादकत्व, वित्तिय परामर्श र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण गर्ने कार्यको लागि बजेटको व्यवस्था मिलाई कार्यक्रमलाई निरन्तर दिइएको छ ।
- श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान कार्यक्रमलाई प्रभावकारी बनाउन परम्परागत सीप र कलाको संरक्षण तथा प्रवर्द्धनका लागि बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- बडिगाड गाउँपालिका भित्र रहेका अल्पसंख्यक जाति, जनजाति र दलित समुदायको सघन बस्ती रहेको टोललाई नमुना बस्ती बनाउने कार्यक्रम अन्तरगत सम्भावना अध्यन गर्ने र एक बस्तीमा कार्यक्रम लागु गर्न साथै परम्परागत सीप र कलामा आधारित जनजाति बस्तीमा घरबास कार्यक्रम निर्माणको सहजीकरणका लागि बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।

सामाजिक विकास

मानव पूँजिको विकासबाट मात्र समग्र विकासको ढोका खुल्ने भएकाले यो बर्ष सामाजिक विकासको क्षेत्रमा ३७ करोड ८१ लाख ६४ हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ । जसमा शिक्षा क्षेत्रमा ३२ करोड ११ लाख ४ हजार, स्वास्थ्य क्षेत्रमा २ करोड ९० लाख १५ हजार, सामाजिक शुरक्षा तथा संरक्षणको क्षेत्रमा १ करोड १४ लाख ४१

हजार, युवा तथा खेलकुद क्षेत्रमा ४८ लाख २६ हजार, खानेपानी तथा सरसफाई क्षेत्रमा ६१ लाख २४ हजार, भाषा तथा संस्कृति संरक्षण क्षेत्रमा ३४ लाख ५० हजार, लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरणको क्षेत्रमा २२ लाख ४ हजार बजेटको व्यवस्था मिलाईएको छ।

- बालविकास केन्द्र र विद्यालय कर्मचारीहरुको लागि नेपाल सरकारको नीति अनुसार थप तलबलाई निरन्तरता दिने व्यवस्था मिलाईएको छ।
- सामुदायिक विद्यालयहरुको शैक्षिक, भौतिक पुर्बाधार निर्माण, मर्मत सम्भार र व्यवस्थापनमा जोड दिईनेछ। बडिगाड गाउँपालिका वडा नं. ४ स्थित बनस्पति माध्यमिक विद्यालय र वडा नं ५ को भानु माध्यामिक विद्यालयको भवन निर्माणको लागि नेपाल सरकारको समपुरक अनुदान कार्यक्रम अन्तरगत रु. १ करोड ८५ लाख र बडिगाड गाउँपालिकाको रु. १ करोड ८५ लाख समपुरक गरि ३ करोड ७० लाख बजेटबाट भवन निर्माण कार्य यसै वर्ष सम्पन्न गरिनेछ साथै उक्त कार्यक्रमलाई आगामी वर्षमा समेत निरन्तरता दिईनेछ।
- बडिगाड गाउँपालिकाको स्थानीय पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक योजना, शैक्षिक वस्तुगत विवरण तयार गर्न, सिकाई सामग्री तथा डिजिटल सिकाई सामाग्रीको लागि आबश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाईएको छ।
- विद्यालयलाई जंगफुड निशेधित क्षेत्र घोषणा गरि तोकिएको लक्षित वर्गका विद्यार्थीको लागि गुणस्तरीय दिवा खाजाको सुनिश्चित गर्न १ करोड ४९ लाख ७४ हजार विनियोजन गरिएको छ।
- विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण तथा कार्यसम्पादनमा आधारीत प्रोत्साहन अनुदानको व्यवस्था मिलाईनेछ। स्रोत व्यक्ति मार्फत विद्यालयको नियमित अनुगमन र निर्देशनका लागि रु १३ लाख ८५ हजार रकम विनियोजन गरिएको छ।
- कक्षा ६-१२ मा अध्ययनरत छात्राहरुको लागि सेनेटरी प्याडको व्यवस्था तथा छात्र छात्राहरुको लागि छात्राबृत्तिको व्यवस्था मिलाईनेछ।
- आधारभुत तहको परीक्षालाई मर्यादित बनाउन परीक्षा सञ्चालन, अनुगमन कार्यलाई व्यवस्थित बनाउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ।
- विद्यालयहरुमा अतिरिक्त क्रियाकलाप, शैक्षिक भ्रमण, सरोकारवालाहरु विच कार्यशाला गोष्ठी, शिक्षक विद्यार्थी र अभिभावको कुरा गाउँपालिका अध्यक्षसँग जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बजेटको प्रबन्ध मिलाईएको छ।
- राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगितालाई थप व्यवस्थित गरी सञ्चालन गर्न बजेटको व्यवस्था मिलाईएको छ।
- गाउँपालिका अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रम सञ्चालनको लागि रकम रु. १५ लाख विनियोजन गरिएको छ। जसबाट विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर निर्माण मा खर्च गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।

- शैक्षिक पहुँचमा सुनिस्चतताको लागि अनौपचारिक तथा बैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईएको छ।
- बडिगाड गाउँपालिका भित्र काम गर्ने विभिन्न गैर सरकारी संघ संस्थाहरुसँग सहकार्यमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने, कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने सँघ सँस्थाहरुले अनिवार्यरुपमा गाउँपालिकामा कार्यक्रम पेश गरी स्वीकृति लिने र कार्य सम्पन्न भए पछि कार्य सम्पादन प्रतिबेदन पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था गरिनेछ। गाउँपालिकासँग लागत साझेदारीमा काम गर्न चाहाने गैर सरकारी संस्थाहरुसँग लागत साझेदारीको लागी रकमको व्यवस्था मिलाइएको छ।
- यस आर्थिक वर्षमा नेपाल स्वास्थ्यको लागि पानी (नेवा) सँगको सहकार्यमा बडिगाड गाउँपालिकाको वडा नं. ५, ७ र १० मा ३ वटा खानेपानी तथा सरसफाई योजनाहरु सञ्चालन गरिनेछ।उपरोक्त योजना सम्पन्न गर्न समपुरक रकमको व्यवस्था मिलाईएको छ।
- १० वटै वडामा सञ्चालित स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई व्यवस्थितरुपमा सञ्चालन, भौतिक सुधार, मातृमृत्युदर, नवजात शिशु मृत्युदर, बालमृत्यु दर घटाई औषत आयु बढाउन स्वास्थ्य सेवाका आयामहरु प्रतिकारात्मक सेवा, प्रबर्दधनात्मक सेवा, उपचारात्मक सेवा, पुनर्स्थापनात्मक सेवाहरुलाई समेटेर स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालनको लागि बजेट व्यवस्था मिलाईएको छ।
- गाउँपालिका अध्यक्ष स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईएको छ। जसका लागि रु. २० लाख बजेटको व्यवस्था मिलाईएको छ।
- बाह्य खोप केन्द्रबाट सञ्चालन गरिने खोप सेवालाई गुणस्तरीय बनाउन बाह्य खोप केन्द्रलाई व्यवस्थित गर्न र बडिगाड गाउँपालिकामा ब्यापकरुपमा फैलिएको क्षयरोग नियन्त्रणको लागि बिशेष कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बजेटको व्यवस्था मिलाईएको छ।
- बडिगाड गाउँपालिकाको पोषणको अवस्था कमजोर रहेकोले पोषण तथा खाद्य सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रकमको व्यवस्था मिलाईएको छ।"पोषणमैत्री नमुना गाउँपालिका" कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रु. ९१ लाख ५० हजार बजेटको व्यवस्था मिलाईएको छ।
- स्वास्थ्य स्वयम् सेविकाहरुको सुविधा, स्वास्थ्य संस्थामा सुत्केरी हुने सुत्केरी आमाहरुका लागि पोषण भत्तामा को कार्यक्रमलाई यस बर्ष पनि निरन्तरता दिईएको छ। किसानलाई प्रोत्साहन सुत्केरीलाई पोषण कार्यक्रमको क्षेत्र बिस्तार गरिनेछ।
- महिला, बालबालिका, अपाङ्गता भएको ब्यक्ति, जेष्ठ नागरीक, यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यकहरुको आय आर्जनको क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने, तथ्याङ्क संकलन तथा अद्यावधिक गर्ने, समाजमा रहेको कुरीति, विकृत, विसंगति, लागू औषधी दुर्ब्यसनी, कुप्रथा, लैंगिक हिंसा, मानव बेचबिखान तथा ओसारपसार विरुद्ध सचेतनात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बजेटको व्यवस्था गरिएको छ। लक्षित वर्गका कार्यक्रम सञ्चालनका लागि रु. ७५ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ।

- जेष्ठ नागरिकका लागि सहायता सामाग्री वितरणका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ।
- सामाजिक सुरक्षा सूचना व्यवस्थापन प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ।
- बैंक सँगको सहकार्यमा सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई सम्बन्धित वडाबाट र असक्त जेष्ठनागरीक एवं अति असक्त अपाङ्गहरुलाई टोल टोलबाट सामाजिक सुरक्षा भत्ता बितरण गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाईएको छ।
- प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत विपन्न श्रमिकहरुको लागि न्युनतम रोजगारी सृजना गर्न यस बर्ष ४५ लाख ८५ हजार बजेटमा पालिकाबाट समपुरक बजेटको व्यवस्था गरि दिगो र सुरक्षित संरचना निर्माणका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ।
- रोजगार सेवा केन्द्र सुदृढीकरण र थप व्यवस्थित बनाउन बजेटको प्रबन्ध गरिएको छ। मध्यपाहाडी लोकमार्ग र ग्रामीण सडकको दिगोपन र संरक्षणका लागि लेन्थ वर्करको व्यवस्थाका लागि आवश्यक समन्वय र बजेटको व्यवस्था गरिएकोछ।
- खेलकुद विकास कार्यक्रमको लागि बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ।

पुर्वाधार तथा भौतिक निर्माण

बडिगाड गाउँपालिकामा सञ्चालित पूर्वाधर लाई दिगो र प्रभावकारी बनाउन नागरिक सँग सहकार्य गरि हाम्रो आयोजना दिगो र राम्रो आयोजना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। जसको लागि पूर्वाधार विकास तर्फ रु १३ करोड ४५ लाख ४८ हजार विनियोजन गरिएको छ। जस अन्तर्गत यातायात पूर्वाधारको क्षेत्रमा ५ करोड ९१ लाख ४८ हजार, भवन आवास तथा सहरी विकास क्षेत्रमा ७ करोड ४९ लाख, उर्जा क्षेत्रमा ५ लाख बजेटको व्यवस्था मिलाईएको छ।

- नेपाल सरकारले सञ्चालनमा लिएको सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रमले समेट्न नसकेका घर परिवारहरुको लागि **"बडिगाड गाउँपालिका सुरक्षित नागरिक आवास"** कार्यक्रमलाई यस बर्ष पनि निरन्तरता दिइएको छ।
- बडिगाड गाउँपालिकाको मुख्य बस्तीहरुलाई जोड्ने सडकहरुलाई मर्मत गरी नियमित सञ्चालन गर्ने र हालसम्म पनि साविककोवडासम्म सडक सञ्जाल नपुगेको स्थानमा सडक पुर्याउनका लागि बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ।
- सडकको अति आवश्यक स्थानमा बाहेक नयाँ ट्र्याक खोल्ने कार्यलाई न्युनिकरण गरिनेछ। ट्र्याक खोल्ने कार्य सुरु गरी हालसम्म सम्पन्न नभएको मोटर बाटो र वडाको केन्द्र जोड्ने सडकको स्तर उन्नती गर्नका लागि बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ।
- लघु जलविद्युतको जोखिम न्युनिकरण र स्थायित्वका लागि बडिगाड गाउँपालिकाको तर्फबाट सहयोग गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएकोछ। साथै नेपाल विद्युत प्राधिकरणसँग सहकार्य गरी केन्द्रीय लाइन विस्तारमा तिव्रता दिइनेछ।

- गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन थप व्यवस्थापन र वडा कार्यालयहरु यसै आ.व.मा सम्पन्न हुने गरी आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- खर्वाङ दगा सिसाखानी सडकका लागि प्रदेश सरकारसँग साझेदारी र समपुरक कोषबाट १ करोड र एक्लेपिपल भलामी सिसाखानी सडकमा रु. ६० लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- संघिय सरकार, प्रदेश सरकार र बिभिन्न संघ संस्थाहरुको सहलगानीमा योजना सञ्चालनको लागि समपुरक कोषको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- निर्माण सम्पन्न भएका पूर्वधारको निरन्तरताका लागि आयोजना संरक्षण कोषको व्यवस्था गरिएको छ । जसमा आयोजना सञ्चालन खर्च कन्टिजेन्सी रकमको ५ प्रतिशत रकम सो कोषमा राख्ने व्यवस्था हुने गरी कार्यविधी निर्माण गरिनेछ ।

संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

बडिगाड गाउँपालिकाको संस्थागत विकास र नागरिकलाई सहज सेवा प्रवाहका लागि १ करोड ५३ लाख ३२ हजार बजेट विनियोजन गरिएको छ । जस अन्तर्गत शासन प्रणाली सुधारको क्षेत्रमा ४८ लाख, श्रम तथा रोजगारीको क्षेत्रमा ७३ लाख ८५ हजार, योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयनको क्षेत्रमा ३ लाख, वातावरण तथा जलवायु क्षेत्रमा २० लाख बजेटको व्यवस्था मिलाईएको छ ।

- स्वच्छ वातावरण नागरिकको मौलिक हकको सुनिश्चितताका लागि बडिगाड गाउँपालिका भित्रको वातावरणलाई सफा राख्न फोहोरमैला व्यवस्थापनका गर्न आवश्यक वजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- जलाधार एवं वातावरण संरक्षण र प्राकृतिक प्रकोप नियन्त्रण तथा उद्दार राहत तथा पुनस्थापनाका लागि बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- सेवाको वरिपरि जनता होइन, जनताको वरिपरि सेवा भन्ने अवधारणालाई आत्मसाथ गर्दै गाउँपालिकामा नागरिक साहायता कक्ष स्थापना गरी सेवा प्रवाहमा सहजिकरण गरिनेछ साथै गाउँपालिका र वडामा नागरिक मेलमिलाप केन्द्र स्थापनाका लागि बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
- जनप्रतिनीधि तथा कर्मचारीहरुको क्षमता अभिबृद्धि गर्न तालिम र अवलोकन भ्रमणको व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- ब्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्ने व्यवस्था मिलाइएको छ ।
- न्यायिक समितिको कार्य सम्पादन प्रभावकारी बनाउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाइएको छ ।

कार्यालय सञ्चालन तथा प्रशासनिक

बडिगाड गाउँपालिकामा संगठनात्मक प्रशासनिक व्यवस्थापन गरि कर्मचारीको संख्या निर्धारण र दरबन्दीको व्यवस्था गरिनेछ । कार्यालयको चालु खर्चमा मितब्ययिता कायम गरिएको छ । गाउँपालिकाको नीति कानुन मापदण्ड तथा निर्णय कार्यान्वयन र सम्पत्तिको सुरक्षा र संरक्षणका लागि गाँउपालिका नगर प्रहरीको व्यवस्थाका लागि आवश्यक बजेट मिलाईएको छ । यि प्रयोजनका लागि कार्यालय तथा प्रशासनिक खर्च शिर्षकमा १२ करोड ४० लाख २२ हजार विनियोजन गरिएको छ ।

वित्तीय व्यवस्थापन/ वित्तिय जोखिम न्युनीकरण तथा पार्दशिता र सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परिक्षण:

भ्रष्टाचारमा शुन्य सहनशिलताको नीति अवलम्बन गरिएकोछ । वित्तिय व्यवस्थापनलाई पारदर्शी बनाईनेछ । उपभोक्ता समिति / सँघ संस्था/ निर्माण व्यवसायिबाट हुने कामको साथै गाउँपालिकाको कार्यालय तथा वडा कार्यालयहरुबाट सञ्चालन हुने काममा वित्तिय जोखिम न्युनिकरण गर्न सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक लेखापरीक्षणको व्यवस्था मिलाईएको छ ।

सभाध्यक्ष ज्यू,

गाउँपालिकाको बजेट तयारीको विभिन्न चरणमा मार्गनिर्देशन गर्नु हुने गाउँपालिकाको अध्यक्ष ज्यू, सहयोग गर्नु हुने प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत ज्यू, कार्यपालिकाको सदस्य ज्यूहरु, गाउँ सभाको सदस्य ज्यूहरु, विषयगत समितिको संयोजक तथा सदस्य ज्यूहरु, लेखा अधिकृत लगायत कर्मचारी साथीहरुप्रति हार्दिक आभार ब्यक्त गर्न चाहान्छु ।

अन्त्यमा गाउँपालिकाको दीर्घकालीन सोच, उद्देश्य र प्राथमिकरणमा सहयोग पुग्ने गरी बजेट कार्यान्वयनमा सबै पक्षबाट रचनात्मक सहयोग हुने विश्वास लिंदै बजेट कार्यान्वयनका लागि सबै पक्षबाट सहयोगको अपेक्षा सहित बिदा हुने अनुमति चाहान्छु ।

धन्यवाद

बडिगाड गाउँपालिका

आय व्ययको विवरण

आ.व.२०८०/०८१

अनुसूची-१

शीर्षक	आ.व. २०७८/०७९ को यथार्थ	आ.व. २०७९/८० को अनुमान	आ.व. २०७९/८० को संशोधित अनुमान	आ.व. २०७९/०८० को जेठ महिना सम्मको यथार्थ	आ.व. २०८०/८१ को अनुमान
आय:	**६८७६९९५८२.३१**	**६७६७४९०००.००**	**७७३१५४५७०.२०**	**७१००६७३८५.२०**	**६७१९६४०००.००**
राजस्व:	**१९९४२२९७०.३३**	**१७१९४८०००.००**	**२१८८४९४९४.२०**	**१८०२६०५७६.२०**	**१६१११७०००.००**
गत वर्षको अल्या रकम	८८४१०९०७.०९	४००००००.००	८६९०१४९४.२०	८६९०१४९४.२०	२९५०००००.००
संघीय राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम	९०९०९६७६.४६	१०९९९२०००.००	१०९९९२०००.००	७४००३२०९.९३	१०७,७७७,०००.००
प्रदेश राजश्व वाडफाड बाट प्राप्त रकम	६५४६२०२.००	७९५६०००.००	७९५६०००.००	७५०२२१६.००	८८४००००.००
स्थानीय राजश्व वाँडफाँड बाट प्राप्त रकम	११९२०६९.३५	२४०००००.००	२४०००००.००	१२१३०७९.८२	२०००००००.००
आन्तरिक स्रोत	१२३६४११५.४३	११६०००००.००	११६०००००.००	१०६४०५७६.२५	१३००००००.००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	**४८८२७६६११.९८**	**५०४८०१०००.००**	**५५४३०५०७६.००**	**५२९८०६८०९.०००**	**५१०८४७०००.०००**
नेपाल सरकारबाट प्राप्त वित्तिय समानिकरण अनुदान	११७८०००००.००	१२५८०००००.००	१२५८०००००.००	११००७५०००.००	१०९,५००,०००.००
प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तिय समानिकरण अनुदान	१३५९६०००.००	१४४०१०००.००	१४४०१०००.००	१२६००८७५.००	१४,४४७,०००.००
समपुरक अनुदान	६५०००००.००	१३००००००.००	१३००००००.०००	८५७२९३४.००	२३,५००,०००.००
विशेष अनुदान	१५२०१९५८.००	२००००००.००	१००००००.०००	१००००००.००	९,०००,०००.००
शसर्त अनुदान	३३५१७८६५३.९८	३३१६०००००.००	३९११०४०७६.००	३८८५५८०००.००	३५४,४००,०००.००
व्यय:	६००७९८०८८.११	६७६७४९०००.००	७७३१५४५७०.२०	५०२९६५८०९.५७	६७१९६४०००.००
चालु खर्च	३६६८७३४१५.९४	४४४८३२५००.००	४५४२९६६४८.२०	३१५१४५७४४.५७	४७९०३८०००.००
पूँजिगत खर्च	२३३९२४६७२.१७	२३१९१६५००.००	३१८८५७९२२.००	१८७८२००६५.००	१९२९२६०००.००
बजेट बचत (+)/न्यून (-)	८६९०१४९४.२०	०.००	०.००	२०७१०१५७५.६३	०.००

बडिगाड गाउँपालिका

राजस्व तथा अनुदान प्राप्तिको अनुमान

आ.व.२०८०/८१ को अनुमान

अनुसूची-२

शीर्षक		आ.व. २०७८/०७९ को यथार्थ	आ.व. २०७९/०८० को अनुमान	आ.व. २०७९/०८० को संशोधित अअनुमान	आ.व. २०७९/०८० को जेठ मसान्त सम्मको यथार्थ	आ.व. २०८०/८१ को अनुमान
राजस्व:		**६८७६९९५८२.३१**	**६७६७४९०००.००**	**७७६८२०४९४.२०**	**७१००६७३८५.०७**	**६७१९६४०००.००**
	आन्तरिक राजस्व:	१२१५६१८४.७८	१४००००००.००	१४००००००.००	११८५३६५५.९४	१५००००००.००
	सम्पत्ति कर	०.००	५००,०००.००	५००,०००.००	०.००	१,०००,०००.००
	घरबहाल कर	६१५१८१.९३	५००,०००.००	५००,०००.००	१६१,५६९.००	६००,०००.००
	वहाल विरौटी कर	०.००	१००,०००.००	१००,०००.००	९७९०.००	१००,०००.००
	सवारी साधन कर साना सवारी	०.००	५०,०००.००	५०,०००.००	०.००	५०,०००.००
	पूर्वाधार सेवाको उपयोगमा लाग्ने कर	०.००	७००,०००.००	७००,०००.००	०.००	२००,०००.००
	भुमिकर /माल्पोत	२३९५५६७.००	२,०००,०००.००	२,०००,०००.००	२,०५७,८८६.८६	२,२००,०००.००
	अन्यकर	१३५३४१.००	१००,०००.००	१००,०००.००	३२७,३२१.००	४००,०००.००
	अन्य सेवा शुल्क तथा विक्री / हेभि इकुईपमेन्ट शुल्क समेत	३७३८४८०.००	५,३००,०००.००	५,३००,०००.००	३,७६६,३२७.००	४,३००,०००.००
	न्यायीक दस्तुर	२३००.००	१०,०००.००	१०,०००.००	३१०.००	१०,०००.००
	शिक्षा क्षेत्रको आम्दानी	१३०००.००	५०,०००.००	५०,०००.००	५,०००.००	५०,०००.००
	परीक्षा शुल्क	३२६००.००	१००,०००.००	१००,०००.००	२४,६००.००	१००,०००.००
	अन्य प्रशासनिक शुल्क	४४७१८३.००	२००,०००.००	२००,०००.००	१४०,६७०.००	५००,०००.००
	नक्सापास दस्तुर	६८००.००	१००,०००.००	१००,०००.००	०.००	१००,०००.००
	सिफारिश दस्तुर	६९०४८२.००	४००,०००.००	४००,०००.००	२,०३७,८१८.१६	१,३००,०००.००
	व्यक्तिगत घटना दर्ता	४८८८००.००	३९०,०००.००	३९०,०००.००	५४८,६५०.००	३९०,०००.००
	नाता प्रमाणित दस्तुर	१११७००.००	१००,०००.००	१००,०००.००	८७,७५३.००	१००,०००.००
	अन्य दस्तुर	११२९०१.५०	१००,०००.००	१००,०००.००	११५,०४४.००	३००,०००.००

	धरौटी सदरस्याहा	१०११००.००	१००,०००.००	१००,०००.००	-	१००,०००.००
	व्यवसाय कर	७४६५६०.००	५००,०००.००	५००,०००.००	७७२,११०.००	८००,०००.००
	अन्य राजश्व	७००००.००	१००,०००.००	१००,०००.००	५६८,०२०.१०	१००,०००.००
	बेरुजु प्राप्ती	२५६११९.००	२००,०००.००	२००,०००.००	१७,७०७.००	३००,०००.००
	दहत्तर बहत्तर बाँडफाड पछि	९६५९२६.३५	१,४००,०००.००	१,४००,०००.००	५२२,५४०.००	१,०००,०००.००
	घरजग्गा रजिष्ट्रेशन दस्तुर बाँडफाड पछि	२२६१४३.००	१,०००,०००.००	१,०००,०००.००	६९०,५३९.८२	१,०००,०००.००
	राजस्व बाँडफाँड	९०९०९६७६.४६	१०९९९२०००.००	१०९९९२०००.००	७४००३२०९.९३	१०७७७७०००.००
	राजस्व बाँडफाँड प्राप्ति संघीय	९०९०९६७६.४६	१०९९९२०००.००	१०९९९२०००.००	७४००३२०९.९३	१०७७७७०००.००
	अन्य आय:	८८४१०९०७.०९	४००००००००.००	८६९०१४९४.२०	८६९०१४९४.२०	२९५००००००.००
	गत वर्षको नगद मौज्दात	८८४१०९०७.०९	४००००००००.००	८६९०१४९४.२०	८६९०१४९४.२०	२९५००००००.००
अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण:		**४९४८२२८१३.९८**	**५१२७५७०००.००**	**५६५९२७०००.००**	**५३७३०९०२५.००**	**५१९६८७०००.००**
	नेपाल सरकारबाट प्राप्त अनुदान:	४६९६८०६११.९८	४८०४०००००.००	५३३५७००००.००	५१२२०५९३४.००	४८५४०००००.००
	वित्तीय समानीकरण अनुदान	११७८०००००.००	१२५८०००००.००	१२५८०००००.००	११००७५०००.००	१०९५०००००.००
	सशर्त अनुदान	३३५१७८६५३.९८	३२६६०००००.००	३८९७७००००.००	३८६०५८०००.००	३४८४०००००.००
	समपूरक अनुदान	४५०००००.००	८००००००.००	८००००००.००	६०७२९३४.००	१८५०००००.००
	विशेष अनुदान	१२२०१९५८.००	२००००००.००	१००००००.००	१००००००.००	९०००००.००
	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान:	**२५१४२२०२.००**	**३२३५७०००.००**	**३२३५७०००.००**	**२५१०३०९१.००**	**३४२८७०००.००**
	वित्तीय समानीकरण अनुदान	१३५९६०००.००	१४४०१०००.००	१४४०१०००.००	१२६००८७५.००	१४४४७०००.००
	सशर्त अनुदान	०.००	५००००००.००	५००००००.००	२५०००००.००	६००००००.००
	समपूरक र विशेष अनुदान	५००००००.००	५००००००.००	५००००००.००	२५०००००.००	५००००००.००
	राजश्व वाडफाड	६५४६२०२.००	७९५६०००.००	७९५६०००.००	७५०२२१६.००	८८४००००.००
	अन्य निकाय बाट प्राप्त अनुदान:	**१४०००००.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**	**०.००**
	सडक वोर्ड	१४०००००.००	०.००	०.००	०.००	०.००

नोट- राजस्वका शिर्षकहरु नेपाल सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ। स्थानीय तहका राजस्व शिर्षकहरु नतोकिए सम्म यसै बमोजिम गर्ने।

वडिगाड गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
ग्वालीचौर बागलुङ गण्डकी प्रदेश, नेपाल
बार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट

अनुसूचि ६

आ.व. : २०८०/८१

सि.नं.	कार्यक्रम/आयोजना/ क्रियाकलापको नाम	कार्यान्वयन हुने स्थान	खर्च शीर्षक	विनियोजन (रु.)	स्रोत		
					आन्तरिक श्रोत	अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण	
						नेपाल सरकार	प्रदेश सरकार
८०४४५५०५१०१ वडिगाड गाउँपालिका							
१	पारिश्रमिक कर्मचारी	गाउँपालिका	२११११	१,७०,००,०००.००	१,७०,००,०००.००		
२	पारिश्रमिक पदाधिकारी तथा सुविधा	गाउँपालिका	२१११२	१,४०,००,०००.००	१,४०,००,०००.००		
३	पोशाक	गाउँपालिका	२११२१	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
४	औषधीउपचार खर्च	गाउँपालिका	२११२३	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
५	स्थानीय भत्ता	गाउँपालिका	२११३१	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
६	महंगी भत्ता	गाउँपालिका	२११३२	७,००,०००.००	७,००,०००.००		
७	फिल्ड भत्ता	गाउँपालिका	२११३३	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
८	कर्मचारीको बैठक भत्ता	गाउँपालिका	२११३४	१,००,०००.००	१,००,०००.००		

९	कर्मचारी प्रोत्साहन तथा पुरस्कार	गाउँपालिका	२११३५	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
१०	अन्य भत्ता	गाउँपालिका	२११३९	४,००,०००.००	४,००,०००.००		
११	पदाधिकारी बैठक भत्ता	गाउँपालिका	२११४१	७,००,०००.००	७,००,०००.००		
१२	पदाधिकारीअन्य सुबिधा	गाउँपालिका	२११४२	८,००,०००.००	८,००,०००.००		
१३	कर्मचारीको योगदानमा आधारित निवृतभरण तथा उपदान कोष खर्च	गाउँपालिका	२१२१२	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
१४	कर्मचारी कल्याण कोष	गाउँपालिका	२१२१४	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
१५	अन्य सामाजिक सुरक्षा खर्च	गाउँपालिका	२१२१९	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
१६	पानी तथा बिजुली	गाउँपालिका	२२१११	६,००,०००.००	६,००,०००.००		
१७	संचार महसुल	गाउँपालिका	२२११२	७,००,०००.००	७,००,०००.००		
१८	इन्धन (पदाधिकारी)	गाउँपालिका	२२२११	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
१९	इन्धन (कार्यालय प्रयोजन)	गाउँपालिका	२२२१२	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००		
२०	हेभि इकुइपमेन्ट इन्धन खर्च	गाउँपालिका	२२२१२	१४,००,०००.००	१४,००,०००.००		
२१	सवारी साधन मर्मत खर्च	गाउँपालिका	२२२१३	१३,००,०००.००	१३,००,०००.००		
२२	बिमा तथा नवीकरण खर्च	गाउँपालिका	२२२१४	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
२३	हेभि इकुइपमेन्ट मर्मत सम्भार	गाउँपालिका	२२२२१	२०,००,०००.००	२०,००,०००.००		
२४	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	गाउँपालिका	२२२२१	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
२५	निर्मित सार्वजनिक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	गाउँपालिका	२२२३१	२५,००,०००.००	२५,००,०००.००		
२६	अन्य सम्पत्तिहरूको सञ्चालन तथा सम्भार खर्च	गाउँपालिका	२२२९१	२,५०,०००.००	२,५०,०००.००		
२७	मसलन्द तथा कार्यालय सामाग्री	गाउँपालिका	२२३११	२१,००,०००.००	२१,००,०००.००		

२८	पुस्तक तथा सामग्री खर्च	गाउँपालिका	२२३१३	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
२९	न्यायिक मेलमिलाप सचेतना सामाग्री	गाउँपालिका	२२३१३	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
३०	इन्धन - अन्य प्रयोजन	गाउँपालिका	२२३१४	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३१	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	गाउँपालिका	२२३१५	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००		
३२	अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	गाउँपालिका	२२३१९	२,९९,०००.००	२,९९,०००.००		
३३	सेवा र परामर्श खर्च	गाउँपालिका	२२४११	३०,००,०००.००	३०,००,०००.००		
३४	सूचना प्रणाली तथा सफ्टवेयर सञ्चालन खर्च	गाउँपालिका	२२४१२	७,००,०००.००	७,००,०००.००		
३५	करार सेवा शुल्क	गाउँपालिका	२२४१३	१,३५,००,०००.००	१,३५,००,०००.००		
३६	सरसफाईसेवा शुल्क	गाउँपालिका	२२४१४	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३७	अन्य सेवा शुल्क	गाउँपालिका	२२४१९	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३८	आयोजना सुरक्षा कोष	गाउँपालिका	२२४१९	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
३९	कर्मचारी तालिम खर्च	गाउँपालिका	२२५११	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
४०	सीप विकास तथा जनचेतना तालिम तथा गोष्ठी सम्बन्धी खर्च	गाउँपालिका	२२५१२	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
४१	सार्वजनिक सुनुवाई खर्च	गाउँपालिका	२२५२२	४,००,०००.००	४,००,०००.००		
४२	बालमैत्री स्थानीय शासन निर्माण	गाउँपालिका	२२५२२	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
४३	मुस्लिम लक्षित विशेष कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
४४	जेष्ठ नागरिक सहयोगि सामाग्री वित्तरण	गाउँपालिका	२२५२२	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
४५	कार्यक्रम खर्च	गाउँपालिका	२२५२२	१६,००,०००.००	१६,००,०००.००		

४६	महिला उद्यमशिलता विकास कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००		
४७	घटना दर्ता साथै सामाजिक सुरक्षा भत्ता समबन्धी अभिमुखिकरण र घुम्ती सिविर	गाउँपालिका	२२५२२	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
४८	अपाङ्ग लक्षित शिक्षण सिकाई कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००		
४९	लोकसेवा / शिक्षा सेवा तयारी कक्षा	गाउँपालिका	२२५२२	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
५०	अल्पसंख्यक विशेष कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
५१	जेष्ठ नागरिक परिचयपत्र वित्तरण र वडा घुम्ति सिविर सञ्चालन	गाउँपालिका	२२५२२	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
५२	लैङ्गिक हिसां बिरुद्ध का कार्यक्रम र महिला दिवश मनाउने	गाउँपालिका	२२५२२	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
५३	अपाङ्ग लक्षित सहायता सामाग्री	गाउँपालिका	२२५२२	३,५०,०००.००	३,५०,०००.००		
५४	बहुक्षेत्रीय पोषण कार्यक्रम सञ्चालन पालिका तर्फ	गाउँपालिका	२२५२२	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
५५	युवा स्वरोजगार कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१२,००,०००.००	१२,००,०००.००		
५६	विविध कार्यक्रम खर्च	गाउँपालिका	२२५२९	८,००,०००.००	८,००,०००.००		
५७	अनुगमन, मूल्यांकन खर्च	गाउँपालिका	२२६११	१९,००,०००.००	१९,००,०००.००		
५८	भ्रमण खर्च	गाउँपालिका	२२६१२	६,००,०००.००	६,००,०००.००		
५९	विशिष्ट व्यक्ति तथा प्रतिनिधि मण्डलको भ्रमण खर्च	गाउँपालिका	२२६१३	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
६०	अन्य भ्रमण खर्च	गाउँपालिका	२२६१९	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
६१	विविध खर्च	गाउँपालिका	२२७११	१९,००,०००.००	१९,००,०००.००		

६२	सभा सञ्चालन खर्च	गाउँपालिका	२२७२१	६,००,०००.००	६,००,०००.००		
६३	धार्मिक तथा सांस्कृतिक संस्था सहायता/मेला/ महोत्सव लगायत का खर्च तथा सहायता	गाउँपालिका	२५३१४	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००		
६४	अन्य सस्था सहायता	गाउँपालिका	२५३१५	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
६५	उद्दार, राहत तथा पुनर्स्थापना खर्च	गाउँपालिका	२७२१२	३०,००,०००.००	३०,००,०००.००		
६६	प्रकोप ब्यवस्थापन कोष	गाउँपालिका	२७२१२	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
६७	अन्य सामाजिक सहायता	गाउँपालिका	२७२१९	४,५०,०००.००	४,५०,०००.००		
६८	घरभाडा	गाउँपालिका	२८१४२	१३,००,०००.००	१३,००,०००.००		
६९	सवारी साधन तथा मेशिनर औजार भाडा	गाउँपालिका	२८१४३	८,००,०००.००	८,००,०००.००		
७०	अन्य भाडा	गाउँपालिका	२८१४९	२,५०,०००.००	२,५०,०००.००		
७१	खड्गदेवि मा.वि	१, दगातुन्डाँडा	३१११२	८,००,०००.००		८,००,०००.००	
७२	खड्गजयन्ती मा.वि ब्यवस्थापन	७, भिमगिठे	३१११२	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
७३	वडा कार्यालय भवन निर्माण वडा नं ६	६, खाल	३१११२	५०,००,०००.००		५०,००,०००.००	
७४	वडा नं ८ वडा कार्यालय भवन	८, रणसिंहकिटेनी	३१११३	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
७५	वडा नं १० वडा कार्यालय भवन	१०, दर्लिङ	३१११३	७,००,०००.००		७,००,०००.००	
७६	गाउँपालिका प्रशासनिक भवन निर्माण/ब्यवस्थापन थप कार्य	गाउँपालिका	३१११३	७०,००,०००.००		७०,००,०००.००	
७७	वडा नं ९ वडा कार्यालय भवन	९, दर्लिङखोला	३१११३	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
७८	खार मा.वि ब्यवस्थापन	५, ग्वालीचौर	३१११३	८,००,०००.००		८,००,०००.००	
७९	वडा नं ५ वडा कार्यालय भवन	५, ग्वालीचौर	३१११३	५,००,०००.००	९१,०००.००	४,०९,०००.००	

८०	बुद्ध मा.वि ब्यवस्थापन	६, खाल	३११११३	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
८१	सवारी साधन	गाउँपालिका	३११२१	१५,००,०००.००	१५,००,०००.००		
८२	मेशिनरी तथा औजार	गाउँपालिका	३११२२	१४,०९,०००.००	१४,०९,०००.००		
८३	फर्निचर तथा फिक्चर्स	गाउँपालिका	३११२३	२५,००,०००.००	२५,००,०००.००		
८४	मजुवा माझचौर ठुलापोखरा पदमार्ग	९, दर्लिङ खोला	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
८५	नयाँपानी सिखे्रदमार गोरेटोबाटो	२ गाउँपालिका	३११५१	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
८६	बसुन्धारा मोटरबाटो	९, दर्लिङ खोला	३११५१	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
८७	बिसौना थामपोखरा मोटोरबाटो	९, दर्लिङ खोला	३११५१	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
८८	किटेनी घडेरी मोटरबाटो स्तरउन्नती	३, सिसाखानी	३११५१	३,५०,०००.००		३,५०,०००.००	
८९	सिद्धको थान दलित बस्ति पदमार्ग	७, भिमगिठे	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
९०	आरुपाटा सलना पात्ले मोटरबाटो	१०, दर्लिङ	३११५१	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
९१	झोलुङ्गेपुल मैदाले पदमार्ग	९, दर्लिङ खोला	३११५१	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
९२	लब्धीखोला आकासेपुल मोटरबाटो मर्मत	२, खर्वाङ	३११५१	२,५०,०००.००		२,५०,०००.००	
९३	कुलबोट पदमार्ग निर्माण	१०, दर्लिङ	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
९४	न्वार पौदिटारी बालविकास केन्द्र मोटरबाटो	५, ग्वालीचौर	३११५१	२,५०,०००.००		२,५०,०००.००	
९५	अदम घर्तिटोला मोटरबाटो	४, जलजला	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
९६	पौदीटारी भुषालटोल बेलपाटा मोटरबाटो	५, ग्वालीचौर	३११५१	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
९७	जिमि सक्न्यार मोटरबाटो मर्मत	२, खर्वाङ	३११५१	६,००,०००.००		६,००,०००.००	
९८	गुफाडाँडा बगरखोला मोटरबाटो	४, जलजला	३११५१	५,००,०००.००		५,००,०००.००	

९९	भित्रेनी ढिक जनक आ.वि पदमार्ग	७, भिमगिठे	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१००	घर्तिटोला राकिचौर पदमार्ग	९, दर्लिङ खोला	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१०१	चिउरेनी ढाड गोरेटोबाटो	७, भिमगिठे	३११५१	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
१०२	हुल्लीखोला सिउदिनि ससंचाई आयोजना	१, दगातुन्डाँडा	३११५५	४,००,०००.००		४,००,०००.००	
१०३	उपल्लो खौलार सिंचाई कुलो मर्मत	५, ग्वालीचौर	३११५५	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
१०४	गिठे सिचाई आयोजना	७, भिमगिठे	३११५५	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
१०५	बैरेनी सिचाई कुलो मर्मत	५, ग्वालीचौर	३११५५	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
१०६	छहराखोला गुरुङटोला खानेपानी योजना	४, जलजला	३११५६	४,००,०००.००		४,००,०००.००	
१०७	टारी खानेपानी मर्मत	५, ग्वालीचौर	३११५६	२,५०,०००.००		२,५०,०००.००	
१०८	डुलेथुम्का बायदिप खानेपानी मर्मत	५, ग्वालीचौर	३११५६	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
१०९	खोलाखर्क खानेपानी आयोजना	८, रणसिंहकिटेनी	३११५६	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
११०	स्माईली पाईजाटोल खानेपानी मर्मत	४, जलजला	३११५६	४,००,०००.००		४,००,०००.००	
१११	दहखोला तालकोट खानेपानी मर्मत	४, जलजला	३११५६	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
११२	गुरुङखोला गैरावारी खानेपानी मर्मत	९, दर्लिङ खोला	३११५६	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
११३	नेटाखर्क खानेपानी	८, रणसिंहकिटेनी	३११५६	४,००,०००.००		४,००,०००.००	
११४	कुलबाज भिमघाट जलविद्युत पुल निर्माण	६, खाल	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
११५	देविस्थान खेल मैदान	१, दगातुन्डाँडा	३११५९	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
११६	जिसस भवन ब्यवस्थापन	२, खर्वाङ	३११५९	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
११७	बालविकास ब्यवस्थापन	४, जलजला	३११५९	५,००,०००.००	५,००,०००.००		

११८	दगातुन्डाँडा कृषक समुह शौचालय निर्माण तथा ब्यवस्थापन	१, दगातुन्डाँडा	३११५९	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
११९	टुटिफेद माईस्थान मन्दिर निर्माण	२, खर्वाङ	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१२०	सिमलचौर खेलमैदान ब्यवस्थापन	२, खर्वाङ	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१२१	दलित लक्षित पूर्वाधार निर्माण	गाउँपालिका	३११५९	८,००,०००.००		८,००,०००.००	
१२२	वडा नं ६ महिला भवन निर्माण	६, खाल	३११५९	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
१२३	टुनिखोला लघुजलविद्युत आयोजना	४, जलजला	३११५९	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
१२४	सक्न्यार खेल मैदान	२, खर्वाङ	३११५९	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
१२५	खर्वाङ बहत्तर फाँट ढल निकास	२, खर्वाङ	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१२६	तुम्डाँडा खेल मैदान	१, दगातुन्डाँडा	३११५९	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
१२७	आदिवासी जनजाति लक्षित तथा पूर्वाधार निर्माण	गाउँपालिका	३११५९	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
१२८	फोहोरमैला तथा विपद ब्यवस्थापन	गाउँपालिका	३११५९	२०,००,०००.००	२०,००,०००.००		
१२९	दलित दलित लक्षित - ब्यवसाय सुधार तथा प्रविधि हस्तान्तरण कार्यक्रम	गाउँपालिका	३११५९	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
१३०	परम्परागत सीपमा आधारित जनजाति नमुना बस्ती निर्माण	गाउँपालिका	३११५९	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
१३१	लब्धीखोला मसानघाँट ब्यवस्थापन	३, सिसाखानी	३११५९	२,५०,०००.००		२,५०,०००.००	
१३२	देविथान मन्दिर निर्माण	४, जलजला	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१३३	रणसिंह युवा समुह खेलमैदान निर्माण	८, रणसिंहकिटेनी	३११५९	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
१३४	राक्से मसानघाट पौवा निर्माण	२, खर्वाङ	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१३५	डाँडाकटेरी भुमिथान मन्दिर निर्माण	१०, दर्लिङ	३११५९	४,००,०००.००		४,००,०००.००	

१३६	नेटाखर्क सामुदायिक भवन	८, रणसिंहकिटेनी	३११५९	४,००,०००.००		४,००,०००.००	
१३७	बिशेष विकास कोष	गाउँपालिका	३११५९	८०,००,०००.००		८०,००,०००.००	
१३८	राक्से खेलमैदान ढल निकास	२, खर्वाङ	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१३९	धार्मिक तथा सांस्कृतिक सम्पदा संरक्षण	गाउँपालिका	३११५९	४,००,०००.००	४,००,०००.००		
१४०	समपुरक कोष	गाउँपालिका	३११५९	३,००,००,०००.००	९८,१४,०००.००	५७,३९,०००.००	१,४४,४७,०००.००
८०४४५५०५२०१ वडिगाड गाउँपालिका वडा नं. १							
१४१	वडा कार्यालय सञ्चालन खर्च	१, दगातुम्डाँडा	२२३१९	३,५०,०००.००	३,५०,०००.००		
१४२	महिला सशत्तिकरण कार्यक्रम	१, दगातुन्डाँडा	२२५२२	८१,०००.००	८१,०००.००		
१४३	कोलाचौर तुन्डाँडा गराङधारा मोटरबाटो	१, दगातुन्डाँडा	३११५१	१२,००,०००.००		१२,००,०००.००	
१४४	दगा धङधङ बेतेनी मोटरबाटो	१, दगातुन्डाँडा	३११५१	१०,००,०००.००		१०,००,०००.००	
१४५	बरपोखरा उखुधारा सल्लेपोखरा मोटरबाटो	१, दगातुन्डाँडा	३११५१	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
१४६	दुर्लुङ सामुदायिक भवन ब्यवस्थापन	१, दगातुन्डाँडा	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१४७	तुन्डाँडा नौटुवा मोटरबाटो	१, दगातुन्डाँडा	३११५१	६,००,०००.००		६,००,०००.००	
१४८	नौटुवा माईस्थान माझगाउँ नेपाने भलामी मोटरबाटो	१., दगातुन्डाँडा	३११५१	२०,००,०००.००		२०,००,०००.००	
१४९	च्यानडाँडा रेसुनडाँडा लिवासिनी	१, दगातुन्डाँडा	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	

	गोरेटोबाटो						
१५०	नौटुवा राय भट्टेनी मोटरबाटो	१, दगातुन्डाँडा	३११५१	६,००,०००.००		६,००,०००.००	
८०४४५५०५२०२ बडिगाड गाउँपालिका वडा नं. २							
१५१	वडा कार्यालय सञ्चालन खर्च	२, खर्वाङ	२२३१९	३,५०,०००.००	३,५०,०००.००		
१५२	ज्याङ्ना सक्न्यार टुटीफेद दगा मोटरबाटो	२, खर्वाङ	३११५१	२०,००,०००.००		२०,००,०००.००	
१५३	सिमलचौर दनिया जिमि सक्न्यार मोटरबाटो सरसफाई	२, खर्वाङ	३११५१	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
१५४	राक्से जिमि सिख्रेदमार मोटरबाटो	२, खर्वाङ	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१५५	हाडिखोला खर्वाङ छमबोट सिचाई योजना	२, खर्वाङ	३११५५	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
१५६	ओदर्दी सिचाई योजना	२, खर्वाङ	३११५५	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१५७	बल्गाखोला खानेपानी योजना	२, खर्वाङ	३११५६	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
१५८	लफरे सिरसिरे खानेपानी मर्मत	२, खर्वाङ	३११५६	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
१५९	जिउनीखोला खानेपानी मर्मत	२, खर्वाङ	३११५६	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
१६०	भगवती मन्दिर निर्माण	२, खर्वाङ	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१६१	सक्न्यार मगर नौमती बाजा	२, खर्वाङ	३११५९	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
१६२	दनिया खेल मैदान	२, खर्वाङ	३११५९	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
१६३	त्रिभुवन नमुना मा.वि	२, खर्वाङ	३११५९	१८,०४,०००.००		१८,०४,०००.००	
१६४	हिमालय बालविकास केन्द्र	२, खर्वाङ	३११५९	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
८०४४५५०५२०३ बडिगाड गाउँपालिका वडा नं. ३							
१६५	वडा कार्यालय सञ्चालन खर्च	३, सिसाखानी	२२३१९	३,५०,०००.००	३,५०,०००.००		

१६६	कन्चनपुर आ.वि	३, सिसाखानी	३११११२	१४,००,०००.००		१४,००,०००.००	
१६७	मोटरबाटो मर्मत तथा सम्भार	३, सिसाखानी	३११५१	१२,००,०००.००		१२,००,०००.००	
१६८	सिसाखानी मोटरबाटो मर्मत	३, सिसाखानी	३११५१	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
१६९	वडा कार्यालय सिसाखानी सिरवारै मोटरबाटो	३, सिसाखानी	३११५१	१५,००,०००.००		१५,००,०००.००	
१७०	बजेनी खानेपानी ट्याङ्की निर्माण	३, सिसाखानी	३११५६	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१७१	बाह्य खोप केन्द्र	३, सिसाखानी	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१७२	तारन्जा सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ ब्यवस्थापन	३, सिसाखानी	३११५९	५०,०००.००	५०,०००.००		
१७३	देविस्थान सामुदायिक भवन तथा खेलमैदान ब्यवस्थापन	३, सिसाखानी	३११५९	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
१७४	मिलिजुली बालविकास केन्द्र	३, सिसाखानी	३११५९	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
१७५	देवि मन्दिर निर्माण	३, सिसाखानी	३११५९	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
१७६	सालफेद खेलकुद मैदान	३, सिसाखानी	३११५९	२,७६,०००.००		२,७६,०००.००	
१७७	सामुदायिक भवन टाकर छेडा	३, सिसाखानी	३११५९	७,००,०००.००		७,००,०००.००	
८०४४५५०५२०४ वडिगाड गाउँपालिका वडा नं. ४							
१७८	वडा कार्यालय सञ्चालन खर्च	४, जलजला	२२३१९	३,५०,०००.००	३,५०,०००.००		
१७९	नैतुल आधारभुत विद्यालय	४, जलजला	३११११२	८,५०,०००.००		८,५०,०००.००	
१८०	सिद्ध प्रा.वि ब्यवस्थापन	४, जलजला	३११११३	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१८१	सरस्वती प्रावि ब्यवस्थापन	४, जलजला	३११११३	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
१८२	आधारभुत स्वास्थ्य इकाई ब्यवस्थापन	४, जलजला	३११११३	२,००,०००.००		२,००,०००.००	

१८३	वडा नं ४ मोटरबाटो मर्मत	४, जलजला	३११५१	२०,००,०००.००		२०,००,०००.००	
१८४	दहखोला देउराली मोटरबाटो	४, जलजला	३११५१	२,४०,०००.००		२,४०,०००.००	
१८५	ढेडखोला बतासे गोरेटोबाटो	४, जलजला	३११५१	२,५०,०००.००		२,५०,०००.००	
१८६	काफलडाँडा रातामाटा ट्याङ्की धारा निर्माण	४, जलजला	३११५६	२,५०,०००.००		२,५०,०००.००	
१८७	अदमपधेरा खानेपानी योजना	४, जलजला	३११५६	४,००,०००.००		४,००,०००.००	
१८८	पधेराखोला खानेपानी मर्मत	४, जलजला	३११५६	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१८९	दिपार साउने ढल ब्यवस्थापन	४, जलजला	३११५८	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१९०	छत्रभुमि पोखरी ब्यवस्थापन	४, जलजला	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
१९१	धारापानी पोखरी ब्यवस्थापन	४, जलजला	३११५९	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
१९२	धरचौर खेल मैदान	४, जलजला	३११५९	२,५०,०००.००		२,५०,०००.००	
१९३	सिरुखर्क अलैचि खेती प्रबर्द्धन कार्यक्रम	४, जलजला	३११५९	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००		
८०४४५५०५२०५ वडिगाड गाउँपालिका वडा नं. ५							
१९४	शिक्षक कम्पुटर तालिम	५, ग्वालीचौर	२२३१९	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
१९५	वडा कार्यालय सञ्चालन खर्च	५, ग्वालीचौर	२२३१९	३,५०,०००.००	३,५०,०००.००		
१९६	हाम्रा विद्यार्थी दक्ष र सीपयुत्त विद्यार्थी कार्यक्रम	५, ग्वालीचौर	२२५१२	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
१९७	कृषक तालिम तथा माटो परिक्षण	५, ग्वालीचौर	२२५२२	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
१९८	करेशावरी सँग विद्यार्थी कार्यक्रम	५, ग्वालीचौर	२२५२२	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
१९९	जेष्ठनागरिक तथा एकल महिला सम्मान कार्यक्रम	५, ग्वालीचौर	२२५२२	१,००,०००.००	१,००,०००.००		

२००	कृषि औजार खरिद अनुदान	५, ग्वालीचौर	२२५२२	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
२०१	लाखे नाच तथा सोरठि भैलो संरक्षण	५, ग्वालीचौर	२२५२९	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
२०२	बिपे ओढार पदमार्ग	५, ग्वालीचौर	३११५१	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
२०३	टारी पदमार्ग	५, ग्वालीचौर	३११५१	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
२०४	खौलार वडा कार्यालय ठुलाकुला मोटरबाटो	५, ग्वालीचौर	३११५१	४,००,०००.००		४,००,०००.००	
२०५	शिवालय पदमार्ग	५, ग्वालीचौर	३११५१	४,००,०००.००		४,००,०००.००	
२०६	पुलिङ मोटरबाटो	५, ग्वालीचौर	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२०७	खार सिम मोटरबाटो	५, ग्वालीचौर	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२०८	वडा नं ५ मोटरबाटो मर्मत	५, ग्वालीचौर	३११५१	१०,४८,०००.००		१०,४८,०००.००	
२०९	खहरेखोला ढाण अदुवाबारी सिचाई कुलो मर्मत	५, ग्वालीचौर	३११५५	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
२१०	उपल्लो खौलार सिचाई कुलो मर्मत	५, ग्वालीचौर	३११५५	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
२११	टारी तल्लो कुलो मर्मत	५, ग्वालीचौर	३११५५	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२१२	दाँग फेदी बैरेनी कुलो कुलो मर्मत	५, ग्वालीचौर	३११५५	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२१३	गुहेलीखोला खोलाखेत सिचाई कुलो मर्मत	५, ग्वालीचौर	३११५५	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
२१४	छमतुङफाँट दोश्रो कुलो सिचाई मर्मत	५, ग्वालीचौर	३११५५	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
२१५	भद्रीखोला डुम्री सिचाई कुलो मर्मत	५, ग्वालीचौर	३११५५	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
२१६	पालाखेत खानेपानी	५, ग्वालीचौर	३११५६	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
२१७	लाम्टे छहरा खानेपानी	५, ग्वालीचौर	३११५६	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
२१८	दाँग लिफ्टिङ खानेपानी	५, ग्वालीचौर	३११५६	१,००,०००.००		१,००,०००.००	

२१९	दिपज्योति प्रा.वि	५, ग्वालीचौर	३११५६	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
२२०	भानु मावि शौचालय निर्माण तथा ब्यवस्थापन	५, ग्वालीचौर	३११५९	८,००,०००.००		८,००,०००.००	
२२१	कालिका बालविकास केन्द्र ब्यवस्थापन	५, ग्वालीचौर	३११५९	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
२२२	देउराली प्रा.वि ब्यवस्थापन	५, ग्वालीचौर	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२२३	खारबजार अन्नपूर्ण मन्दिर निर्माण	५, ग्वालीचौर	३११५९	४,००,०००.००		४,००,०००.००	
२२४	दाँग सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ ब्यवस्थापन	५, ग्वालीचौर	३११५९	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
२२५	थानपती आ.वि ब्यवस्थापन	५, ग्वालीचौर	३११५९	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
२२६	पौदिटारी आ.वि चमेना गृह निर्माण	५, ग्वालीचौर	३११५९	४,००,०००.००		४,००,०००.००	
२२७	खार खेलमैदान निर्माण	५, ग्वालीचौर	३११५९	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
८०४४५५०५२०६ वडिगाड गाउँपालिका वडा नं. ६							
२२८	वडा कार्यालय सञ्चालन खर्च	६, खाल	२२३१९	३,५०,०००.००	३,५०,०००.००		
२२९	खानेपानी पायप खरिद तथा मिनिटेलर हलो मर्मत तालिम	६, खाल	२२५१२	८५,०००.००		८५,०००.००	
२३०	पुरानो सोरठि नाच भैलो संरक्षण	६, खाल	२२५२२	५०,०००.००	५०,०००.००		
२३१	सरस्वती प्रा.वि ब्यवस्थापन तथा शौचालय निर्माण	६, खाल	३१११३	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२३२	सिद्ध बराह प्रावि ब्यवस्थापन	६, खाल	३१११३	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
२३३	घ्वाङ मसिनधारा मोटरबाटो मर्मत	६, खाल	३११५१	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
२३४	सुरकुडे बाह्य खोप केन्द् ब्यवस्थापन	६, खाल	३११५१	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
२३५	नयाँगाउँ मोटरबाटो मर्मत	६, खाल	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	

२३६	ढाडखर्क मोटरबाटो तथा ग्याविन निर्माण	६, खाल	३११५१	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
२३७	छिसफाँट झोलुङ्गेपुल ग्याविन निर्माण	६, खाल	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२३८	ठुलाचौर सुरकुडे मोटरबाटो मर्मत	६, खाल	३११५१	६,००,०००.००		६,००,०००.००	
२३९	मोटरबाटो सरसफाई	६, खाल	३११५१	४,५०,०००.००		४,५०,०००.००	
२४०	दलित बस्ती गोरेटो बाटो	६, खाल	३११५१	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
२४१	छिसफँट छिस गोरेटोबाटो निर्माण	६, खाल	३११५१	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
२४२	खाल चिच्चौर सुरकुडे मोटरबाटो	६, खाल	३११५१	२०,००,०००.००		२०,००,०००.००	
२४३	खाल खरखरे चिच्चौर गोरेटो बाटो	६, खाल	३११५१	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
२४४	छिसफाँट सिचाई कुलो मर्मत	६, खाल	३११५५	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
२४५	ठुलाबेसी सिचाई मर्मत	६, खाल	३११५५	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२४६	सिस्नेरी साततले सिँचाई मर्मत	६, खाल	३११५५	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
२४७	छिसफाट कवर्ड हल	६, खाल	३११५९	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
२४८	दिप सार्वजनिक शौचालय निर्माण	६, खाल	३११५९	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
२४९	सुरकुडे खेल मैदान मर्मत	६, खाल	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
८०४४५५०५२०७ वडिगाड गाउँपालिका वडा नं. ७							
२५०	वडा कार्यालय सञ्चालन खर्च	७, भिमगिठे	२२३१९	३,५०,०००.००	३,५०,०००.००		
२५१	खेलकुद तथा सांस्कृतिक कार्यक्रम	७, भिमगिठे	२२५२२	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२५२	विउविजन तथा कृषि कार्यक्रम	७, भिमगिठे	२२५२९	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
२५३	छाप सल्लेखर्क असारे सडक	७, भिमगिठे	३११५१	८,००,०००.००		८,००,०००.००	
२५४	भद्रेचौर मोटरबाटो	७, भिमगिठ	३११५१	५,००,०००.००		५,००,०००.००	

२५५	जेलखोला तथा दिक्षे मसानघाट गोरेटोबाटो	७, भिमगिठे	३११५१	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
२५६	वडा नं ७ मोटरबाटो मर्मत	७, भिमगिठे	३११५१	६,५०,०००.००		६,५०,०००.००	
२५७	डाँडागाउँ थामाचौर मोटरबाटो	७, भिमगिठे	३११५१	२०,००,०००.००		२०,००,०००.००	
२५८	माझखर्क प्रा.वि शौचालय निर्माण	७, भिमगिठे	३११५९	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
२५९	गाँव पधेरा ट्रष्ट निर्माण	७, भिमगिठे	३११५९	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
२६०	वडा कार्यालय ब्यवस्थापन	७, भिमगिठे	३११५९	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
२६१	रानि मन्दिर निर्माण तथा गैरागाउँ शिवालय मन्दिर ब्यवस्थापन	७, भिमगिठे	३११५९	६,००,०००.००		६,००,०००.००	
२६२	थामाचौर पोखरी ब्यवस्थापन	७, भिमगिठे	३११५९	३,२४,०००.००		३,२४,०००.००	
२६३	बाल विकास केन्द्र ब्यवस्थापन	७, भिमगिठे	३११५९	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
२६४	टुनिबोट खोप केन्द् ब्यवस्थापन	७, भिमगिठे	३११५९	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
२६५	भिमगिठे मावि शौचालय निर्माण तथा ब्यवस्थापन	७, भिमगिठे	३११६१	१४,००,०००.००		१४,००,०००.००	
८०४४५५०५२०८ वडिगाड गाउँपालिका वडा नं. ८							
२६६	वडा कार्यालय सञ्चालन खर्च	८, रणसिंहकिटेनी	२२३१९	३,५०,०००.००	३,५०,०००.००		
२६७	वडा कार्यालय ब्यवस्थापन वडा नं ८	८, रणसिंहकिटेनी	२२३१९	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००		
२६८	भृकुटी मा.वि विद्यार्थी पहिचान कार्यक्रम	८, रणसिंहकिटेनी	२२५२२	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००		
२६९	महिला सशत्तिकरण कार्यक्रम	८, रणसिंहकिटेनी	२२५२९	७३,०००.००	७३,०००.००		
२७०	बालविकास सहजिकरण सामाग्री खरिद तथा वित्तरण	८, रणसिंहकिटेनी	२२५२९	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
२७१	पुवाबारी कमरे मोटर बाटो निर्माण	८, रणसिंहकिटेनी	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	

२७२	नेटाखर्क रणसिंह भेडिखोर हिल्मेडाडा खोलाखर्क मोटरबाटो मर्मत	८, रणसिंहकिटेनी	३११५१	९,००,०००.००		९,००,०००.००	
२७३	बोहोराटोल कालिकाथान पदमार्ग	८, रणसिंहकिटेनी	३११५१	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
२७४	पदमभिर पुरानोगाउँ दोभान मोटरबाटो मर्मत	८, रणसिंहकिटेनी	३११५१	७,००,०००.००		७,००,०००.००	
२७५	पुरानोगाउँ फोर्सा सडक	८, रणसिंहकिटेनी	३११५१	२०,००,०००.००		२०,००,०००.००	
२७६	धनुषाडाँडा मोटरबाटो	८, रणसैहकिटेनी	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२७७	रणसिंह दोभान मोटरबाटो निर्माण	८, रणसिंहकिटेनी	३११५१	११,००,०००.००		११,००,०००.००	
२७८	खोलाखर्क मोटरबाटो मर्मत	८, रणसिंहकिटेनी	३११५१	३,००,०००.००		३,००,०००.००	
२७९	घोरघोरे बालविकास घेरावार र चर्पि निर्माण	८, रणसिंहकिटेनी	३११५९	४,००,०००.००		४,००,०००.००	
२८०	तिनचुले बालविकास केन्द्र	८, रणसिंहकिटेनी	३११५९	३,५०,०००.००		३,५०,०००.००	
२८१	भेडिखोर स्वास्थ्य इकाई ब्यवस्थापन	८, रणसिंहकिटेनी	३११५९	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
८०४४५५०५२०९ वडिगाड गाउँपालिका वडा नं. ९							
२८२	वडा कार्यालय सञ्चालन खर्च	९, दर्लिङ खोला	२२३१९	३,५०,०००.००	३,५०,०००.००		
२८३	कृषकलाई पोत्साहन सुत्केरी लाई पोषण कार्यक्रम	९, दर्लिङ खोला	२२५२२	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
२८४	वडा सरसफाई कार्यक्रम	९, दर्लिङ खोला	२२५२९	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
२८५	बिसौनाचौर रानिखर्क खानीटोपा गोरेटोबाटो निर्माण	९, दर्लिङ खोला	३११५१	२,६०,०००.००		२,६०,०००.००	
२८६	कोल बासपाटा मोटरबाटो	९, दर्लिङ खोला	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२८७	भलखर्क खनियाबास गोरेटोबाटो	९, दर्लिङ खोला	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	

	निर्माण						
२८८	सिमकुन्टा चानेटा पदमार्ग निर्माण	९, दर्लिङ खोला	३११५१	४,००,०००.००		४,००,०००.००	
२८९	छिपछिपे दर्लिङखोला बासपाटा विसौना मोटरबाटो	९, दर्लिङ खोला	३११५१	२०,००,०००.००		२०,००,०००.००	
२९०	विद्या प्रकाश प्रा.वि ब्यवस्थापन	९, दर्लिङ खोला	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२९१	माझचौर बास - पिपलबोट पदमार्ग निर्माण	९, दर्लिङ खोला	३११५१	४,००,०००.००		४,००,०००.००	
२९२	पधेराखोला माझिटोला गोरेटोबाटो निर्माण	९, दर्लिङ खोला	३११५१	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२९३	मोटरबाटो मर्मत सरसफाई	९, दर्लिङ खोला	३११५१	७,००,०००.००		७,००,०००.००	
२९४	बन्जारे सिचाई कुलो तटबन्ध	९, दर्लिङ खोला	३११५५	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
२९५	चिउरे धारा खानेपानी योजना	९, दर्लिङ खोला	३११५६	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२९६	उपल्लो बल्घास खानेपानी ब्यवस्थापन	९, दर्लिङ खोला	३११५६	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
२९७	नयाँगाउ खानेपानी ब्यवस्थापन	९, दर्लिङ खोला	३११५६	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२९८	नव जागरण प्रावि ब्यवस्थापन	९, दर्लिङ खोला	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
२९९	थामपोखरा खेल मैदान निर्माण	९, दर्लिङ खोला	३११५९	४,००,०००.००		४,००,०००.००	
३००	मालाचरानी चौतारी निर्माण	९, दर्लिङ खोला	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
८०४४५५०५२१० वडिगाड गाउँपालिका वडा नं. १०							
३०१	वडा कार्यालय सञ्चालन खर्च	१०, दर्लिङ	२२३१९	३,५०,०००.००	३,५०,०००.००		
३०२	स्वास्थ्य सरसफाई तथा बाल विवाह नियन्त्रण समबन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम	१०, दर्लिङ	२२५२२	२,००,०००.००	२,००,०००.००		

३०३	आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	१०, दर्लिङ	३१११२	५,६५,०००.००		५,६५,०००.००	
३०४	सिर्जनशिल प्रा.वि ब्यवस्थापन	१०, दर्लिङ	३१११३	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
३०५	भानु आवि ब्यवस्थापन	१०, दर्लिङ	३१११३	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
३०६	दर्लिङ मावि ब्यवस्थापन	१०, दर्लिङ	३१११३	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
३०७	देउराली प्रा.वि ब्यवस्थापन	१०, दर्लिङ	३१११३	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
३०८	नमुना प्रा.वि ब्यवस्थापन	१०, दर्लिङ	३१११३	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
३०९	आरुपाटा वडा कार्यालय मोटरबाटो	१०, दर्लिङ	३११५१	२०,००,०००.००		२०,००,०००.००	
३१०	वडिगाड १० मोटरबाटो मर्मत	१०, दर्लिङ	३११५१	७,००,०००.००		७,००,०००.००	
३११	चिसापानी प्रा.वि ब्यवस्थापन	१०, दर्लिङ	३११५९	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
३१२	दर्लिङ चर्च भवन ब्यवस्थापन	१०, दर्लिङ	३११५९	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
८०४४५५०५३०१ वडिगाड गाउँपालिका - शिक्षा							
३१३	शैक्षिक पात्रो	गाउँपालिका	२२३१३	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३१४	शिक्षा ऐन तथा नियमावली संशोधन छपाई र वित्तरण	गाउँपालिका	२२३१३	५०,०००.००	५०,०००.००		
३१५	वालविकास सहजिकरण पुस्तिका	गाउँपालिका	२२३१३	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
३१६	विद्यार्थी मुल्याङकन अभिलेखिकरण पुस्तीका र शैक्षिक डायरी	गाउँपालिका	२२३१३	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
३१७	बालविकास सहजकर्ता र विद्यालय कर्मचारीहरुको तलव भत्ता पालिका तर्फ	गाउँपालिका	२२४१३	१,२५,००,०००.००	१,२५,००,०००.००		
३१८	शैक्षिक गोष्टी र कार्यशाला तालिम	गाउँपालिका	२२५१२	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
३१९	बालविकास सहजकर्ता क्षमता	गाउँपालिका	२२५१२	३,५०,०००.००	३,५०,०००.००		

	अभिवृद्धि तालिम						
३२०	आधारभुत तहका विद्यार्थिहरुका लागि विषयगत हाजिरी जवाफ प्रतियोगिता	गाउँपालिका	२२५२२	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
३२१	अभिभावक शिक्षा कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३२२	असल शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावक कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३२३	माध्यामिक तहका विद्यार्थीका लागि हस्तलेखन सुधार कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३२४	प्रधानाध्यापक बैठक तथा शैक्षिक अन्तरक्रिया	गाउँपालिका	२२५२२	४,००,०००.००	४,००,०००.००		
३२५	खेलकुद बिकास कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
३२६	राष्ट्रपति रनिङसिल्ड प्रतियोगिता	गाउँपालिका	२२५२२	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
३२७	परीक्षा सञ्चालन तथा ब्यवस्थापन	गाउँपालिका	२२५२९	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
३२८	विद्यालय अनुगमन मुल्याङकन सत्यापान	गाउँपालिका	२२५२९	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
३२९	स्थानीय पाठ्यपुस्तक विद्यालय अनुदान	गाउँपालिका	२५३११	१५,००,०००.००	१५,००,०००.००		
३३०	गाउँपालिका अध्यक्ष शैक्षिक सुधार कार्यक्रम	गाउँपालिका	३११५९	१५,००,०००.००	१५,००,०००.००		
३३१	खर्वाङ सितेरियो कराते	२, खर्वाङ	३११५९	२,००,०००.००	२,००,०००.००		

८०४४५५०५३०२ वडिगाड गाउँपालिका - स्वास्थ्य							
३३२	प्रयोगशाला ब्यवस्थापन	गाउँपालिका	२२३१९	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
३३३	स्वास्थ्य संस्था मसलन्द तथा प्रशासनिक खर्च	गाउँपालिका	२२३१९	१,६०,०००.००	१,६०,०००.००		
३३४	स्वास्थ्य संस्थामा EHIRRS SOFTWARE जडान तथा सञ्चालन	गाउँपालिका	२२४१२	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
३३५	बर्थिङ सेन्टरमा कार्यरत नर्सिङ स्टाफलाई जोखिम भत्ता	गाउँपालिका	२२४१९	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००		
३३६	नर्सिङ स्टाफलाई SBA तालिम	गाउँपालिका	२२५११	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३३७	स्वास्थ्यकर्मी हरुलाई कम्पयूटर तालिम	गाउँपालिका	२२५११	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
३३८	क्षयरोग नियन्त्रणको लागि समुदायमा सक्रियय खोजपडताल एवं माईक्रोस्कोपिक क्याम	गाउँपालिका	२२५२२	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
३३९	जनता सँग पालिका अध्यक्ष निशुल्क स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	२०,००,०००.००	२०,००,०००.००		
३४०	निशुल्क आँखा शिविर	गाउँपालिका	२२५२२	२,८५,०००.००	२,८५,०००.००		
३४१	एकिकृत ग्रमिण मोवाईल स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००		
३४२	नसर्ने रोगहरुको स्किनिङ उवं निशुल्क स्वास्थ्य सिविर	गाउँपालिका	२२५२२	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००		
३४३	एक स्वंय सेविका एक प्राथामिक उपचार बाकस र साईन बोर्ड	गाउँपालिका	२२५२९	५,००,०००.००	५,००,०००.००		

३४४	नागरिक वडा पत्र ANC TRACING BOARD र स्वास्थ्य सुचाङ्क बोर्ड र हेल्थ क्यालेन्डर	गाउँपालिका	२२५२९	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
३४५	एक स्वास्थ्य संस्था एक बगैचा	गाउँपालिका	२२५२९	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
३४६	स्वास्थ्यकर्मीहरु लाई मासिक बैठक सञ्चालन खर्च	गाउँपालिका	२२५२९	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
३४७	महिला स्वास्थ्य स्वंयम सेविका लाई मोवाइल स्वास्थ्य कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२९	२,५०,०००.००	२,५०,०००.००		
३४८	महिला स्वास्थ्य स्वंम सेविकाहरुको र स्वास्थ्यकर्मी मासिक बैठक ब्यवस्थापन खर्च	गाउँपालिका	२२५२९	१,९०,०००.००	१,९०,०००.००		
३४९	विविध खर्च	गाउँपालिका	२२५२९	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३५०	प्रोटोकल गर्भ जाँच एवं संस्थागत सुत्केरी पोषण कोशेली/जटिलता भएका गर्भवती,सुत्केरी र विरामीको प्रेषणका लागि यातायात	गाउँपालिका	२७१११	१५,००,०००.००	१५,००,०००.००		
३५१	महिला स्वास्थ्य स्वयंम सेविका सम्मान कार्यक्रम	गाउँपालिका	२७११२	५,१५,०००.००	५,१५,०००.००		
३५२	गाउँघर क्लिनिक मा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरुको यातायात खर्च	गाउँपालिका	२७११२	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००		
३५३	आयुर्वेद औषधी खरिद	गाउँपालिका	२७२१३	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
३५४	स्वास्थ्य सेवा गुणस्तरको सुदृढिकरण लागि सर्जिकल सामाग्री खरिद	गाउँपालिका	२७२१३	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
३५५	आधारभुत तथा आकस्मिम सेवाका लागि अत्यावश्यक औषधी खरिद	गाउँपालिका	२७२१३	१८,००,०००.००	१८,००,०००.००		

३५६	स्वास्थ्य संस्था मर्मत तथा व्यवस्थापन	गाउँपालिका	३११३३	७,००,०००.००	७,००,०००.००		
३५७	स्वास्थ्य संस्था जन्य फोहोरमैला व्यवस्थापन	गाउँपालिका	३११५९	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
३५८	गाउँघर क्लिनिक खोप क्लिनिक व्यवस्थापन	गाउँपालिका	३११५९	४,००,०००.००	४,००,०००.००		
३५९	स्वास्थ्य संस्था सुदृढिकरण एवं व्यवस्थापन	गाउँपालिका	३११५९	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
८०४४५५०५३०३ वडिगाड गाउँपालिका - कृषि तथा पशु विकास							
३६०	घासको विउ/बेर्ना खरिद तथा वित्तरण	गाउँपालिका	२२३१२	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
३६१	उपचार तथा औषधी खरिद	गाउँपालिका	२२३१२	८,००,०००.००	८,००,०००.००		
३६२	कृषक क्षमता तथा जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम - पशु विकास तर्फ	गाउँपालिका	२२५१२	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००		
३६३	दिवस तथा समुह अभिमुखिकरण कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५१२	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३६४	खाद्यान र तेलहन प्रबर्द्धन कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२१	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
३६५	मौरी बिकास कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२१	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
३६६	प्रयोगशाला ब्यवस्थापन तथा औजार खरिद	गाउँपालिका	२२५२१	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३६७	मिनिकिट वित्तरण कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२१	४,००,०००.००	४,००,०००.००		
३६८	बालि संरक्षण कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२१	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
३६९	कृषि बजार ब्यवस्थापन	गाउँपालिका	२२५२१	१,५०,०००.००	१,५०,०००.००		

३७०	पशु स्वास्थ्य घुम्ती शिवर सञ्चालन	गाउँपालिका	२२५२२	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३७१	पशुपंक्षि विमा मा अनुदान कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३७२	कृषि ऋणमा ब्याज अनुदान कार्यक्रम- पशु सेवा तर्फ	गाउँपालिका	२२५२२	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
३७३	विद्यालय कृषि कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३७४	सहकारी लक्षित कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	३,००,०००.००	३,००,०००.००		
३७५	कृषक क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३७६	कृषि विमा मा अनुदान कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३७७	आन्तरीक तथा बाह्य परजिवि नियन्त्रण	गाउँपालिका	२२५२९	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३७८	बैठक फिल्ड भिजिट तथा कार्यक्रम अनुगमन - पशुविकास तर्फ	गाउँपालिका	२२५२९	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३७९	खोप तथा भैपरी आउने विविध खर्च- पशुविकास तर्फ	गाउँपालिका	२२५२९	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
३८०	पालिका साना पकेट स्थापना	गाउँपालिका	२२५२९	२,५०,०००.००	२,५०,०००.००		
३८१	भेडिगोठ प्रवर्द्धन कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२९	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३८२	दिवस,समारोह मनाउने कार्यक्रम खर्च	गाउँपालिका	२२५२९	५०,०००.००	५०,०००.००		
३८३	भैपरी आउने विविध खर्च	गाउँपालिका	२२५२९	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३८४	महामारी/आकस्मिक रोग नियन्त्रण	गाउँपालिका	२२५२९	२,००,०००.००	२,००,०००.००		
३८५	बैठक फिल्ड भिजिट तथा कार्यक्रम अनुगमन	गाउँपालिका	२२५२९	१,००,०००.००	१,००,०००.००		
३८६	सहकार्यमा औजार तथा सामाग्री खरिद तथा वित्तरण	गाउँपालिका	३११२२	५,००,०००.००	५,००,०००.००		

३८७	कृषि सामाग्री तथा मेशिनरी औजार खरिद तथा वितरण कार्यक्रम	गाउँपालिका	३११२२	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
३८८	साना सिचाई मर्मत सम्भार तथा निर्माण	गाउँपालिका	३११५५	५,००,०००.००	५,००,०००.००		
३८९	ब्यवसायिक फर्म सपोर्ट कार्यक्रम		३११५९	१०,००,०००.००	१०,००,०००.००		
८०४४५५०५५११ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)							
३९०	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, अस्पताल तथा आयुर्वेद औषधालयहरुमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको स्वीकृत दरवन्दी अनुसारको तलव, महगी भत्ता र पोषाक भत्ता	गाउँपालिका	२११११	२,५४,००,०००.००		२,५४,००,०००.००	
३९१	माध्यमिक तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षक लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारी,प्राविधिक धारका प्रशिक्षक समेत)	गाउँपालिका	२११११	३,६४,००,०००.००		३,६४,००,०००.००	
३९२	आधारभूत तहका स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलब भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तरगतका शिक्षक/कर्मचारीहरु समेत)	गाउँपालिका	२११११	१८,२२,००,०००.००		१८,२२,००,०००.००	

३९३	रोजगार सेवा केन्द्रका कर्मचारीहरुको तलव भत्ता	गाउँपालिका	२११२१	१७३६०००.००		१७३६०००.००	
३९४	मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र सञ्चालानार्थ)	गाउँपालिका	२२३११	५०,०००.००		५०,०००.००	
३९५	रोजगार सेवा केन्द्रको लागि मसलन्द खर्च	गाउँपालिका	२२३११	७८,०००.००		७८,०००.००	
३९६	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाँउ एक प्राविधिकहरुको तलव भत्ता	गाउँपालिका	२२४१३	१०,५१,०००.००		१०,५१,०००.००	
३९७	प्रारम्भिक बाल विकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमिक तथा विद्यालय कर्मचारी व्यबस्थापन अनुदान	गाउँपालिका	२२४१३	१७०८९०००		१७०८९०००	
३९८	कृषि स्नातक करार	गाउँपालिका	२२४१३	५,२५,०००.००		५,२५,०००.००	
३९९	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक पारिश्रमिक, चाडपर्व खर्त तथा पोशाक खर्च	गाउँपालिका	२२४१३	७,३५,०००.००		७,३५,०००.००	
४००	रोजगारी सृजना	गाउँपालिका	२२४१९	४५८५०००.००		४५८५०००.००	
४०१	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उद्यमीको स्तरोन्नती (आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्ताजगी र एडभान्स सीप विकास तालिम कार्यक्रम)	गाउँपालिका	२२५१२	२,४०,०००.००		२,४०,०००.००	

४०२	स्थानीय तह तर्फ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तर्गत आमा सुरक्षा, गर्भवती उत्प्रेरणा सेवा, रक्तसंचार, न्यानो झोला, निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१८,६८,०००.००		१८,६८,०००.००	
४०३	कृत्रिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१,८८,०००.००		१,८८,०००.००	
४०४	फलफूल प्रवर्द्धन कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	९,७५,०००.००		९,७५,०००.००	
४०५	गरिबी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रम सञ्चालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमी सिर्जना गर्ने	गाउँपालिका	२२५२२	९,२०,०००.००		९,२०,०००.००	
४०६	कृषि, पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्यांक अध्यावधिक कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१,००,०००.००		१,००,०००.००	
४०७	अति गरिब परिवारहरुको लागि कम्तिमा १० जनाको लागि हुने गरी साझा सुविधा केन्द्रको स्थापना।		२२५२२	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
४०८	पोषण विशेष कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	४,८६,०००.००		४,८६,०००.००	
४०९	मकैबाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१०,००,०००.००		१०,००,०००.००	
४१०	परिवार योजना सेवा	गाउँपालिका	२२५२२	१,४५,०००.००		१,४५,०००.००	
४११	महामरी/आकास्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	१,००,०००.००		१,००,०००.००	

४१२	पोषण संवेदनशील (खानेपानी तथा सरसफाइ, कृषि, पशुसेवा, महिला तथा बालबालिका, शिक्षा र शासकीय प्रवन्ध) क्षेत्रका कार्यक्रमहरू सञ्चानल)	गाउँपालिका	२२५२२	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
४१३	CBIMNCI कार्यक्रम (कार्यक्रम समिक्षा, स्थलगत अनुशिक्षण, समता तथा पहुच कार्यक्रम)	गाउँपालिका	२२५२२	३,४०,०००.००		३,४०,०००.००	
४१४	आ.व. २०७९/०८० मा स्थापना भएको मकैबाली पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरता	गाउँपालिका	२२५२२	४,९८,०००.००		४,९८,०००.००	
४१५	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोशाक प्रोत्साहन, यातायात खर्च र दिवस मनाउने खर्च समेत)	गाउँपालिका	२२५२२	२३,००,०००.००		२३,००,०००.००	
४१६	रैथाने बाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२२	५,००,०००.००		५,००,०००.००	
४१७	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा वृद्धि गर्नका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रबिधि हस्तान्तरण	गाउँपालिका	२२५२२	१,४०,०००.००		१,४०,०००.००	
४१८	आ.व. २०७९/०८० मा स्थापना भएको आलुबाली पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरता	गाउँपालिका	२२५२२	६,०२,०००.००		६,०२,०००.००	
४१९	राष्ट्रपति रनिङ्ग सिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तहस्तरीय)	गाउँपालिका	२२५२२	१,००,०००.००		१,००,०००.००	

४२०	पोपण विशेष (स्वास्थ्य) क्षेत्रका कार्यक्रम सञ्चालन	गाउँपालिका	२२५२२	१,५०,०००.००		१,५०,०००.००	
४२१	स्थानीय तह मार्फत मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम सन्चालन	गाउँपालिका	२२५२२	१०,५१,०००.००		१०,५१,०००.००	
४२२	जुनोटिक रोगहरु, AMR सम्बन्धी पैरवी तथा अभिमुखिकरण, AMR Day, Rabies Day	गाउँपालिका	२२५२९	१६,०००.००		१६,०००.००	
४२३	अन्य विविध खर्च (चिया, पानि लगायत अन्य विविध)	गाउँपालिका	२२५२९	२४,०००.००		२४,०००.००	
४२४	नियमित खोप सुदृढीकरण, पूर्ण खोप सुनिश्चतता र दीगोपना, एफ. आई.पी.भी. खोप अभियान, खोपबाट वचाउन सकिने रोगहरुको निगरानी, नमुना संकलन तथा ब्यबस्थापन, सरसफाई प्रबद्र्धन कार्यक्रमको समिक्षा र सुक्ष्मयोजना अद्यावधिकको लागि १ दिने गोष्ठी, पूर्ण खोप वडा, पालिका सु	गाउँपालिका	२२५२९	२,८२,०००.००		२,८२,०००.००	
४२५	समुदायलाई क्षयरोग सम्बन्धी अभिमुखिकरण एवम् घरदैलो क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम। क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोग खोजपडताल कार्यक्रम। घरपरिवारका सदस्यहरूको सम्पर्क	गाउँपालिका	२२५२९	८६,०००.००		८६,०००.००	

	परिक्षण, एवं पाँच वर्ष मुनिका बालबालिमा क्षयरोग रोग						
४२६	रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन	गाउँपालिका	२२५२९	३०,०००.००		३०,०००.००	
४२७	बिश्व रक्तचाप दिवस तथा आत्महत्या न्यूनीकरण दिवस मनाउने तथा महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयम्सेविकाहरुलाई नसर्ने तथा मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अभिमुखीकरण	गाउँपालिका	२२५२९	८४,०००.००		८४,०००.००	
४२८	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	गाउँपालिका	२२५२९	२,४९,०००.००		२,४९,०००.००	
४२९	श्रमको सम्मान राष्ट्रको अभियान सम्बन्धी क्रियाकलाप सञ्चालन	गाउँपालिका	२२५२९	६०,०००.००		६०,०००.००	
४३०	अन्य विविध खर्च - आयोजना, सामाजिक सुरक्षा तथा घटना दर्ता सम्बन्धी विभिन्न बैंठकको चियापान लगायतको खर्च		२२५२९	६५,०००.००		६५,०००.००	
४३१	स्वास्थ्य चौकी (आधारभुत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) को न्युनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (अभिमुखीकरण, समिक्षा, फलो अप , अनुगमन तथा सुदृधिकरण समेत)	गाउँपालिका	२२५२९	१,१३,०००.००		१,१३,०००.००	
४३२	प्रजनन् रुग्णता स्वास्थ्य सेवा	गाउँपालिका	२२५२९	८५,०००.००		८५,०००.००	

४३३	स्थानीय तहको साझेदारीमा कोभिड १९ विरुद्ध खोप अभियान तथा बुस्टर खोप समेत सञ्चालनको पालिका/वडा बाट खोप केन्द्र स्तरमा सुपरिवेक्षण तथा दादुरा रुबेला खोप अभियान सञ्चालन एवं ब्यबस्थापनको लागि पालिका तथा वडा खोप समितिको अभिमुखीकरण र योजना गोष्ठी)	गाउँपालिका	२२५२९	२,६३,०००.००		२,६३,०००.००	
४३४	स्थानीय तहको रोजगार रणनीति तर्जुमा/अध्यावधिक/कार्यान्वयन	गाउँपालिका	२२५२९	५०,०००.००		५०,०००.००	
४३५	आकस्मिक अवस्थामा औसधि एवं ल्याब सामाग्री ढुवानी, रेकर्डिङ तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म फरमेट छपाइ, ई-टि.बि रजिस्टरअध्यावधिक, विश्व क्षयरोग दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम, स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण, क्षयरोगका कार्यक्रमको अर्ध बार्षिक समिक्षा तथा कोहर्ट	गाउँपालिका	२२५२९	१,१४,०००.००		१,१४,०००.००	
४३६	सामुदायिक विद्यालयका छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड ब्यवस्थापन	गाउँपालिका	२२५२९	२१५६०००.००		२१५६०००.००	
४३७	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य संस्थाहरुको मासिक बैठक, स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको डाटा भेरिफिकेशन	गाउँपालिका	२२५२९	३,००,०००.००		३,००,०००.००	

	एवं गुणस्तर सुधार साथै अर्धबार्षिक एवं बार्षिक समिक्षा						
४३८	किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सेवा	गाउँपालिका	२२५२९	८०,०००.००		८०,०००.००	
४३९	सञ्चालित रोजगार आयोजनाहरुको अनुगमन/निरिक्षण	गाउँपालिका	२२६११	४५,०००.००		४५,०००.००	
४४०	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक देनिक भ्रमण भत्ता/यातायात खर्च/ईन्धन	गाउँपालिका	२२६१२	५०,०००.००		५०,०००.००	
४४१	एम. आई. एस. अपरेटर र फिल्ड सहायक देनिक भ्रमण भत्ता/यातायात खर्च/ईन्धन	गाउँपालिका	२२६१२	१२,०००.००		१२,०००.००	
४४२	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	गाउँपालिका	२५३११	५२,०००.००		५२,०००.००	
४४३	कोभिड-१९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपुरण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम	गाउँपालिका	२५३११	४८,०००.००		४८,०००.००	
४४४	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	गाउँपालिका	२५३११	२,५८,०००.००		२,५८,०००.००	

४४५	शैक्षिक सुशासनका लागि सस्थागत क्षमता विकास, विद्यार्थी परीक्षण मुल्याङ्कन, शिक्षक मेन्टरिङ तथा विद्यालय सुपरिवेक्षण	गाउँपालिका	२५३११	१३८५०००.००		१३८५०००.००	
४४६	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	गाउँपालिका	२५३११	१४,२९,०००.००		१४,२९,०००.००	
४४७	शैक्षिक पहुँच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा वैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम (परम्परागत विद्यालय, वैकल्पिक विद्यालय, साक्षरता र निरन्तर शिक्षाका कार्यक्रम समेत)	गाउँपालिका	२५३११	२५००००.००		२५००००.००	
४४८	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरुका लागि छात्रबृत्ति (आवासीय तथा गैरआवासीय)	गाउँपालिका	२५३११	४,४४,०००.००		४,४४,०००.००	
४४९	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	गाउँपालिका	२६४११	८,२१,०००.००		८,२१,०००.००	
४५०	प्रति विद्यार्थी लागतका आधारमा सिकाइ सामग्री तथा डिजिटल सिकाइ समाग्री व्यवस्थाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	गाउँपालिका	२६४१२	२८५००००.००		२८५००००.००	
४५१	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	गाउँपालिका	२६४१२	५८६९०००.००		५८६९०००.००	
४५२	विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण एवम् कार्यसम्पादनमा	गाउँपालिका	२६४१२	८४५००००.००		८४५००००.००	

	आधारित प्रोत्साहन अनुदान						
४५३	आधारमुत तह कक्षा (६-८) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	गाउँपालिका	२६४१२	३१६००००.००		३१६००००.००	
४५४	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	गाउँपालिका	२६४१२	४,७७,०००.००		४,७७,०००.००	
४५५	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	गाउँपालिका	२६४१२	४५४४०००.००		४५४४०००.००	
४५६	तोकिएका विद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	गाउँपालिका	२६४१२	१४९७४०००.००		१४९७४०००.००	
४५७	विद्यालय सञ्चालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	गाउँपालिका	२६४१२	२६,४४,०००.००		२६,४४,०००.००	
४५८	कोभिड-१९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपुरण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम	गाउँपालिका	२६४१२	८३,०००.००		८३,०००.००	
४५९	माध्यमिक तह कक्षा (९-१०) मा अंग्रेजी,गणित र विज्ञान विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	गाउँपालिका	२६४१२	९,४७,०००.००		९,४७,०००.००	
४६०	कोभिड-१९ बाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपुरण तथा अन्य विपदको समयमा सिकाइ निरन्तरताका लागि कार्यक्रम	गाउँपालिका	२६४१२	२,६९,०००.००		२,६९,०००.००	
४६१	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य	गाउँपालिका	२७२१३	१२,८७,०००.००		१२,८७,०००.००	

	सेवाको लागि औषधि खरिद						
४६२	रोजगार सेवा केन्द्रको सुदृढिकरण (कम्प्यूटर, फर्निचर फिक्चर्स, क्यामरा, अन्य विद्युतीय उपकरण)	गाउँपालिका	३११२२	२,००,०००.००		२,००,०००.००	
४६३	सानिकटेनीघाट, खहरेखोलाघाट, रातेपहराघाट, छहराखोलाघाट झो.पु, वडिगाड गाउँपालिका, वाग्लुङ, नयाँ गाउ देखि बाँसपाटा जोड्ने झोलुगें पूल , बाँसपाता नयाँगाउँ जोड्ने झोलुगें पूल , छहरा दाँग झो.पु. वडा नं.-५	गाउँपालिका	३११५१	५०,००,०००.००		५०,००,०००.००	
४६४	पालिका अन्तर्गत निर्माणाधिन ५।१०।१५ शैय्या आधारभूत अस्पतालको श्रृजित दायित्व भुक्तानी गर्न।	गाउँपालिका	३११५९	४०,००,०००.००		४०,००,०००.००	
४६५	नवीकरणीय ऊर्जा प्रवधि जडान (वायोग्याँस/विद्युतीय चुलो/सुधारिएको चुलो/सौर्य ऊर्जा)	गाउँपालिका	३११५९	८,००,०००.००		८,००,०००.००	
४६६	सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम :- गण्डकी प्रदेशको वाग्लुङ जिल्ला क्षेत्र नं. २ अन्तर्गत वडिगाड गाउँपालिका- १७६ वटा (क्रमागत)	गाउँपालिका	३११५९	२९,००,०००.००		२९,००,०००.००	
८०४४५५०५५१२ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (विषेश अनुदान)							
४६७	पोषणमैत्री गाउँपालिका निर्माण	गाउँपालिका	२२५२२	९०,००,०००.००		९०,००,०००.००	

८०४४५५०५५१३ संघीय सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम(समपुरक अनुदान)							
४६८	बनस्पति मा.वि. भवन निर्माण(क्रमागत)	वडिगाड ४, जलजला	३११११२	१,३५,००,०००.००		१,३५,००,०००.००	
४६९	भानु माध्यमिक विद्यालय भवन निर्माण, बडिगाड-५ ग्वालिचौर	वडिगाड ५, ग्वालीचौर	३११११२	५०,००,०००.००		५०,००,०००.००	
८०४४५५०५५२१ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (शसर्त अनुदान)							
४७०	एक्लेपिपल भलामि सडक	२ र ३गाउँपालिका	३११५१	६०,००,०००.००			६०,००,०००.००
८०४४५५०५५२३ प्रदेश सरकारबाट हस्तान्तरित कार्यक्रम (समपुरक अनुदान)							
४७१	खर्वाङ दगा सिसाखानी मोटरबाटो	१, २, ३ गाउँपालिका	३११५१	५०,००,०००.००			५०,००,०००.००
कुल जम्मा				**६७,१९,६४,०००.००**	**१६,११,१७,०००.००**	**४८,५४,००,०००.००**	**२,५४,४७,०००.००**

बडिगाड गाउँपालिका				
गाउँ सभाका सदस्यहरूको विवरण				
क्र.स.	**वडा नं.**	**पद**	**उम्मेदवारको नाम**	**सम्पर्क नं.**
१	पालिका	अध्यक्ष	गण्डकी थापा अधिकारी	९८५७६२९१२६
२		उपाध्यक्ष	भिमसेन वन	९८५७६४५९२२
३	वडा नं. १	वडा अध्यक्ष	बोम बहादुर थापा	९८५७६६६१०१
४	वडा नं. २	वडा अध्यक्ष	ढाल प्रसाद शेरचन	९८५६०४०४९६
५	वडा नं. ३	वडा अध्यक्ष	खडक बहादुर पुन	९८५७६२१३११
६	वडा नं. ४	वडा अध्यक्ष	मिलन रेश्मी	९८५७०४१११८
७	वडा नं. ५	वडा अध्यक्ष	विष्णु प्रसाद आचार्य	९८५७६२१७९५
८	वडा नं. ६	वडा अध्यक्ष	विर बहादुर खत्री	९८४३५६१६९३
९	वडा नं. ७	वडा अध्यक्ष	दिपेन्द्र प्रताप के.सी.	९८५७५७४३१७
१०	वडा नं. ८	वडा अध्यक्ष	जंग बहादुर बलाल थापा	९८५७६६६१०८
११	वडा नं. ९	वडा अध्यक्ष	कृष्ण बहादुर के.सी.	९८५१०५५३४१
१२	वडा नं. १०	वडा अध्यक्ष	विरेन्द्र कुमार बुढा	९८५७६६६११०
१३	वडा नं. १	कार्यपालिका सदस्य	शान्ते बिश्वकर्मा	९८४३१६९३४६
१४	वडा नं. २	कार्यपालिका सदस्य	रविना थापा	९८४६८९५९४७
१५	वडा नं. ३	कार्यपालिका सदस्य	तिपुरे सुनार	९८४७४७८४१६
१६	वडा नं. ४	कार्यपालिका सदस्य	रुन माया थापा	९८६१४५५९७२
१७	वडा नं. ५	कार्यपालिका सदस्य	देवी कामी	९८४८०६९७७३
१८	वडा नं. ६	कार्यपालिका सदस्य	चन्द्री राकस्कोटी	९८४२९१७७४८
१९	वडा नं. १	महिला वडा सदस्य	सोमन्ता सलामी	९८६०३७२८०७
		दलित महिला सदस्य	इश्वरा वि क	९८४८६१४०२३
		पहिलो खुल्ला सदस्य	नरेन्द्र घर्ति	९८४०६४०८१०
		दोश्रो खुल्ला सदस्य	राजु थापा	९८६०७४३५४०
२०	वडा नं. २			
		महिला वडा सदस्य	विष्णु अर्याल	९८६७७७०२९०
		दलित महिला सदस्य	प्रेमकलि कामी	९८६७२८५०११
		पहिलो खुल्ला सदस्य	थुमकला सापकोटा क्षेत्री	९८४६८९९६८९
		दोश्रो खुल्ला सदस्य	सरस्वती राना	९८४७५७३२०४
२१	वडा नं. ३	महिला वडा सदस्य	मुनद्रा घर्ति भुजेल	९८४७७१५९८६
		दलित महिला सदस्य	देउ कुमारी सुनार	९८६५२६२०३७
		पहिलो खुल्ला सदस्य	विम बहादुर थापा	९८६६६१८२५६
		दोश्रो खुल्ला सदस्य	सोम बहादुर घर्ती	९८६७६९८२९७

२२	वडा नं. ४	महिला वडा सदस्य	गंगी बुढा	९८४६७११४९१
		दलित महिला सदस्य	रनदेवी बि.क.	९८६५१२४६०१
		पहिलो खुल्ला सदस्य	टोप बहादुर श्रीस	९८६७२३३७१७
		दोश्रो खुल्ला सदस्य	ज्ञान बहादुर श्रीस	९८६२७२४८३२
२३	वडा नं. ५	महिला वडा सदस्य	निर्मला घिमिरे	९८४७४३२०२६
		दलित महिला सदस्य	डालिमा सार्कि	९८६६०५३९७३
		पहिलो खुल्ला सदस्य	टिका राम पुन	९८६१३६४६९६
		दोश्रो खुल्ला सदस्य	राजिव घिमिरे	९८५७६२२८१५
२४	वडा नं. ६	महिला वडा सदस्य	सम्झना थापा	९८६७७६५६८४
		दलित महिला सदस्य	गंगा सुनार	९८६६५८७६३६
		पहिलो खुल्ला सदस्य	अनोज केसी.	९८६१३६४६३१
		दोश्रो खुल्ला सदस्य	मिन बहादुर थापा	९८४०९१३२००
२५	वडा नं. ७	दलित महिला सदस्य	तुलसी कामी	९८६७६८१०१७
		पहिलो खुल्ला सदस्य	दुर्गा राज पाइजा	९८४९३९३४८९
		दोश्रो खुल्ला सदस्य	रेखिराम बुढा	९८६०५५३८२७
२६	वडा नं. ८	दलित महिला सदस्य	पवि सरा वि.क.	९८४०७५२४७५
		पहिलो खुल्ला सदस्य	राम बहादुर पुन	९८४१६२४४३०
		दोश्रो खुल्ला सदस्य	सुर्य पाइजा	९८४३२२८९२७
२७	वडा नं. ९	महिला वडा सदस्य	टिका घर्ति मगर	९८६६५७१०८५
		पहिलो खुल्ला सदस्य	नरमायाँ वुढा	९८६६५७०८३९
		दोश्रो खुल्ला सदस्य	लाल बहादुर छन्त्याल	९७४५९८२९१२
२८	वडा नं. १०	दलित महिला सदस्य	सिमा वि.क.	९८४९९१५५६६
		पहिलो खुल्ला सदस्य	इश्वरमान विश्वकर्मा	९८६५८७८४२०
		दोश्रो खुल्ला सदस्य	राजेन्द्र कुमार बुढा	९८६७७४५९३१

कार्यालयमा कार्यरत शाखा प्रमुखहरूको सम्पर्क नम्बर

क्र.स.	नामथर	पद	सम्पर्क
१	चेतनारायण भण्डारी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८५७६७६४४४
२	डिल्ली प्रसाद शर्मा	लेखा अधिकृत सातौं तह	९८५७६६५२२२
३	पूर्णबहादुर घर्ती	शिक्षा अधिकृत सातौं तह	९८०४१३१५७५
४	थमनबहादुर रेश्मी	प्रशासकीय अधिकृत	९८५७६२२४८०
५	विपेन्द्र के.सी.	जन स्वास्थ्य निरिक्षक	९८५७६७२५६०
६	दिनबन्धु शाह	इन्जिनियर	९८५७६४०२८७
७	लक्ष्मण कुवँर	इन्जिनियर	९८६१३४४५३७
८	निशान अधिकारी	सूचना प्रविधि अधिकृत	९८४९६५८१६६
९	राम प्रसाद सिंजाली	रोजगार संयोजक	९८६१८५७८२२
१०	बसन्त गौतम	प्राविधिक सहायक	९८४७६३१८१२
११	मिनबहादुर सलामी	आन्तरिक लेखा परिक्षक	९८४३१८४४७३
१२	मञ्जु कार्की	राजश्व/लेखापाल	९८५७६३०५१८
१३	कमल शर्मा	प्रशासन साहयक पाचौं	९८४०१९७१७५
१४	इश्वर ओली	प्राविधिक साहयक	९८६८६४२३१६
१५	सिर्जना खरेल	एम एस आइ अपरेटर	९८४७६७५८००

वडा कार्यालयमा कार्यरत सचिवहरूको सम्पर्क नम्बर

वडा नं.	नामथर	पद	सम्पर्क
१	कमल पुन	वडा सचिव	९८४७४८९२३५
२	मञ्जु सुवेदी घिमिरे	वडा सचिव	९८४४७७२१७०
३	कमल पुन	वडा सचिव	९८४७४८९२३५
४	ओमबहादुर रेश्मी	वडा सचिव	९८४९२०५७९५
५	सुमित्रा घर्ती	वडा सचिव	९८४७९९३१३१
६	यमकुमारी श्रीस	वडा सचिव	९८६०००८९६०
७	विनिता रानामगर	वडा सचिव	९८०५७४४३४३
८	नरबिर पर्तेल	वडा सचिव	९८६७६८४८३६
९	लिलाराम भुषाल	वडा सचिव	९८४४७६७९६५
१०	बोमबहादुर बुढामगर	वडा सचिव	९८६१८४१७७४

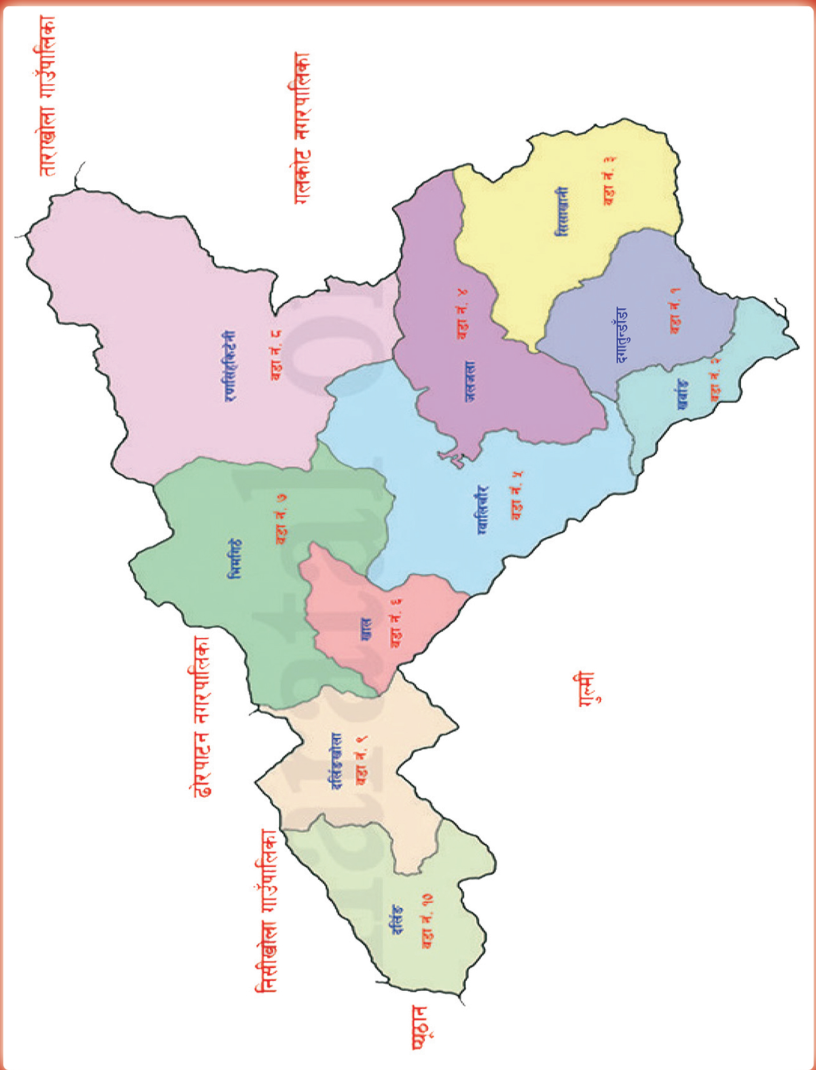

बडिगाड गाउँपालिका

ग्वालिचौर, बागलुङ

फोन : ०६८–६२००६७, ९८५७६६६०९९, ९८५७६६६१००, ९८५७६७६४४

इमेल : badigadruralmunicipality@gmail.com

वेबसाइट : ito.badigadmun@gmail.com